

یکشنبه

۲۷ فروردین ۱۴۰۲
۲۵ رمضان ۱۴۴۴
۱۶ آوریل ۲۰۲۳

پرونده «ارز تک نرخی» با یگانگی شد؟

زمانی که دولت سیزدهم مسئولیت اجرایی کشور را برعهده گرفت، یکی از الزامات غیرقابل انکار اقتصاد ایران را حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی عنوان کرد و معتقد بودند دولت پیشین به دلایل سیاسی این الزام را نادیده گرفته و همچنان با تخصیص ارز ۴۲۰۰ تومانی رانت استفاده از این ارز را برای عده‌ای خاص نگه داشته؛ بدون آنکه به هدف اصلی، یعنی مصرف‌کننده نهایی اصابت کند. اما بیشتر از ۶ ماه از حذف ارز ترجیحی در دولت سیزدهم نگذشته بود که تورم ناشی از آن چنان آشوب قیمتی در کشور به پا کرد که تغییر رئیس کل بانک مرکزی را به همراه داشت. فرزین که بر مسند بانک مرکزی نشست، ناچار شد ارز ترجیحی را در قالب ارز ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومانی در سامانه نیما برای خرید کالاهای اساسی به اقتصاد بازگرداند. اقدام دولت در زمینه حذف ارز ترجیحی باعث شد در یکی دو سال اخیر، زرمه‌های تکنرخی شدن ارز و در عوض، اختصاص یارانه به تولیدکنندگان یا مصرف‌کنندگان مطرح شود، اما به تازگی رئیس کل بانک مرکزی گفت تا زمانی که در تحریم هستیم امکان تکنرخی شدن ارز وجود ندارد.

گفت‌وگو با کارشناسان بررسی کرد

چراغ ناترازی برق خاموش شد؟

۱۶-۱۳-۱۱-۱۰-۹-۴

سرمقاله

وظایف دولت
از نگاه قانون اساسی

گفت‌وگو

دولت خودش
منشأ تورم است

وزارت نیرو
از وظیفه خود غافل است

گزارش روز

بررسی تأثیر شرایط جدید صدور کارت بازرگانی بر تجارت

کاغذبازی‌های بیهوده

هر از گاهی تصمیماتی ناگهانی در زمینه صادرات و واردات برخی از کالاها گرفته می‌شود؛ تصمیماتی بزرگ بدون در نظر گرفتن عواقب. برخی از فعالان اقتصادی با گلایه از روند تصمیم‌سازی‌های دولت معتقدند گوش‌های کیپ‌شده در برابر نظرات و چشم‌های بسته به روی تلاش‌ها، هر روز مشکلی جدید برای تجار رقم می‌زند. حال در میان مشکلات بسیار صحبت از تعیین شرایط جدید برای صدور و تمدید کارت بازرگانی است که در آخرین روزهای سال گذشته از سوی دولت تصویب و اعلام شد؛ اصلاحاتی در قانون پیشین که به گفته دولت با هدف تسهیل شرایط کسب‌وکار اعمال شده است. اساساً وجود و استفاده از کارت بازرگانی در ایران موافقان و مخالفانی دارد و حتی اصلاحات اعمالی رانیز تحت تأثیر قرار می‌دهد. برخی بر این باورند که کارت بازرگانی یک ابزار منسوخ تجاری در دنیاست که در بیشتر کشورها از آن استفاده نمی‌شود و از روش‌های جایگزین مثل مجوزها و اسنادهای تجاری بهره گرفته می‌شود.

فراخوان مناقصه

شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور در نظر دارد جهت تامین و ساخت لوله‌های فولادی پروژه احداث خط انتقال آب مجتمع شهرک، از طریق مناقصه اقدام به انتخاب پیمانکار نماید.

محل دریافت اسناد: تهران، سعادت‌آباد، خیابان سعادت‌آباد، خیابان شهید حق طلب غربی (۲۶ غربی)، پلاک ۴۹ - طبقه سوم واحد بازرگانی شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور - کدپستی: ۱۹۹۷۹۶۹۱۳۸

مهلت دریافت اسناد: از تاریخ انتشار آگهی تا ساعت ۱۶ روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۱/۲۹

مهلت تحویل اسناد: ساعت ۱۶ روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۲/۱۸

مدارک لازم جهت دریافت اسناد: معرفی‌نامه رسمی همراه با کارت شناسایی و نامه اعلام کتبی نام مسئول، شماره تماس مستقیم و پست الکترونیک سازمانی مناقصه‌گر جهت دریافت و ارسال مکاتبات.

شرایط اولیه شرکت در فراخوان:

- دارا بودن پروانه بهره‌برداری ساخت لوله فلزی
- ساخت حداقل ۳۰ کیلومتر لوله فلزی به قطر حداقل ۲۵۰ میلیمتر در ۵ سال اخیر

شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور

فراخوان مناقصه

شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور در نظر دارد جهت انجام خدمات نظافت ساختمان‌های صنعتی، نیمه‌صنعتی و غیرصنعتی، معابر و تجهیزات کارخانه‌های تولید کنسانتره آهن و گندله در دو استان همدان و کردستان، از طریق مناقصه اقدام به انتخاب پیمانکار نماید.

محل دریافت اسناد: تهران، سعادت‌آباد، خیابان سعادت‌آباد، خیابان شهید حق طلب غربی (۲۶ غربی)، پلاک ۴۹ - طبقه سوم واحد بازرگانی شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور - کدپستی: ۱۹۹۷۹۶۹۱۳۸

مهلت دریافت اسناد: از تاریخ انتشار آگهی تا ساعت ۱۶ روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۱/۳۰

مهلت تحویل اسناد: ساعت ۱۶ روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۲/۱۸

مدارک لازم جهت دریافت اسناد: معرفی‌نامه رسمی همراه با کارت شناسایی و نامه اعلام کتبی نام مسئول، شماره تماس مستقیم و پست الکترونیک سازمانی مناقصه‌گر جهت دریافت و ارسال مکاتبات.

شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور

www.tiwali.com

تولید و توزیع کباب و سوسیس و کباب‌های خانگی

سایه طلوع کباب و سوسیس

تأسیسات و تجهیزات کباب و سوسیس

بازار کباب و سوسیس

سایه طلوع کباب و سوسیس

تولید و توزیع کباب و سوسیس

سایه طلوع کباب و سوسیس

جشنواره شکوفه

لیست با قیمت استثنایی

سایت‌ها
WWW.SMTNEWS.IR
WWW.GOSTARESH.NEWS
WWW.ROUZEGAREMADAN.COM

ایمیل
ADS.SMTNEWS@GMAIL.COM

شماره بازرگانی
۰۲۱-۸۸۷۷۷۷۷۷

وظایف دولت از نگاه قانون اساسی

عاطفه خسروی
سرمدیر

بسیاری از کارشناسان معتقدند برای کاهش تکان‌های اقتصادی باید از تصدیگری دولت به سمت محوریت بخش خصوصی حرکت کنیم. این گروه استدلال می‌کنند تجربه بسیاری از کشورهای توسعه‌یافته نشان می‌دهد دولت تنها به‌عنوان سیاست‌گذار کلان و ناظر عمل کرده و بخش مهمی از اقتصاد در اختیار بخش خصوصی واقعی قرار دارد. این در حالی است که اقتصاد ایران دارای ویژگی‌های منحصربه‌فردی است که نمی‌توان با الگوگیری از سایر کشورها، نسبت به حذف یا کم کردن نقش دولت اقدام کرد و امید به توسعه اقتصادی، کنترل بازار و بهبود معیشت داشت. آدام اسمیت، پدر علم اقتصاد ۴ وظیفه اصلی را برای یک حکومت موفق منصور است که عبارتند از: ۱- دفاع خارجی و برقراری امنیت بین‌المللی، ۲- برقراری امنیت داخلی، ۳- دادگستری و ۴- خدمات عمومی و عام‌المنفعه.

اصل ۲۲ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران نیز مقرر کرده حیثیت، جان، مال، حقوق، مسکن و شغل اشخاص از تعرض مصون است. تعرض نیز در لغت به درازدستی، حمله، تجاوز و... معنا شده و براساس اصل ۱۲۲ همین قانون دولت به‌عنوان قوه مجریه در برابر ملت، رهبری و قوه مقننه مسئول پاسداری از قانون اساسی است. همچنین اصل ۴۳ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران می‌گوید: برای تأمین استقلال اقتصادی جامعه و ریشه کن کردن فقر و محرومیت و برآوردن نیازهای انسان در جریان رشد، با حفظ آزادی او، اقتصاد جمهوری اسلامی ایران براساس ضوابط زیر استوار می‌شود:

۱- تأمین نیازهای اساسی: مسکن، خوراک، پوشاک، بهداشت، درمان، آموزش و پرورش و امکانات لازم برای تشکیل خانواده برای همه.

۲- تأمین شرایط و امکانات کار برای همه به‌منظور رسیدن به اشتغال کامل و قرار دادن وسایل کار در اختیار همه کسانی که قادر به کار هستند. وسایل کار ندارند، در شکل تعاونی، از راه وام بدون بهره یا هر راه مشروع دیگر که نه به تمرکز و تداول ثروت در دست افراد و گروه‌های خاص منتهی شود و نه دولت را به‌صورت یک کارفرمای بزرگ مطلق درآورد. این اقدام باید با رعایت ضرورت‌های حاکم بر برنامه‌ریزی عمومی اقتصاد کشور در هر یک از مراحل رشد انجام گیرد.

۳- تنظیم برنامه اقتصادی کشور به‌صورتی که شکل و محتوا و ساعت کار چنان باشد که هر فرد علاوه بر تلاش شغلی، فرصت و توان کافی برای خودسازی معنوی، سیاسی و اجتماعی و شرکت فعال در رهبری کشور و افزایش مهارت و ابتکار داشته باشد.

۴- رعایت آزادی انتخاب شغل و عدم اجبار افراد به کاری معین و جلوگیری از بهره‌کشی از کار دیگری.

۵- منع اسراف بر غیر و انحصار و احتکار و ربا و دیگر معاملات باطل و حرام.

۶- منع اسراف و تبذیر در همه شئون مربوط به اقتصاد، اعم از مصرف، سرمایه‌گذاری، تولید، توزیع و خدمات.

۷- استفاده از علوم و فنون و تربیت افراد ماهر به نسبت احتیاج برای توسعه و پیشرفت اقتصاد کشور.

۸- جلوگیری از سلطه اقتصادی بیگانگان بر اقتصاد کشور.

۹- تأکید بر افزایش تولیدات کشاورزی، دامی و صنعتی که نیازهای عمومی را تأمین کند و کشور را به مرحله خودکفایی برساند و از وابستگی برهاند.

علاوه بر تأکیدات قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران درباره وظایف دولت‌ها، در تمام کشورهای جهان نیز دولت‌ها تلاش می‌کنند سطح رفاه عمومی کشورشان را روزبه‌روز ارتقا دهند. در این مسیر دولت‌ها با بکارگیری سازمان‌ها و نهادهای وابسته به قصد خدمت به اقتضای مختلف جامعه به‌سمت حداکثرسازی رفاه عمومی حرکت می‌کنند.

اقتصاد یک کشور به ۲ بخش مهم خصوصی و عمومی تقسیم‌بندی می‌شود. از آنجا که معمولاً بخش خصوصی به‌دنبال حداکثرسازی سود است و تعیین هدفی غیر از این برای این بخش به‌منزله شعاری بیش نیست. در مقابل، هدف و وظیفه بخش عمومی یا همان دولت، تأمین رفاه شهروندان با تکیه بر حفظ حیثیت، جان و مال و تأمین حقوق و مسکن و شغل است.

در بعدی دیگر، اقتصاد پدیده‌ای است که نقش غیرقابل‌انکاری در شکل‌گیری «نظام سیاسی و بین‌المللی» کشورها دارد تا آنجا که بسیاری معتقدند شالوده شکل‌گیری حاکمیت، مباحث اقتصادی است. حتی برخی کارشناسان، معتقدند نمی‌توان بدون وجود یک نظام اقتصادی درست به ترکیب سرزمین، ملت و رژیم سیاسی عنوان «کشور» را داد. به‌ویژه آنکه در نظام سیاسی - اقتصادی جهان امروز که تمام نیازهای ابتدایی ملت برپایه اقتصاد تعریف می‌شود؛ تأمین مایحتاج اولیه مانند پوشاک و خوراک تا حقوقی مانند مسکن، اشتغال، تحصیل و... در قالب نیازهای اساسی ملت آنچنان بدیهی و ضروری است که بروز هر کاستی در این بخش‌ها نشانه ناکارآمدی یا ضعف مدیریتی دولت است.

تأمین «امنیت اقتصادی» به‌عنوان ضروری‌ترین نیاز جامعه بشری امروز، برای عامه شهروندان به‌معنای حفظ و ارتقای شیوه زندگی مردم در یک جامعه از طریق تأمین کالاها و خدمات ضروری از مجاری داخلی و بیرونی است. در نگاهی کلان‌تر در بحث تولید نیز امنیت اقتصادی عبارت است از شرایطی که واحدهای تولیدی بدون نگرانی از ریسک سرمایه‌گذاری به امر تولید بپردازند. بر همین اساس، چنانچه بستر اقتصادی موجود و چشم‌انداز آینده حاکی از امنیت سرمایه و ثبات در شرایط اقتصادی - سیاسی باشد؛ تولیدکننده امیدوار به سرمایه‌گذاری بلندمدت خواهد شد. مجموع موارد یادشده نشان از وظایف دولت در برابر ملت دارد که برای داشتن اقتصادی پویا و جامعه‌ای امیدوار باید طبق قانون رعایت شود.

خبر

اصلاح ماده ۸۷ قانون مدیریت درباره تعطیلی پنجشنبه‌ها

نایب رئیس کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی از قرار گرفتن «لایحه اصلاح ماده ۸۷ قانون مدیریت خدمات کشوری» درباره تعطیلی پنجشنبه‌ها در دستور کار هفته جاری کمیسیون اجتماعی خبر داد. به گزارش ایسنا عباس گودرزی، نماینده مردم بروجرد و اشتیرینان در مطلبی در صفحه شخصی خود در توئیتر نوشت: «لایحه اصلاح ماده ۸۷ قانون مدیریت خدمات کشوری مشهور به تعطیلی پنجشنبه‌ها در دستور کار این هفته کمیسیون

متناسب با ساعات کار آنها تعیین خواهد شد. این لایحه شامل بخش عملیاتی، مراکز و واحدهای خدمات رسانی نظیر واحدهای ذریب‌بهریستی، بانک‌ها، بیمارستان‌ها، مراکز بهداشتی، درمانی، اماکن ورزشی و واحدهای نظامی، انتظامی و امنیتی نخواهد شد. البته این لایحه موافقین و مخالفین دارد که طبعاً متن نهایی در صورت هرگونه تغییرات، پس از تصویب اعضای کمیسیون اجتماعی به صحن علنی مجلس شورای اسلامی ارجاع خواهد شد.»

رئیس در چهارمین جلسه ستاد ملی جمعیت تأکید کرد

ضرورت تشکیل کارگروه ویژه تولید محتوای فرهنگی در باره جمعیت

مسائل شرعی این مسئله و همچنین عوارض و تبعات فردی و اجتماعی آن در جامعه را بیشتر تبیین کنند. رئیس در ادامه سازمان اداری و استخدامی را مکلف کرد راهکارهای تمهید و تسهیلات همزمانی اشتغال و فرزندپروری را برای بانوان شاغل بررسی و به دبیرخانه ستاد ملی جمعیت ارائه کند. رئیس جمهوری همچنین بر پیگیری جدی اجرای مصوبات ستاد و قانون جوانی جمعیت از سوی دبیرخانه ستاد ملی جمعیت تأکید کرد و گفت: اگر دستگاه‌های اجرایی هنگام اجرای این قانون با نواقصی مواجه شدند، پیشنهاد اصلاحی خود را به دبیرخانه ارائه کنند تا پس از بررسی و تصویب برای تصویب نهایی به مجلس شورای اسلامی ارجاع داده شود.

درباره عملکرد قرارگاه‌های ستاد جوانی جمعیت نظیر پیشنهادهای دارند، اعلام کنند. بخش‌های پژوهشی دستگاه‌های اجرایی نیز مکلف شدند ظرف همین مدت نسبت به مصوبات ستاد ملی جمعیت اعلام‌نظر کنند. وی در ادامه ایجاد خوابگاه‌های دانشجویی متاهلی را از جمله اقدامات مؤثر در افزایش جمعیت عنوان کرد و از وزارت راه و شهرسازی و وزارت علوم خواست این موضوع را با جدیت پیگیری کنند. رئیس جمهوری همچنین آمارهای ارائه شده درباره سقط جنین را نگران‌کننده توصیف کرد و بر ضرورت اهتمام وزارت بهداشت نسبت به این موضوع و هماهنگی بیشتر با دستگاه قضایی برای برخورد با متخلفان در این زمینه تأکید کرد. صداوسیما و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی نیز موظف شدند

این باره تأکید کرد. رئیس در ادامه به اهمیت فرهنگ‌سازی در موضوع جمعیت اشاره کرد و دستور داد کارگروه ویژه‌ای در زیرمجموعه ستاد ملی جمعیت و متشکل از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان صداوسیما، سازمان

رئیس جمهوری موضوع جمعیت را از جمله موضوعات کلیدی و محوری کشور دانست و بر ضرورت تشکیل کارگروه ویژه تولید محتوای فرهنگی درباره جمعیت تأکید کرد. به گزارش مهر به نقل از پایگاه اطلاع‌رسانی ریاست جمهوری، چهارمین جلسه ستاد ملی جمعیت پیش از ظهر روز گذشته (شنبه) به ریاست حجت‌الاسلام سید ابراهیم رئیسی برگزار و میزان اجرای قانون جوانی جمعیت و همچنین مصوبات جلسات قبلی ستاد از سوی دستگاه‌های متولی بررسی شد. رئیس جمهوری در این جلسه موضوع جمعیت را از جمله موضوعات کلیدی و محوری کشور عنوان کرد و با اشاره به فرصت بسیار کوتاه برای عبور از بروز مشکل جمعیتی، بر ضرورت توجه و اقدام جدی دستگاه‌های مسئول نسبت به وظایف خود در

لایحه عضویت ایران در اتحادیه تأیید صلاحیت آسیا-اقیانوسیه تقدیم مجلس شد

خصوص نحوه حل اختلاف داوری و طرح دعوا و نظر به ماهیت بین‌المللی و قرارداد و لزوم سازوکار مندرج در اصل یکصدوسی‌ونهم قانون اساسی، این لایحه تقدیم مجلس شد.

معاون پارلمانی رئیس جمهوری افزود: نظر به قطع روابط دو دولت از سال ۲۰۱۴ و به جهت مشمول مرور زمان قرار نگرفتن قراردادهای مذکور، باید در مراجع ایران و پاریس طرح دعوا علیه کشور سوئدان صورت پذیرد بنابراین با عنایت به اینکه در قراردادها رعایت اصل ۱۳۹ قانون اساسی قید شده؛ بنابراین براساس اختیارات هیات وزیران طرح دعوا علیه کشور سوئدان در اتاق داوری بین‌المللی و مرکز منطقه‌ای داوری تهران پیگیری می‌شود.

پس از آن در جهت تأمین منافع ملی و تحقق هر چه پیشتر همکاری منطقه‌ای و بین‌المللی در این حوزه و حفظ به رسمیت شناخته شدن از طریق مجمع بین‌المللی تأیید صلاحیت و اتحادیه بین‌المللی تأیید صلاحیت آزمایشگاهی آسیا-اقیانوسیه

اهداف اقتصادی و اجتماعی کشور و باتوجه به اهمیت و لزوم تسهیل و کاهش موانع فنی برای تجارت از طریق ترویج پذیرش نتایج انطباق از سوی نهادهای ارزیابی انطباقی، همکاری با سایر نهادهای ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی در این حوزه و حفظ به رسمیت شناخته شدن از طریق مجمع بین‌المللی تأیید صلاحیت و اتحادیه بین‌المللی تأیید صلاحیت آزمایشگاهی لایحه یادشده تقدیم مجلس شورای اسلامی گردید. معاون پارلمانی رئیس جمهوری افزود: لایحه عضویت دولت جمهوری اسلامی ایران در همکاری‌های تأیید صلاحیت آزمایشگاهی آسیا-اقیانوسیه در تاریخ ۱۳۷۸/۸/۳۰ مورد ایراد شورای نگهبان قرار گرفته

معاون پارلمانی رئیس جمهوری گفت: لایحه عضویت دولت جمهوری اسلامی ایران در اتحادیه همکاری‌های تأیید صلاحیت آسیا-اقیانوسیه تقدیم مجلس شد. به گزارش ایسنا، سید محمد حسینی با بیان اینکه «لایحه عضویت دولت جمهوری اسلامی ایران در اتحادیه همکاری‌های تأیید صلاحیت آسیا-اقیانوسیه تقدیم مجلس شورای اسلامی شد»، اظهار کرد: به منظور گسترش حضور فعال و هدفمند جمهوری اسلامی ایران در سازمان‌ها و مجامع بین‌المللی و منطقه‌ای و بهره‌گیری از آن در جهت تأمین منافع ملی و تحقق هر چه پیشتر همکاری منطقه‌ای و بین‌المللی در راستای اصول و اهداف راهبردی سیاست خارجی کشور و لزوم توسعه و بکارگیری امکانات و ظرفیت‌های بالقوه در راستای

شناسایی ۳۲۴ مبتلای جدید کرونا در کشور

بیمارستان‌ها ترخیص شده‌اند. گذرشته ۳۲۴ بیمار جدید مبتلا به کرونا در کشور شناسایی و ۱۷۰ بیمار نیز در بیمارستان‌ها بستری شدند. به گزارش ایسنا، در ۲۴ ساعت منتهی به ۲۶ فروردین ۱۴۰۲ و بر اساس معیارهای قطعی تشخیصی، ۳۲۴ بیمار جدید مبتلا به کووید-۱۹ در کشور شناسایی و ۱۷۰ نفر از آنها بستری شدند. مجموع بیماران کووید-۱۹ در کشور به ۷ میلیون و ۶۰۳ هزار و ۹۱ نفر رسید. متأسفانه در طول ۲۴ ساعت گذشته، ۲۷ نفر از بیماران کووید-۱۹ در کشور جان خود را از دست دادند و مجموع جان‌باختگان این بیماری، به ۱۴۵ هزار و ۸۰۸ رسید. خوشبختانه تاکنون ۷ میلیون و ۳۵۱ هزار و ۵۷۹ نفر از بیماران، بهبود یافته یا از

بیمارستان‌ها ترخیص شده‌اند. گذرشته ۳۲۴ بیمار جدید مبتلا به کرونا در کشور شناسایی و ۱۷۰ بیمار نیز در بیمارستان‌ها بستری شدند. به گزارش ایسنا، در ۲۴ ساعت منتهی به ۲۶ فروردین ۱۴۰۲ و بر اساس معیارهای قطعی تشخیصی، ۳۲۴ بیمار جدید مبتلا به کووید-۱۹ در کشور شناسایی و ۱۷۰ نفر از آنها بستری شدند. مجموع بیماران کووید-۱۹ در کشور به ۷ میلیون و ۶۰۳ هزار و ۹۱ نفر رسید. متأسفانه در طول ۲۴ ساعت گذشته، ۲۷ نفر از بیماران کووید-۱۹ در کشور جان خود را از دست دادند و مجموع جان‌باختگان این بیماری، به ۱۴۵ هزار و ۸۰۸ رسید. خوشبختانه تاکنون ۷ میلیون و ۳۵۱ هزار و ۵۷۹ نفر از بیماران، بهبود یافته یا از

پیام تسلیت رئیس جمهوری به مناسبت درگذشت عماد افروغ

در دانشگاه تهران با حضور شخصیت‌هایی مانند محمدباقر قالیباف رئیس مجلس شورای اسلامی، محمد مهدی اسماعیل، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و علی بهادری جهرمی سخنگوی دولت تشییع شد. عماد افروغ، نویسنده، جامعه‌شناس و نماینده اسبق مردم تهران و رئیس کمیسیون فرهنگی مجلس در دوره هفتم مجلس شورای اسلامی ۲۵ فروردین بر اثر سرطان درگذشت.

درگذشت اندیشمند فرهیخته و جامعه‌شناس برجسته مرحوم دکتر عماد افروغ، موجب اندوه و تأثر خاطر شد. این نویسنده و متفکر صاحب‌نظر، دلسوز و دغدغه‌مند با کنشگری علمی، فرهنگی و سیاسی متعدد، از جمله یک دوره حضور مؤثر در جایگاه نمایندگی مردم تهران در مجلس شورای اسلامی و ریاست کمیسیون فرهنگی مجلس، منشأ خدمات ارزشمندی شد. اینجانب درگذشت این چهره برجسته را به جامعه علمی و دانشگاهی کشور و به ویژه خانواده گرامی آن مرحوم تسلیت می‌گویم و در این ایام پر فیض از درگاه خداوند برای ایشان رحمت الهی و همجواری با صالحان و برای بازماندگان معزز صبر و سلامتی مسألت دارم. پیکر عماد افروغ صبح شنبه، ۲۶ فروردین

رئیس جمهوری در پیامی درگذشت اندیشمند فرهیخته، دکتر عماد افروغ را به جامعه علمی و دانشگاهی کشور و به‌ویژه خانواده آن مرحوم تسلیت گفت. به گزارش ایسنا، سید ابراهیم رئیسی با تسلیت درگذشت اندیشمند فرهیخته و جامعه‌شناس برجسته مرحوم دکتر عماد افروغ تصریح کرد: این نویسنده و متفکر صاحب‌نظر، دلسوز و دغدغه‌مند با کنشگری علمی، فرهنگی و سیاسی متعدد، از جمله یک دوره حضور مؤثر در جایگاه نمایندگی مردم تهران در مجلس شورای اسلامی و ریاست کمیسیون فرهنگی مجلس، منشأ خدمات ارزشمندی شد. متن پیام رئیس جمهوری به شرح زیر است: «بسم‌الله الرحمن الرحیم انا لله و انا الیه راجعون

ویژه‌تر از خبر

سخنگوی صمت خبر داد

آزادی پول‌های مسدودی ثبت‌نام خودرو از امروز

کاربری خود و انتخاب گزینه جزئیات سفارش از زمان تحویل خودرو خود مطلع شوند. قالیباف همچنین اعلام کرد: نوبت دوم ثبت‌نام خودرو در قالب طرح بیکارچه تخصیص خودرو به‌جای پایان بهار (که پیش‌تر اعلام شده بود) در نیمه اردیبهشت انجام خواهد شد اما کسانی که در نوبت اول این طرح ثبت‌نام کرده‌اند تنها در صورتی می‌توانند در مرحله دوم خودرو ثبت‌نام کنند که ابتدا از طرح اول انصراف دهند. وی تأکید کرد: از امروز مبلغ ۱۰۰ میلیون تومان که متقاضیان برای ثبت‌نام در حساب خود (به‌نام سازمان حمایت) مسدود کرده‌اند با حفظ نوبت تحویل خودرو آزاد می‌شود و انتظار می‌رود بانک‌ها همکاری لازم را در این زمینه داشته باشند. مشاور وزیر صنعت گفت: حذف قرعه‌کشی از طریق رشد ۳۹ درصدی تولید خودرو در مدت یک سال موفقیت بزرگی برای دولت است و امیدوارم با استمرار رشد تولید و واردات خودرو تا آخر سال تقاضای سرمایه‌گذاری برای خودرو کاملاً حذف شود.

سخنگوی وزارت صمت گفت: از امروز مبلغ ۱۰۰ میلیون تومان که متقاضیان برای ثبت‌نام در حساب خود (به‌نام سازمان حمایت) مسدود کرده‌اند با حفظ نوبت تحویل خودرو آزاد می‌شود. به گزارش مهر امید قالیباف، سخنگوی وزارت صمت، اظهار کرد: نوبت‌دهی متقاضیان خرید خودرو از شرکت‌های سایپا، مدیران خودرو، فردا و ایلیا انجام شده و تمامی این متقاضیان حداکثر ظرف ۳ ماه خودرو خود را دریافت خواهند کرد. وی افزود: متقاضیان خودروهای شرکت‌های کرمان‌موتور و مکت‌موتور نیز حداکثر در مدت ۶ ماه می‌توانند خودرو خود را تحویل بگیرند. سخنگوی وزارت صمت با اشاره به اینکه نوبت‌دهی متقاضیان خودرو از شرکت‌های ایران خودرو، بهمن خودرو و آری‌ن خودرو نیز انجام شده، گفت: درباره این ۳ شرکت باید برنامه تولید با لیست متقاضیان تطبیق داده شود که این کار در حال انجام است و حداکثر تا آخر این هفته مشتریان این شرکت‌ها می‌توانند با مراجعه به حساب

مراسم راهپیمایی روز جهانی قدس (۲۵ فروردین ۱۴۰۲) عکس: ایرنا

تحلیل روز از میزان ضرورت ایجاد نهادی کارآمد برای مدیریت بدهی عمومی

مدیریت بدهی به ساختاری متمرکز نیاز دارد

اقدامات مرتبط با مدیریت بدهی عمومی را در دو قالب تصمیم‌گیری و اجرا مورد بررسی قرار داد. در حوزه تصمیم‌گیری، دو وظیفه تدوین و تصویب سیاست‌ها اهمیت دارد که هر کدام می‌تواند با نهادهای مختلفی صورت پذیرد. حوزه اجرا نیز باید از دو منظر نهاد عملیاتی مدیریت بدهی و نهاد دارای مسئولیت تفکیک شود.

۱۱۱۱ در این گزارش به ضرورت ایجاد نهادی کارآمد برای مدیریت بدهی عمومی پرداخته است.

امیرعباس آذرموند: بدهی دولت بزرگ‌ترین سبب مالی کشور محسوب می‌شود که از ساختار پیچیده و ریسک‌های بالقوه‌ای برخوردار است. تعدد و تواتر بحران‌های بدهی در جهان نشان می‌دهد مدیریت بدهی دولت از جمله مهم‌ترین ابعاد سیاست‌گذاری اقتصادی برای ایجاد و حفظ ثبات است. تقویت مدیریت بدهی‌ها سبب کاهش آسیب‌پذیری کشور نسبت به تکان‌های اقتصادی و مالی داخلی و خارجی شده و به ایجاد محیط مناسبی برای رشد اقتصادی کمک می‌کند. در یک دسته‌بندی کلی می‌توان وظایف و

قانون مدیریت بدهی دولت در کنار قوانین پوشش‌دهنده عملیات‌های مرتبط با سیاست پولی و مالی از عناصر اصلی چارچوب حکمرانی بدهی عمومی هستند

سخن پایانی

به نظر می‌رسد تمام مراکز مدیریت بدهی جهان از ساختاری مشابه پیروی می‌کنند. مسئولیت‌های عملیاتی مدیریت بدهی در چند دفتر مجزا تقسیم شده و رویه‌ها در جهت رعایت کنترل‌های داخلی و پاسخگویی هریک از اجزای طراحی می‌شوند. معمولاً این تقسیم‌بندی با تشکیل سه دفتر جلوبی، میانی و پشتی انجام می‌شود.

سیاست‌گذاری پولی، مالی و مسئول مدیریت بدهی سه مرجع اصلی مرتبط با بدهی‌های دولت هستند. هماهنگی میان این سه مرجع برای کنترل ریسک ترانزاکشن دولت و کاهش آسیب‌پذیری نظام مالی و اقتصاد کلان در مقابل تکان‌های مختلف اهمیت دارد. هماهنگی میان این سه مرجع و همچنین ساختار و ترتیبات لازم برای ایجاد هماهنگی بستگی به سطح توسعه‌یافتگی بازارهای مالی دارد. در اقتصادهای توسعه نیافته بازار اوراق دولت عمق کافی ندارد، هماهنگی متواتر بین مرجع پولی و بدهی ضروری است زیرا پیش از انتشار اوراق جدید یا هر اقدام مهمی در مدیریت بدهی، ابتدا باید وضعیت بازار پولی از جهت وجود منابع لازم مشخص شود. علاوه بر این، تصمیم مرجع پولی در مورد نرخ بهره می‌تواند بر تصمیمات مرجع بدهی اثرگذار باشد.

از سوی دیگر، توسعه بازارهای مالی و هماهنگی میان مراجع مرتبط با بدهی آثار متقابلی داشته و باعث هم‌افزایی می‌شوند. به‌طوری‌که وجود هماهنگی می‌تواند ثبات لازم را در اقتصاد ایجاد کند و متعاقب آن توسعه بازار بدهی و به‌دنبال آن توسعه بازارهای مالی را رقم بزند. در سوی دیگر، توسعه بازارهای مالی امکان هماهنگی بهتر میان مراجع بدهی، پولی و مالی را از طریق سازوکار بازار ممکن می‌سازد و استقلال عملیاتی مراجع را به وجود می‌آورد. تقسیم وظایف میان این سه مرجع به سابقه و ساختار نهادی هر کشور بستگی دارد.

دارند. در بیشتر کشورها این دفتر بخشی از وزارت اقتصادی محسوب می‌شود. در تعداد اندکی نیز دفتر مدیریت بدهی بخشی از بانک مرکزی است اما همچنان در هماهنگی با وزارت اقتصاد فعالیت دارد.

در ایران از آنجا که خزانه‌داری کل کشور و سازمان امور مالیاتی ذیل وزارت اقتصاد هستند، ایجاد دفتر مدیریت بدهی در این وزارتخانه هماهنگی‌های لازم را برای مدیریت جریان نقد دولت تسهیل می‌کند. از سوی دیگر چون وزارت اقتصاد عضو مجمع همه شرکت‌های دولتی اصلی و مادر تخصصی است، کنترل تعهدات و بدهی‌های این شرکت راحت‌تر خواهد بود. در نهایت از آنجا که سازمان بورس نیز زیرمجموعه وزارت است، حضور دفتر بدهی در این وزارتخانه در حل مسائل مرتبط با توسعه بازار بدهی کمک کنند. همچنین مزیت دیگر حضور دفتر مدیریت بدهی‌ها در وزارت اقتصاد، استقلال نسبی آن از مسائل بودجه و کاهش فشارهای ناشی از آن است.

با همه این تفاسیر، همچنان بحث هماهنگی میان مرکز مدیریت بدهی با سازمان برنامه و بانک مرکزی اهمیت دارد. در حال حاضر مرکز مدیریت بدهی‌های عمومی و روابط مالی دولت به‌نوعان متولی اصلی مدیریت و پایش بدهی‌های عمومی ذیل خزانه‌داری کل کشور فعالیت می‌کند. این مرکز به موجب مصوبه هیات وزیران در خرداد ۹۳ به‌عنوان واحد جداگانه‌ای در وزارت اقتصاد به منظور احصا، ثبت و نگهداری متمرکز حساب بدهی‌ها و تعهدات قانونی دولت تشکیل شد. علاوه بر این مصوبه، در قانون «رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی» مصوب اردیبهشت ۹۴ وزارت اقتصاد مکلف شد تا از ابتدای سال ۹۵ واحد جداگانه‌ای برای احصا و ثبت خلاصه مطالبات و بدهی‌های دولت تشکیل و نسبت به ارائه گزارش‌های سه‌ماهه و سالانه به مراجع قانونی در موعد مقرر اقدام کند.

قواعد مشخصی برای تحدید قدرت دولت در استقراض، سرمایه‌گذاری، ورود به تعهدات مالی، بازخرید و بازپرداخت بدهی‌های دولتی دارند. این قوانین امکان سواستفاده از قدرت را محدود کرده، ایجاد و انتشار بدهی دولت را متمرکز می‌کنند و دولت را پاسخگو و مسئول مدیریت بدهی‌های خود قرار می‌دهد.

در یک دسته‌بندی کلی می‌توان وظایف و اقدام‌های مرتبط با مدیریت بدهی عمومی را در دو قالب تصمیم‌گیری و اجرا مورد بررسی قرار داد. در حوزه تصمیم‌گیری، دو وظیفه تدوین و تصویب سیاست‌ها اهمیت دارد که هر کدام می‌تواند از سوی نهادهای مختلفی انجام شود. حوزه اجرا نیز باید از دو منظر نهاد عملیاتی مدیریت بدهی و نهاد دارای مسئولیت تفکیک و مشخص شود.

با وجود تفاوت‌هایی که نهادهای مدیریت بدهی دولت در کشورهای مختلف دارند اما تقریباً در همه کشورها، هسته اصلی مدیریت بدهی عمومی «دفتر مدیریت بدهی» است و سایر ساختارها و رویه‌ها در هماهنگی با اقدامات این دفتر تعریف می‌شوند. افزایش وضوح و شفافیت عملیات‌های مدیریت بدهی یکی از علت‌های اصلی ایجاد دفتری ویژه با این منظور است. تمرکز درونی دفتر بر اقدامات مدیریت بدهی و آگاهی بازار از اهداف و انگیزه‌های دفتر، سبب ایجاد شفافیت در فرآیندهای می‌شود و پاسخگویی را افزایش می‌دهد.

ارتباط کارایی و تمرکز

تجربه بیشتر کشورها نشان می‌دهد بیشترین کارایی مدیریت بدهی وقتی رخ می‌دهد که همه وظایف و مسئولیت‌های مربوطه در یک نهاد متمرکز باشد. این تمرکز سبب می‌شود وضعیت ترانزاکشن دولت به شکل مؤثرتری تحت نظر باشد و استراتژی‌های مدیریت دارایی‌ها و بدهی‌ها به شکل کامل‌تری تدوین شوند. کشورها بسته به اینکه دفتر مدیریت بدهی در چه جایگاهی تشکیل شود با یکدیگر تفاوت

هسته اصلی مدیریت بدهی عمومی در هر کشور «دفتر مدیریت بدهی» است و سایر ساختارها و رویه‌ها در ارتباط و هماهنگی با اقدام‌های این دفتر تعریف می‌شوند. تجربه اغلب کشورها نشان می‌دهد بیشترین کارایی مدیریت بدهی وقتی اتفاق می‌افتد که همه وظایف و مسئولیت‌های مربوطه در یک نهاد متمرکز باشد.

به گزارش **IMD**، کشورها بسته به اینکه دفتر مدیریت بدهی در چه جایگاه و مراتبی تشکیل شود، با یکدیگر تفاوت دارند. در بیشتر کشورها دفتر مدیریت بدهی بخشی از وزارت اقتصاد محسوب می‌شود؛ در تعداد اندکی از کشورها دفتر مدیریت بدهی بخشی از بانک مرکزی است؛ در تعدادی از کشورهای پیشرفته نیز برای انجام اقدام‌های مرتبط، دفتری جداگانه و خارج از دولت سازمان داده می‌شود. تقریباً همه مراکز مدیریت بدهی از ساختار متمرکز پیروی می‌کنند. مسئولیت‌های عملیاتی مدیریت بدهی در میان چند دفتر مجزا تقسیم شده و رویه‌ها در جهت رعایت کنترل‌های داخلی و پاسخگویی هریک از اجزای طراحی می‌شوند.

قدمت مسئله «بدهی دولت»

قدمت مدیریت بدهی‌های عمومی به چندین قیل پیش باز می‌گردد؛ هنگامی که کشورها در مسیر دموکراسی قرار گرفته و میزان مالیات‌ستانی آنها محدود شد. هم‌زمان بخش مالی در قالب نخستین بانک‌ها شروع به کار کرد و به دولت‌ها این امکان را می‌داد که بیشتر از دخل خود هزینه کنند. این مسئله در تأمین مالی جنگ‌ها، توسعه‌طلبی‌های استعماری و طرح‌های بزرگ مشابه اهمیت داشت، به‌گونه‌ای که نتیجه برخی جنگ‌ها به وضع مالی طرفین جنگ و امکان استقراض آنها بستگی داشت. به این ترتیب نخستین بانک‌های مرکزی نیز برای مدیریت بدهی‌های دولت یا در واقع فراهم کردن امکان استقراض دولت تشکیل شدند.

مدیریت بدهی‌های عمومی تا اواخر قرن بیستم صرفاً در

سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران

«آگهی مناقصه عمومی یک مرحله‌ای شماره ۱-۱-۱۴۰۲-IMI»

سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران در نظر دارد مناقصه عمومی یک مرحله‌ای با موضوع «انجام خدمات نقلیه (مأموریت‌ها و سفرهای درون شهری و بیرون شهری کارکنان و امور نامه رسانی) در سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران» را به شرح زیر از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید. لذا از علاقمندان واجد شرایط دعوت به عمل می‌آید جهت دریافت اسناد مناقصه به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به آدرس www.setadiran.ir (شماره مناقصه در سامانه ستاد: ۲۰۰۲۰۰۳۰۰۷۰۰۰۰۰۲) مراجعه نمایند.

- نام‌ونشانی مناقصه‌گزار: سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران به نشانی: تهران، میدان فردوسی، خیابان شهید سپهبد قرنی، نرسیده به خیابان سمیه، نبش کوچه دهخدا، پلاک ۳۹ کدپستی: ۱۴۵۱۳-۱۵۸۱۶ تلفن: ۴۱۸۶۸۰۰۰-۰۲۱
- موضوع مناقصه: انجام خدمات نقلیه (مأموریت‌ها و سفرهای درون شهری و بیرون شهری کارکنان و امور نامه رسانی) در سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران.
- مدت اجرای کار: ۱۲ ماه شمسی.
- مدت اعتبار پیشنهادها: ۱۸۰ روز از آخرین مهلت ارسال پیشنهادها.
- نوع و مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار: فیش بانکی واریز نقدی و یا تودیع یک فقره ضمانت نامه بانکی معتبر به مبلغ ۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال که برای مدت ۳ ماه اعتبار داشته و برای ۳ ماه دیگر قابل تمدید باشد (ضمانت نامه باید دارای شماره سپام بوده و نباید هیچ گونه شرطی از سوی بانک در ضمانت نامه درج گردد).
- مهلت زمانی و محل دریافت اسناد مناقصه: اسناد مناقصه از تاریخ درج آگهی لغایت ساعت (۱۲) روز پنج‌شنبه مورخ ۱۴۰۲/۳/۳۱ از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستادایران) در دسترس و قابل دریافت می‌باشد.
- مهلت زمانی و محل ارائه پیشنهاد و زمان بازگشایی پاکت‌های مناقصه: اسناد و مدارک مربوط به پیشنهاد مناقصه باید پس از ثبت مهر و امضای الکترونیکی حداکثر تا ساعت (۱۲) روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۲/۲/۱۱ در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستادایران) بارگذاری شده و از طریق آن سامانه ارسال شوند. فقط اصل تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار (پاکت "الف") می‌بایست علاوه بر بارگذاری در سامانه مذکور، ظرف مهلت فوق‌الذکر به صورت فیزیکی و مهر و موم شده به آدرس مناقصه‌گزار (مندرج در بند ۱) تحویل گردد. شایان ذکر است که جلسه بازگشایی پاکت مناقصه ساعت (۱۳:۳۰) روز دوشنبه به تاریخ ۱۴۰۲/۲/۱۱ برگزار خواهد شد.

شناسه آگهی: ۱۴۸۰۸۱۱

سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران

آگهی واگذاری شرکت ایده‌پردازان صنعت فولاد

شرکت ایده‌پردازان صنعت فولاد در نظر دارد عملیات به شرح ذیل را به پیمانکاران واجد شرایط واگذار نماید.

متقاضیان حجت اعلام آمادگی از تاریخ انتشار آگهی به مدت ۵ روز به آدرس اهواز جاده اختصاصی صنایع فولاد - ۳۰۰ متر بالاتر از ورودی منازل ۲۰۰ دستگاه مراجعه و با شماره تلفن ۰۶۱۳۲۱۳۷۴۴۰ تماس حاصل نمایند.

- عملیات حفظ، نگهداری و ترمیم فضای سبز جاده دسترسی، ضلع شمالی، تصفیه‌خانه کوه عبدالله و پادگان شهید رستم‌پور شرکت فولاد خوزستان
- عملیات حفظ، نگهداری و ترمیم فضای سبز سایت صنعتی و ۲۰۰ دستگاه شرکت فولاد خوزستان
- تأمین نیروی انسانی (کارگر ساده، استادکار بنا، استادکار جوشکار و...)

تاریخ انتشار: ۱۴۰۲/۰۱/۲۷

تاریخ انتشار: ۱۴۰۲/۰۱/۳۰

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی سالیانه شرکت غلظک‌ها و لاستیک‌های صنعتی مبارکه - میرکو (سهامی خاص)

بدینوسیله از کلیه سهامداران محترم شرکت غلظک‌ها و لاستیک‌های صنعتی مبارکه - میرکو (سهامی خاص) به شماره ثبت ۲۶۰۵ و شناسه ملی ۰۲۶۰۲۸۴۸۰۱ دعوت به عمل می‌آید در جلسه مجمع عمومی عادی سالیانه شرکت که در ساعت ۹ صبح روز شنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۲/۰۹ در محل دفتر مرکزی شرکت توکافولاد واقع در اصفهان، خیابان هزارجریب، کوچه ششم ملاصدرا، پلاک ۱۲/۱ تشکیل می‌گردد، حضور بهم رسانند.

جهت رعایت حال سهامداران محترم، جلسه به صورت آنلاین نیز برگزار می‌گردد. سهامداران محترم می‌توانند با مراجعه به وبسایت شرکت غلظک‌ها و لاستیک‌های صنعتی مبارکه به آدرس www.mirco-co.ir لینک آنلاین ورود به جلسه را دریافت و با استفاده از گزینه مهمان به صورت مجازی و آنلاین ما را در برگزاری مجمع یاری فرمایند. ضمناً سوالات سهامداران محترم در زمان برگزاری مجمع، از طریق درگاه

سایب پخش کننده مراسم قابل دریافت می‌باشد.

دستور جلسه:

- استماع گزارش هیات‌مدیره
- استماع گزارش حسابرس مستقل و بازرسان قانونی
- تصویب صورت‌های مالی منتهی به ۱۴۰۱/۱۲/۲۹
- انتخاب حسابرس مستقل و بازرسان قانونی اصلی و علی‌البدل
- انتخاب اعضای هیات‌مدیره
- تعیین روزنامه کنیالانتشار جهت درج آگهی‌های شرکت
- اتخاذ تصمیم درخصوص تقسیم سود
- تعیین پاداش هیات‌مدیره و حق حضور اعضای غیر موظف هیات‌مدیره
- تصویب معاملات مشمول ماده ۱۲۹ قانون تجارت
- سایر مواردی که در صلاحیت مجمع عمومی عادی سالیانه می‌باشد.

هیات‌مدیره شرکت غلظک‌ها و لاستیک‌های صنعتی مبارکه (میرکو)

الزامات رشد و توسعه اقتصاد

امین دالیری
کارشناس و مدرس اقتصاد

باتوجه به تجربیات کشورهای توسعه‌یافته و در حال توسعه در دو قرن اخیر، قیود و الزاماتی برای رسیدن به مدار توسعه‌یافتگی لازم و ضروری است. توجه به قواعد توسعه، روند پیشرفت برای کشورهای در حال توسعه و کمتر توسعه‌یافته را سرعت بخشد و از دور تسلسل باطل فقر اقتصادی رها می‌کند. تمام این تجربیات ازسوی علمای علم اقتصاد از هر مکتب اقتصادی توصیه شده و در قالب نظریه‌های اقتصادی در تئوری‌ها و مدل‌های توسعه، بعضاً با استفاده از معیارهای کمی با استفاده از مدل‌های ریاضی معرفی شده‌اند. تمرکز برخی کشورهای در حال توسعه به این تجربیات و قواعد، باعث شده در زمره کشورهای نوظهور شگفت‌آفرین توسعه قرار گرفته و به سطح بالایی از توسعه‌یافتگی دست یابند.

اقتصاددانان در تجزیه و تحلیل خود از واژه‌های «growth» به معنی رشد، «progress» به معنی پیشرفت، «advancement» به معنی ترقی و «development» به معنی توسعه استفاده می‌کنند. بین دو واژه «growth» و «development» به ترتیب به معنی رشد و توسعه تفاوت وجود دارد. واژه growth صرفاً به تغییرات در رشد اقتصادی بدون توجه به کمیت و کیفیت رشد در سایر شاخص‌های اقتصادی مانند آموزش، بهداشت، رفاه جامعه، عدالت اجتماعی و... توجه دارد. اما development به معنی تغییرات بنیادین در تمام سطوح اقتصادی مانند روند خلق و نوآوری در روش تولید در راستای تغییرات زیربنایی در نظام اجتماعی جامعه است.

رشد اقتصادی به معنای افزایش تولید بدون در نظر گرفتن کیفیت، خصوصیات و علل تغییرات و بیشتر به کمیت تولید توجه دارد، اما توسعه اقتصادی دارای مفهوم گسترده‌تر، حاوی تغییرات کیفی درخواست‌های اقتصادی، نوع تولید، انگیزه‌ها و سازمان است. البته اغلب عوامل تعیین‌کننده رشد اقتصادی مانند تغییرات تکنولوژی و زیربنایی در مفهوم توسعه اقتصادی می‌گنجد.

بنا بر این، یک اقتصاد ممکن است رشد یابد، اما به‌دلایلی مانند فقر عمومی، بیکاری فراوان و نابرابری‌های اجتماعی، توسعه نیافته باشد یا توسعه اقتصادی دچار تغییرات زیربنایی کیفی شده، بدون آنکه تغییر کمی در تولید و درآمد سرانه داشته باشد.

حاصل که تا حدودی مفهوم و تعاریف واژه‌های رشد و توسعه اقتصادی را شناختیم، لازم است قیود و ابزارهای رشد و توسعه اقتصادی صرف‌نظر از تفاوت در مفهوم این دو واژه را هم بشناسیم. گفتنی است که در بیشتر مواقع رشد و توسعه اقتصادی در کشورهای توسعه‌یافته و در حال توسعه همزمان اتفاق می‌افتد.

عوامل تاثیرگذار بر رشد و توسعه اقتصادی، به عوامل اقتصادی و عوامل غیراقتصادی تقسیم می‌شوند که هر یک به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم بر رشد و توسعه اقتصادی تاثیر می‌گذارند.

منابع طبیعی، تمرکز سرمایه، سازمان تولید، پیشرفت‌های تکنولوژیکی، تقسیم و مقیاس تولید، تغییرات زیربنایی و بنیادین در ساختارهای اقتصادی، عوامل اقتصادی تاثیرگذار در رشد اقتصادی هستند و عوامل غیراقتصادی نیز شامل عوامل اجتماعی و فرهنگی، عامل انسانی، عوامل سیاسی و تشکیلاتی می‌شوند که تاثیر بدون چون‌وچرا بر رشد اقتصادی دارد. در این میان، منابع طبیعی که یکی از مهم‌ترین عوامل تاثیرگذار در رشد و توسعه اقتصادی است، در کشورمان به‌صورت فراوان و خدادادی در اختیار برنامه‌ریزان توسعه اقتصادی قرار دارد. به عقیده بسیاری از اقتصاددانان توسعه، به‌شرط اینکه از این منابع خدادادی به‌طور مطلوب و بهینه استفاده شود، به تسریع رشد و توسعه اقتصادی کمک می‌کند. به‌عبارت‌دیگر با عقب‌ماندگی اقتصادی و تکنولوژیکی برای استخراج منابع نمی‌توان انتظار داشت، این تاثیرگذاری تعیین‌کننده باشد.

دومین عامل مهم تاثیرگذار در رشد اقتصادی، تمرکز یا انباشت سرمایه است. جریان تمرکز و تشکیل سرمایه متوالی زنجیره‌ای، به عواملی مانند وجود پس‌انداز واقعی و افزایش آن، وجود مؤسسات اعتباری و مالی برای تشویق و تهییج پس‌اندازها و هدایت این منابع در فعالیت‌های اقتصادی مطلوب و استفاده از پس‌اندازها برای سرمایه‌گذاری در تولید کالاها سرمایه‌ای باید با تهییج برنامه‌ریزی‌شده انجام شود.

البته در کشورهای در حال توسعه میل نهایی پس‌انداز بسیار ناچیز است، زیرا به‌دلیل پایین بودن درآمد و میل به مصرف بالا نسبت به درآمدها و به لحاظ توزیع نابرابر درآمدها، از جمله عواملی هستند که پس‌اندازهای اختیاری را در این کشورها، کاهش داده است. به‌طور کلی، پس‌اندازهای داوطلبانه در کشورهای در حال توسعه به‌ندرت انجام می‌شود؛ بنابراین تمرکز سرمایه از این طریق بسیار ناچیز است. در این شرایط، اقتصاددانان توسعه، افزایش پس‌اندازها را از طریق اعمال قدرت یا جبری توصیه می‌کنند.

خودرو و قطعه

عرضه ۹ خودرو جدید به بازار در سال جاری

مدیرکل صنایع خودرو وزارت صنعت، معدن و تجارت از عرضه ۹ خودرو جدید به بازار در سال جاری خبر داد و گفت: افزایش تولید خودروسازان بزرگ کشور و اجرای گام دوم طرح تحولی خودرو با اصلاح قیمت‌ها میسر می‌شود. عبدالله توکلی‌لاهیجانی در گفت‌وگو با ایرنا افزود: پس از سال متوالی که تولید سالانه حدود ۸۰۰ هزار دستگاه بود و قسمتی از خودروهای تولیدی هم در پارکینگ‌ها انباشته می‌شد و به صورت

ناقص و غیر قابل عرضه به بازار بود، در سال ۱۴۰۱ با رشد ۳۹ درصدی، تولید بالای یک میلیون و ۳۰۰ هزار دستگاه محقق شد. وی گفت: در سال جاری قصد داریم رکورد تولید خودرو در کشور را بشکنیم و به تولید بالای یک میلیون و ۶۰۰ هزار دستگاه برسیم. وی خاطرنشان کرد: پس از اجرای گام نخست که به تثبیت جریان تولید اختصاص داشت، در گام دوم طرح تحولی تمرکز بر توسعه محصولات بومی باکیفیت براساس پلنفرم‌های جدید است و قصد

صنعتگران در گفت‌وگو با صنعت از چالش‌های قطعی برق می‌گویند

دیوار همیشه کوتاه تولید

حمایت از تولید یعنی هوای بخش تولید کشور را بیشتر داشته باشیم و چالش‌های آن را اگر برطرف نمی‌کنیم، زیاد هم نکنیم

چند سالی می‌شود که بخش صنعت در تابستان درگیر قطعی برق است و در زمستان نیز با کمبود گاز دست‌وپنجه نرم می‌کند، این در حالی است که این‌گونه کمبودها، موجب کاهش تولید و به تبع آن، کاهش عرضه خواهد شد و در نهایت، افزایش نرخ کالا را به‌دنبال خواهد داشت. حال آنکه بیشترین دلیل این مشکلات را به اجرایی نشدن برنامه‌های کلان و ایجاد زیرساخت‌های مربوط می‌دانند اهدافی که باید دنبال می‌شد و متأسفانه در چرخه ناکارآمدی‌های مسئولیتی به مشکلات بزرگ تبدیل شده است. با این حال باید ادامه داد و در سالی که به‌نام تولید آغاز شده با راهکارهایی کوتاه‌مدت هوای تولید را داشت تا در بلندمدت کشور بتواند عقب‌ماندگی خود را در ایجاد نیروگاه‌ها زیرساخت‌های تامین برق جبران کند. اینکه از مهم‌ترین نیاز جامعه‌مان غفلت کرده‌ایم، یعنی مسیر را اشتباه رفته‌ایم، اما به‌هر حال تا قرار گرفتن در ریل درست می‌توان با اقدامات حمایتی، آسیب‌ها به تولید را کم کرد. صنعت در این گزارش، نظرات فعالان حوزه صنعت را در این باره که در زمان قطعی برق با چه چالش‌های مواجهند و برای دولت چگونه می‌تواند این مشکل را در کوتاه‌ترین زمان ممکن برطرف کند، جویا شده است. با صنعت همراه باشید.

شهناز صفایی
editor@smtnews.ir

تاوان کم کاری مسئولان را می‌دهیم

عکس: صنعت

در این شرایط چه اقداماتی انجام داده‌اند تا ضرر و زیان کمتری ببینند، گفت: به‌رحال بخشی از کمبود برق به‌دلیل نبود زیرساخت‌هاست و اینکه ایجاد این زیرساخت‌ها هم زمان زیادی می‌برد. در این وضعیت به ناچار تولیدکنندگان اقداماتی در حد توان مالی و فنی خود انجام داده‌اند تا بتوانند ادامه حیات دهند و تا جایی که می‌توانند آسیب‌های قطعی برق بر واحدهای تولیدی خود را کاهش دهند. به‌عنوان نمونه، بسیاری از واحدهای تولیدی که برای آنها مقدر است، شیفت‌های کاری را به ساعات و روزهای غیرپیک مصرف برق تغییر داده‌اند. در کل قطعی برق برای واحدهای تولیدی و صنعتی، به‌ویژه واحدهای صنعتی که کوره دارند، آسیب‌رسان است، واحدهای صنعتی علاوه بر مشکلات تجاری که دارند و اینکه مسیر حرکتشان سخت و پرمناغ است، در تامین برق و گاز هم چالش دارند که بسیار دردسرساز است. این فعال حوزه صنعت در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه انتظار تولیدکنندگان از دولت و متولیان امر که باید این زیرساخت‌ها را برای تولید فراهم کنند، چیست، اظهار کرد: انتظار این است که با کاهش بار مصرف تجاری در فروشگاه‌ها و مراکز خرید به تولید کمک کنند تا در این شرایط اقتصادی، کمتر از نبود برق و گاز آسیب ببینند. بخشی از این فشارها به‌صورت جوی در مصرف قابل کم‌شدن

به انصاف بین صنایع و استان‌های مختلف عادلانه سهمیه‌بندی کند و در برنامه‌هایی که برق و گاز یا سوخت‌های جایگزین را تقسیم‌بندی می‌کنند، تمام صنایع را در تمام بخش‌ها در نظر بگیرند. ادارات دولتی می‌توانند با سهمیه انرژی کمتری کار کنند، اما صنایع مشکلات بسیار زیادی دارند که در مرحله‌ای این قطعی برق، مشکلات این بخش را بیشتر هم خواهد کرد. مسئولان باید توجه کنند که در دوران سخت تحریم‌ها هستیم و مشکلات اقتصادی نیز به تولید و صنعت کشور فشار زیادی وارد می‌کند که گاز و حمل واحدهای تولیدی خارج است. وی در ادامه با اشاره به نام‌گذاری سال از سوی رهبری و تاکید ایشان بر حمایت از تولید اظهار کرد: نام سال یعنی تولید در اولویت نخست باشد و با جدیت بیشتر موانع را از پای تولید بردارند. اینکه در زمان کمبود برق در نخستین اقدام برق واحدهای تولیدی را قطع می‌کنند با آنچه در ابتدای سال یا نام‌گذاری سال جزو سیاست‌های کلان کشور و اقتصاد ما است در تضاد بوده و با اهداف کلان اقتصاد که حرکت به سمت توسعه و پیشرفت است، منافات دارد. حمایت از تولید یعنی هوای بخش تولید کشور را بیشتر داشته باشیم و چالش‌های آن را اگر برطرف نمی‌کنیم، زیاد هم نکنیم. زارع‌نژاد در پاسخ به این پرسش که تولیدکنندگان

حسن زارع‌نژاد، فعال حوزه صنعت درباره وضعیت تامین انرژی در بخش صنعت به صنعت گفت: قطعی و کمبود برق برای واحدهای تولیدکننده، مشکلات متعددی را ایجاد کرده و چند سالی است که این معضل گریبان تولید را گرفته است. متأسفانه به محض اینکه اختلالی در تامین برق یا گاز در کشور ایجاد می‌شود، نخستین جایی که در فهرست قطعی گاز و برق قرار می‌گیرد، واحدهای تولیدی و صنعتی هستند. امسال هم اگر قطعی برق داشته باشیم، به‌طور قطع آسیب‌های بسیار زیادی به بخش تولید وارد خواهد شد که در مواردی حتی غیرقابل جبران خواهد بود. زارع‌نژاد ادامه داد: باید پیش از اینکه تولیدکنندگان با چنین بحرانی مواجه شوند، راهکاری پیشگیرانه برای مقابله با آن اندیشیده می‌شد تا تولید این‌گونه متضرر نشود. این‌فعال صنعت درباره چالش‌هایی که بخش تولید در زمینه قطعی برق با آنها مواجه است، ادامه داد: همان‌گونه که گفتیم، دیوار تولید همیشه کوتاه بوده و این دولت است که باید برنامه‌ریزی کند و برنامه‌هایی را در بلندمدت برای حل مشکل قطعی برق در تابستان و گاز در زمستان ببیند. زارع‌نژاد افزود: در حال حاضر کمبود برق داریم و نمی‌توان به‌سرعت در راستای رفع آن گام برداشت. در این شرایط از دولت انتظار داریم هوای بخش تولید و صنعت را داشته باشد و میزان برق موجود را

برای بخش تولید برق در زمستان ببیند. زارع‌نژاد افزود: در حال حاضر کمبود برق داریم و نمی‌توان به‌سرعت در راستای رفع آن گام برداشت. در این شرایط از دولت انتظار داریم هوای بخش تولید و صنعت را داشته باشد و میزان برق موجود را

قطعی برق، انگیزه تولیدکننده را کم می‌کند

عکس: صنعت

آن برای سرمایه‌ش و خنک کردن ساختمان‌ها بوده است. از آنجا که بیشتر تجهیزات سرمایشی در کشور کولرهای گازی عموماً قدیمی و پرمصرف هستند، اگر شرایطی فراهم شود که استفاده از تجهیزات سرمایشی و گرمایشی به‌روز و با میزان مصرف برق کمتری باشد درست است که صرفه‌جویی جزئی است، اما باز هم می‌تواند تاثیرگذار باشد. به‌عنوان نمونه، کولرهای جدید اینورتر دارد که مصرف برق آنها به میزان قابل‌توجهی کمتر است. این‌گونه صرفه‌جویی‌ها شاید کم‌اهمیت به نظر برسند، اما واقعیت این است که اگر در سطح کل کشور اجرایی

طریق نیروگاه‌های خورشیدی تامین کرد که شدنی است، دولت همچنین می‌تواند موارد تشویقی تعریف کند تا تولیدکنندگان ترغیب شوند از تجهیزات کم‌مصرف‌تر و مثلاً اینورترهای خاص یا ژنراتورهای گازی استفاده کنند یا اینکه براساس نوع فعالیتی که دارند و اگر برایشان ممکن است فعالیت‌شان را بیشتر به ساعت غیر پیک مصرف برق منتقل کنند. وی افزود: فقط موضوع افزایش تولید برق نیست، مهم‌تر از تولید برق، نحوه درست مصرف برق و صرفه‌جویی در مصرف برق است. دولت سال گذشته مشوق‌های خاصی برای صرفه‌جویی در مصرف ارائه کرد که امسال هم می‌تواند آنها را بیشتر کند تا مردم در ساعات‌های خاصی که اوج بار مصرف برق است، صرفه‌جویی و به نوعی مصرف برق خود را مدیریت کنند.

این صنعتگر در پاسخ به این پرسش که به‌عنوان تولیدکننده چه اقداماتی در راستای کاهش مشکلات ناشی از قطعی برق انجام داده‌اید، گفت: برخی از موتورهایی که داشتیم را تا جایی که توان مالی داشتیم اینورتردار کردیم که این اقدام میزان مصرف برق را مقداری کاهش می‌دهد. احمدی در این باره که تولیدکنندگان در این شرایط چه انتظاری از دولت دارند، اظهار کرد: وزارت نیرو در سال گذشته اعلام کرد ۲۰ هزار مگاوات برق مصرفی کشور یعنی حدود یک‌چهارم

ابراهیم احمدی، رئیس انجمن قطعه‌سازان استان اصفهان نیز درباره قطعی برق و مشکلاتی که تولید در این بخش با آن مواجه است به صنعت گفت: قطعی برق، انگیزه تولیدکننده را کم می‌کند. هر روزی حتی اگر برای ساعتی، برق قطع شود، یعنی آن روز برای تولید مرده است. از پیامدهای دیگر قطعی برق و گاز آسیب‌هایی است که تجهیزات بخش تولید وارد می‌شود. با قطع شدن برق به ماشین‌آلات به‌ویژه دستگاه‌های الکترونیک ضربه وارد می‌شود، در ادامه تولید به تاخیر می‌افتد و در کنار زانی که به تولیدکننده وارد می‌شود، چون برنامه‌ریزی تولیدکننده بهم می‌خورد و نمی‌تواند طبق تعهدی که داده، محصولات را به دست سفارش‌دهنده برساند، باعث نارضایتی مشتری هم خواهد شد؛ یعنی فقط یک قطعی ساده برق نیست و پیامدهای زیاد و بسیار سنگینی برای تولید دارد.

احمدی در پاسخ به این پرسش که راهکار کوتاه‌مدت دولت برای کمک به بخش تولید در زمان قطعی برق چیست که حداقل صدمه به تولید کم شود، اظهار کرد: مهم‌ترین اقدامی که دولت می‌تواند انجام دهد این است که با قیمت واقعی برق را از تامین‌کنندگان خریداری کند. در حال حاضر، حدود ۲ تا ۴ هزار مگاوات کسری برق داریم که می‌توان بخشی از آن را در طول سال از

علت خاموشی‌های یکی دو سال گذشته به عدم‌ساخت نیروگاه در دولت قبل و افزایش نیافتن ظرفیت تولید برق مربوط می‌شود؛ افزایش ظرفیت تولید برق یکی از تکالیف قانونی برنامه ششم بود که دولت و وزارت نیرو سابق کم‌کاری کردند و آن را به انجام نرساندند. این موضوع بر تمام بخش‌ها، به‌ویژه تولید اثر گذاشته، چراکه به اجبار برق واحدهای تولیدی قطع شده و تولیدکنندگان مجبور هستند خطوط تولید خود را خاموش کنند. اینکه بخش تولید انتظار داشته باشد با راهکارهای کوتاه‌مدت حمایت شود تا در این قطعی‌ها کمتر مابه‌های گرم سال را پشت‌سر بگذارد.

سخن پایانی

آسیب ببینند، آن هم در شرایطی که نتیجه کم‌کاری مسئولان پیشین چنین وضعیتی را نه‌تنها برای آنها، بلکه برای کل کشور و اقتصاد ما رقم زده، درخواست زیادی نیست. انتظار از دولت این است که نخست با راهکارهای کوتاه‌مدت و در ادامه در یک برنامه منسجم بلندمدت برای همیشه این مشکلات را از پیش پای تولید و تولیدکننده بردارد. امید است با اجرای برنامه‌های گوناگون و مدیریت مصرف برق در تمامی بخش‌ها، بخش تولید و صنعت با کمترین مشکل و محدودیت مابه‌های گرم سال را پشت‌سر بگذارد.

عکس: آیدآ فریدی

در بررسی گزارش عملکرد سازمان زمین شناسی مطرح شد

خطر کاهش سهم معدن در اقتصاد کشور

گروه معدن: گزارش عملکرد سازمان زمین شناسی در سال ۱۴۰۱ بر مبنای شاخص‌های اختصاصی و طرح تحول زمین شناسی و اکتشاف ذخایر معدنی منتشر شد. به گزارش دفتر برنامه‌ریزی، فناوری اطلاعات و بودجه سازمان زمین شناسی، تنوع ساختارهای زمین شناسی و وجود خاستگاه مواد معدنی مختلف در گستره ایران زمین به‌عنوان یکی از موهبت‌ها و مزیت‌های کشور

عنوان شده است. بر اساس این گزارش گوناگونی اشاره شده، خود نشانی از وجود بستری مناسب جهت مطالعات و سرمایه‌گذاری‌های گوناگون در بخش زیرساخت و معدن کشور است.

در این گزارش به تشریح گزارش عملکرد سازمان زمین شناسی در سال ۱۴۰۱ پرداخته است.

ذخایر معدنی ایران

ایران دارای ۸۱ نوع ماده معدنی است. ذخایر اثبات‌شده سنگ آهن ایران به مقدار ۲.۷ میلیارد تن معادل ۰.۸ درصد کل ذخایر جهان و ذخایر سنگ معدن

مس به مقدار ۲.۶ میلیارد تن معادل ۰.۴ درصد از ذخایر جهانی است. همچنین کشور ما دارای ۱۱ میلیون تن روی معادل ۴ درصد از ذخایر جهانی است. کل

میسر به مقدار ۲.۶ میلیارد تن معادل ۰.۴ درصد از ذخایر جهانی است. همچنین کشور ما دارای ۱۱ میلیون تن روی معادل ۴ درصد از ذخایر جهانی است. کل

تقسیم می‌شود. این سازمان با انجام مطالعات زمین شناسی و اکتشافی به‌عنوان وظیفه حاکمیتی دولت در گستره ایران زمین عملاً ضمن ایجاد ارزش افزوده، با کشف ذخایر فلزی و غیرفلزی ثروت تولید می‌کند. طبق آمار وزارت صنعت، معدن و تجارت ۵.۵ درصد از تولید ناخالص داخلی (GDP) کشور مربوط به اکتشاف معادن و صنایع معدنی است که نشان‌دهنده تاثیر مستقیم و غیرمستقیم این مطالعات، در تولید ناخالص داخلی کشور است.

زمین شناسی و داده‌های تولیدی در راستای آمایش سرزمین و برنامه‌ریزی‌های منطقه‌ای، امور زیرساختی و عمرانی، جانمایی‌های شهری و پایش منابع موجود و استفاده بهینه و دستیابی به توسعه پایدار موثر است.

وظایف حاکمیتی سازمان

فعالیت‌های سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور در دو حوزه «تولید ثروت» و «نگهداشت ثروت» که هر دو نقش بسزایی در تولید ناخالص داخلی دارند،

متناسب با وظایف حاکمیتی از طریق تامین منابع مالی است.

همچنین اصلاح ساختار بودجه، امکان مشارکت مالی با بخش خصوصی و شرکت‌های دولتی و تلاش در راستای جذب مشارکت سرمایه‌گذاران از جمله الزامات تحقق اهداف این سازمان است، که امید است با تغییر نگاه مجموعه برنامه‌ریزی و تصمیم‌سازی کشور، این مهم به‌زودی اتفاق بیفتد. از سوی دیگر با توجه به نقش معدن و صنایع معدنی در تولید ناخالص ملی که به حدود ۷ درصد می‌رسد، توجه جدی به این سازمان از اهمیت بالایی برخوردار است.

سیاست‌ها و راهبردهای سازمان

نظر به وظایف حاکمیتی و ماهیت تخصصی سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور در راستای تولید اطلاعات پایه و اکتشاف ذخایر معدنی، بی‌شک انجام امر اکتشاف به‌عنوان نخستین حلقه از زنجیره معدن، نقش بسزایی در ایجاد تولید ثروت، رونق بخشی اقتصادی، اشتغالزایی، کاهش ریسک در حوزه اکتشاف و فرصت‌های سرمایه‌گذاری و ترغیب مشارکت بخش خصوصی و محرومیت‌زدایی دارد. بر همین اساس انجام فعالیت‌های منتهی به تولید ثروت و جلوگیری از هدر رفت منابع در دستور برنامه‌ریزی‌ها و راهبردهای کلان سازمان قرار گرفته است. از طرفی انجام مطالعات پایه و بررسی‌های

می‌نماید و سبب ایجاد اشتغال پایدار و توانمندسازی پایدار بخش خصوصی می‌شود.

سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور بودجه تمام محدودیت‌ها در تخصیص اعتبارات موردنیاز (از محل منابع بودجه عمومی و ردیف متفرقه) و ساختار سنتی و ضعیف بودجه و تامین منابع مالی و همچنین محدودیت‌های جدی منابع انسانی، سعی کرده است تا طی برنامه پنج‌ساله توسعه در راستای عمل به وظایف حاکمیتی خود در اجرای اکتشاف هدفمند و پایش ذخایر معدنی، تولید اطلاعات پایه زمین شناسی و شناسایی مخاطرات زمین‌شناختی جهت جلوگیری از هدر رفت ثروت، گام برداشته و برنامه‌ریزی‌های کلان خود را متناسب با منابع در اختیار، که بدون تردید دارای بازدهی بالاتری نسبت به هزینه کرد در حوزه پژوهش‌ها و نیروی انسانی بوده است، به فرجام برساند.

در این میان باید توجه داشت که بیش از این، زمانی برای آزمون و خطا جهت اجرای برنامه‌ها و آینده‌نگری‌ها در حوزه پایش ذخایر معدنی و اجرای برنامه‌های هدفمند و سیستماتیک اکتشافی و همچنین منشاء‌یابی و پایش مخاطرات طبیعی و مطالعات پایه زمین شناسی در کشور وجود ندارد. موفقیت در این عرصه نیازمند تحقق و دسترسی به اصلاح جدی ساختارهای مالی و منابع انسانی

سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور به‌عنوان مجموعه‌ای حاکمیتی-تخصصی، بازوی اجرایی وزارت صنعت، معدن و تجارت در آغاز چرخه معدنکاری است که با در اختیار داشتن مزیت‌های رقابتی، قادر به ارتقای سهم بخش معدن در حوزه علوم زمین و کشف ذخایر معدنی است.

با شروع مطالعات گوناگون در حوزه علوم زمین و آغاز فرآیند تولید اطلاعات پایه که در پی شناخت کمی و کیفی پوسته زمین و لایه‌های آن اتفاق افتاد، فعالیت‌های این سازمان حاکمیتی دانش‌محور، به سمت عمق زمین و شروع تولید اطلاعات پایه در حوزه شناسایی و کشف ذخایر معدنی سوق پیدا کرد.

فعالیت‌های سازمان زمین شناسی

فعالیت‌های سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور در دو حوزه «تولید ثروت از راه تولید اطلاعات پایه و کشف ذخایر جدید معدنی» و «حفظ و نگهداشت ثروت از راه منشایابی و پایش مخاطرات طبیعی زمین‌شناختی» تقسیم می‌شود، که هر دو نقش به‌سزایی در تولید ناخالص ملی و داخلی دارند. به‌عبارت‌دیگر این سازمان با انجام مطالعات زمین شناسی و اکتشافی به‌عنوان وظیفه حاکمیتی دولت در گستره ایران زمین ضمن ایجاد ارزش افزوده، با کشف ذخایر فلزی و غیرفلزی برای کشور ثروت تولید

سخن پایانی

و عدم اکتشاف ذخایر و معادن قابل بهره‌برداری در کلاس جهانی و همچنین اضمحلال چرخه تخصصان بخش زمین شناسی، اکتشاف و معدن را به همراه داشته است. آنچه در این میان اهمیت دارد تناقض میان واژه کوچک‌سازی دولت‌ها، برون‌سپاری خدمت و جایگاه فعالیت‌های حاکمیتی است که برای ایجاد ثروت و تحرک اقتصادی دولت‌ها عنصری حیاتی است. در واقع می‌توان گفت سیاست‌گذاری نادرستی در روند تولید اطلاعات پایه، ظرفیت‌سازی برون‌سپاری خدمت و به‌کارگیری متخصصان در این حوزه داشته‌ایم و ضرورت ایجاد تحولی در تولید اطلاعات پایه و نگاهی متفاوت از قبل، بیش‌ازپیش احساس می‌شود.

بانگاهی به روند تولید اطلاعات پایه زمین شناسی و اکتشافی در کشور و همچنین وجود نیروی انسانی متخصص در این بخش، متأسفانه طی دو دهه اخیر پدیده‌هایی چون کاهش چشمگیر میزان دانشجویان و دانش‌آموختگان رشته‌های زمین شناسی و معدن، تعطیلی، غیرفعال شدن، رهاسازی فعالیت یا حتی مهاجرت دسته‌جمعی شرکت‌های مهندسان مشاور مشاهده شده است. ظهور این پدیده‌ها، حاصل ضعف و نگاه نادرست کارشناسی تخصصی برنامه‌ریزان و تصمیم‌سازان کشور بوده است که نتایجی چون کاهش سهم بخش معدن در اقتصاد کشور، کمبود مواد اولیه معدنی موردنیاز صنایع، ایجاد زیرساخت‌ها و جانمایی‌های نادرست عمرانی

امین ابراهیمی مدیرعامل در جلسه بررسی روند پیشرفت پروژه زمزم ۳:

اولویت فولاد خوزستان بهره‌برداری از کارخانه مگامدول آهن اسفنجی در نیمه اول سال ۱۴۰۲

به گزارش خبرنگار روابط عمومی، در نشست با حضور امین ابراهیمی مدیرعامل شرکت فولاد خوزستان، روند پیشرفت پروژه کارخانه مگامدول آهن اسفنجی (زمزم ۳) مورد بحث و بررسی قرار گرفت. نشست یاد شده با حضور محمد نیکوکار قائم‌مقام مدیرعامل در حوزه بهره‌برداری و توسعه، عبدالجسن امیرغلامی مشاور مدیرعامل در امور پروژه‌ها، میثم شهنیانی معاون برنامه‌ریزی و اجرای پروژه‌ها و جمعی از مدیران فولاد خوزستان انجام شد. امین ابراهیمی مدیرعامل شرکت فولاد خوزستان گفت: یکی از محورهای اقتصادی در سال جاری براساس فرمایش مقام معظم

رهبری توسعه اقتصادی است، تمام تلاش کارکنان شرکت باید بر توسعه تولید و تبع آن توسعه اقتصادی باشد. وی با تقدیر از زحمات دست‌اندرکاران پروژه زمزم ۳ گفت: طی سال گذشته با وجود تحمیل توقفات ناشی از محدودیت‌های انرژی و وجود برخی مشکلات دیگر اما با لطف خداوند و تهیه برنامه جبرانی مناسب و همچنین همت کارکنان پروژه از بروز عقب افتادگی جلوگیری شد. لذا اکنون نیز تمامی ارکان شرکت باید آماده خدمت به راه‌اندازی هرچه سریع‌تر این پروژه مهم ملی باشند. وی با اعلای اختیار تام به مدیر پروژه گفت:

زمزم ۳ بزرگ‌ترین مدول تولید اسفنجی کشور است که ایران را از این حیث بی‌نیاز خواهد کرد و انتظار می‌رود که پروژه در زمان بندی یادشده به بهره‌برداری برسد، در همین راستا تمامی ارکان سازمان جهت همکاری با دست‌اندرکاران پروژه آمادگی لازم را دارند.

ابراهیمی در پایان با آرزوی سلامتی و تندرستی برای تمامی کارکنان فولاد خوزستان گفت: امیدواریم با حضور تمامی عزیزان اتفاق نو و جدیدی را در فولاد خوزستان رقم بزنیم. گفتنی است، جلسه یاد شده روز سه‌شنبه ۲۲ فروردین‌ماه ۱۴۰۲ در سالن کنفرانس ساختمان سردار شهید حاج قاسم سلیمانی این شرکت انجام شد.

آگهی فراخوان تجدید مناقصه عمومی یک مرحله‌ای

شماره ۱۴۰۱/۴۶

نوبت اول

تحت عنوان حمل تدریجی سود مایع در طی سال به وسیله تانکر از مجتمع‌های پتروشیمی کشور به محل سایت شرکت پالایش نفت امام خمینی (ره) شازند

شرکت پالایش نفت امام خمینی (ره) شازند در نظر دارد تامین / خدمات موضوع صدرالناشره را از طریق مناقصه عمومی طبق اسناد مناقصه به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید. شرکتهای متقاضی می‌توانند جهت دریافت اطلاعات بیشتر و شرایط شرکت در مناقصه به سایت اینترنتی شرکت پالایش نفت امام خمینی (ره) شازند به نشانی WWW.IKORC.IR مراجعه نمایند.

۱- موضوع مناقصه:
الف) شرح مختصر:

ردیف	شماره تجدید مناقصه	موضوع تجدید مناقصه	مدت زمان انجام کار	مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار (ریال)
۱	۱۴۰۱/۴۶	حمل تدریجی سود مایع در طی سال به وسیله تانکر از مجتمع‌های پتروشیمی کشور به محل سایت شرکت پالایش نفت امام خمینی (ره) شازند	یکسال شمسی	۶۸۰,۰۰۰,۰۰۰

ب) برآورد هزینه انجام موضوع مناقصه ۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال می‌باشد.

ج) تضمین مورد قبول شامل: ضمانتنامه بانکی / چک تضمینی / چک بین بانکی / واریز وجه نقد

د) شرکت در رد یا قبول هر یک یا تمام پیشنهادها بدون آنکه محتاج بذکر دلیل باشد مختار است.

ه) کلیه اشخاص حقوقی - حقیقی واجد شرایط می‌توانند مطابق تاریخ‌های ذیل جهت دریافت اسناد ارزیابی به آدرس اینترنتی فوق‌الذکر مراجعه نمایند و پس از دریافت اسناد و مطالعه آن، مستندات ارزیابی کیفی را در قالب لوح فشرده در مهلت مقرر به آدرس ذیل ارسال نمایند. بدیهی است پیشنهادهایی که با شرایط مندرج در فراخوان اختلاف داشته و ارسال مدارک مناقصه از سوی متقاضیان بعد از مهلت مقرر قابل پذیرش نمی‌باشد. پس از ارزیابی کیفی

ب) برآورد هزینه انجام موضوع مناقصه ۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال می‌باشد.

ج) تضمین مورد قبول شامل: ضمانتنامه بانکی / چک تضمینی / چک بین بانکی / واریز وجه نقد

د) شرکت در رد یا قبول هر یک یا تمام پیشنهادها بدون آنکه محتاج بذکر دلیل باشد مختار است.

ه) کلیه اشخاص حقوقی - حقیقی واجد شرایط می‌توانند مطابق تاریخ‌های ذیل جهت دریافت اسناد ارزیابی به آدرس اینترنتی فوق‌الذکر مراجعه نمایند و پس از دریافت اسناد و مطالعه آن، مستندات ارزیابی کیفی را در قالب لوح فشرده در مهلت مقرر به آدرس ذیل ارسال نمایند. بدیهی است پیشنهادهایی که با شرایط مندرج در فراخوان اختلاف داشته و ارسال مدارک مناقصه از سوی متقاضیان بعد از مهلت مقرر قابل پذیرش نمی‌باشد. پس از ارزیابی کیفی

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۰۱/۲۷ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۰۱/۳۰ روابط عمومی شرکت پالایش نفت امام خمینی (ره) شازند

آگهی مفقودی

برگ سبزر سواری آریو سفید به شماره پلاک ۸۳ط ۳۴۷ ایران ۸۸ به شماره موتور ۵۷۱۸۵۰۰۰ و شماره شناسی ۴۹۱۹۹۴۲z۳۳۱۲۰۰nas مفقود گردیده و از اعتبار ساقط است.

«تجدید مناقصه عمومی یک مرحله‌ای»

اداره کل بنادر و دریانوردی استان سیستان و بلوچستان

شماره مناقصه: ۲۰۰۲۰۰۳۶۹۹۰۰۰۰۰۱

اداره کل بنادر و دریانوردی استان سیستان و بلوچستان - بندر چابهار در نظر دارد تجدید مناقصه عمومی یک مرحله‌ای قرارداد اجاره زمانی شناور آتشخوار را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت بر گزار نماید. کلیه مراحل بر گزار می‌شود مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه گران و بازگشایی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس WWW.SETADIRAN.IR انجام خواهد شد و لازم است مناقصه گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

تاریخ انتشار مناقصه در سامانه ۱۴۰۲/۱/۲۷ می‌باشد.
مهلت زمانی دریافت اسناد مناقصه از سایت: از تاریخ چاپ دومین آگهی در روزنامه کثیرالانتشار از روز یکشنبه مورخه ۱۴۰۲/۱/۲۷ لغایت تا ساعت ۱۸:۰۰ روز چهارشنبه مورخه ۱۴۰۲/۲/۶.

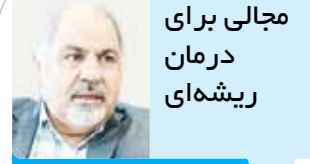
مهلت زمانی ارائه پیشنهاد: از تاریخ اتمام فروش اسناد روز پنجشنبه مورخه ۱۴۰۲/۲/۷ لغایت تا ساعت ۱۸:۰۰ روز شنبه مورخه ۱۴۰۲/۲/۱۶.
مهلت بازگشایی پاکت‌ها: ساعت ۰۹:۰۰ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۲/۲/۱۷ در محل اتاق کنفرانس طبقه چهارم ساختمان اداری شماره یک بندر شهید بهشتی.

* اصل ضمانتنامه بانکی یا فیش نقدی واریزی به حساب سپرده شرکت در مناقصه باید تحویل دبیرخانه بندر شهید بهشتی گردد.
* اطلاعات تماس دستگاه مناقصه‌گزار جهت دریافت اطلاعات بیشتر در خصوص اسناد مناقصه و ارائه پاکت‌ها

آدرس: چابهار - انتهای خیابان شهید ریگی - اداره کل بنادر و دریانوردی استان سیستان و بلوچستان بندر شهید بهشتی - ساختمان شماره یک.
تلفن: ۰۵۴-۳۱۲۸۳۰۰۰-۰۵۴-۳۵۳۲۱۴۱۴-۰۵۴

* اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه:
مرکز تماس: ۰۲۱-۴۹۳۴-۰۲۱ دفتر ثبت نام: ۸۸۹۶۹۷۳۷-۸۸۹۶۳۷۶۸-۸۵۱۹۳۷۶۸-۰۲۱

م.الف ۴۹ اداره کل بنادر و دریانوردی استان سیستان و بلوچستان

ابراهیم جمیلی - رئیس کمیسیون معادن و صنایع معدنی اتاق ایران

کشور ما، هم با کمبود گاز سروکار دارد و هم کمبود انرژی برق، اما در حال حاضر دود کمبود انرژی فقط در چشم واحدهای تولیدی می‌رود، در حالی که باید این مشکل بین بخش صنعتی و خانگی تقسیم شود. به عبارت دیگر، اگر کمبود برق وجود دارد، هم بخش‌های صنعتی باید قطعی داشته باشند، هم بخش خدماتی و منازل؛ اما انرژی همه بخش‌های دیگر تامین می‌شود و فقط بخش تولیدی و صنعتی جور همه را می‌کشند و از این نظر تحت فشار قرار می‌گیرند.

اگر این شرایط ادامه پیدا کند، به‌طور قطع در بخش تولید با آسیب‌های شدیدی روبه‌رو خواهیم شد. آسیب دیدن تولید یعنی کمبود کالا در بازار که دولت را مجبور خواهد کرد، به واردات متوسل شود که در نهایت به‌معنای مصرف ارز بیشتر و افزایش شدیدتر قیمت‌ها است.

روش جابه‌جایی ساعت فعالیت واحدهای تولیدی، برای کنترل میزان مصرف راه‌حل مناسبی برای حل مشکل نیست. ایراد اساسی این است که کارخانه‌های بزرگ تولیدی ۲۴ ساعته فعالیت می‌کنند. فرایند تولید توقف‌پذیر نیست و حتی یک ساعت قطعی برق، آسیب شدیدی به این واحدها وارد می‌کند، بنابراین کار در ساعات‌های مشخصی از شبانه‌روز گرهی از مشکل آسیب به تولید و صنعت باز نمی‌کند.

به عقیده من، برای جبران این چالش، باید ۲ اتفاق به‌صورت همزمان رخ دهد. قدم اول، بهینه کردن مصرف انرژی است که برای این منظور، آموزش و فرهنگ‌سازی لازم است. در حال حاضر در کشور ما میزان مصرف و اتلاف انرژی بسیار زیاد و ضروری است که به همه یاد بدهیم، چگونه باید از منابع انرژی استفاده کنند.

از سوی دیگر، باید سرمایه‌گذاران را تشویق و ترغیب کرد که در زمینه تولید انرژی ورود کنند. اگر این ۲ اقدام انجام نگیرد، باتوجه به افزایش مصرف برق و گاز، مشکل کمبود انرژی بیشتر و بیشتر خواهد شد.

اما همان‌طور که گفته شد، برای اینکه تبعات این مشکل را در کوتاه‌مدت کاهش دهیم، به‌طورحتم باید در تامین یا قطع انرژی جنب عدالت و انصاف رعایت شود و همه را به یک‌چشم ببینند. اگر انرژی برای همه مردم است، قطع انرژی هم باید برای همه باشد. بنابراین، به‌نظر من، باید امسال عدالت در زمینه مصرف انرژی اعمال شود و همه در مصرف باید با هم برابر باشند و در صورت کمبود انرژی و قطعی برق، محرومیت هم باید در همه بخش‌ها به یک نسبت باشد. تولید انرژی خورشیدی امکان‌پذیر است، اما هم سرمایه‌گذاری فراوانی نیاز دارد و هم زمانبر است، اما درباره اینکه چرا تا به حال این سرمایه‌گذاری انجام نگرفته است، باید وزیر نیرو پاسخگو باشد. وظیفه تولیدکننده صنایع معدنی تولید برق نیست. وظیفه وی، تولید محصولات صنعتی و معدنی است، چرا باید فعال این بخش سرمایه خود را از تولید مواد صنعتی خارج و به‌جای آن برق تولید کند؟ مگر قرار است، چون من سیب‌زمینی هم مصرف می‌کنم، کار کشاورزی هم انجام بدهم؟ در هیچ جای دنیا چنین کاری سابقه نداشته است. مسئولیت تامین زیرساخت‌ها برعهده دولت است و حالا که کوتاهی اتفاق افتاده است، همه باید تائوش را بدهند.

توصیه من به مصرف‌کنندگان این است که صرفه‌جویی را در صدر اقدامات خود قرار دهند، زیرا صرفه‌جویی یکی از راه‌های کوتاه‌مدت جبران کمبود انرژی است. در همین راستا، فرهنگ‌سازی برای مصرف بهینه حامل‌های انرژی هم از اقدامات اساسی است که باید در دستور کار دولت در امسال قرار گیرد. در صورت قطع برق، واحدهای فراوری هم آسیب می‌بینند، اما اگر برنامه‌ریزی درستی برای مدیریت مصرف وجود داشته باشد، مشکلات این بخش در شد. کلام آخر اینکه، مشکلات این بخش در کوتاه‌مدت تمام‌شدنی نیستند، اما می‌توان با تدابیر فوق‌العاده زمان خرید و مجالی فراهم کرد تا مشکل به‌صورت ریشه‌ای درمان شود.

چشم‌انداز معدنی

editor@smtnews.ir

قوانین، همچنان سدر راه واردات ماشین‌آلات معدنی

دبیر انجمن تولیدکنندگان و واردکنندگان ماشین‌آلات سنگین معدنی می‌گوید: ورود ماشین‌آلات به‌صورت قانون مشخص و بخشنامه‌های هنوز کاملاً شفاف نیست و از آنجایی که امروز نرخ ارز به‌شدت بالا رفته است، تقاضا برای واردات کم شده و واردکنندگان تمایلی برای وارد کردن ماشین‌آلات ندارند. به‌گزارش معدن‌نامه، باوجود تصویب مصوبات مجلس شورای اسلامی برای آزادسازی ورود ماشین‌آلات معدنی و برطرف کردن موانع، هنوز واردات ماشین‌آلات روند ثابتی ندارد. فرسودگی و بالا بودن هزینه استخراج ماشین‌آلات قدیمی معادن را با مشکلاتی فراوانی همراه کرده

است و شرکت‌های معدنی نمی‌توانند برحسب نیازشان واردات داشته باشند. عبدالرضا صالحی، دبیر انجمن تولیدکنندگان و واردکنندگان ماشین‌آلات سنگین معدنی، در این باره گفت: ورود ماشین‌آلات به‌صورت قانون مشخص و بخشنامه‌های هنوز کاملاً شفاف نیست، زیرا ورود ماشین‌هایی که نمونه تولید داخلی دارند، ممنوع است و از طرفی، تولیدکننده‌های داخلی توان تامین بازار را ندارند و برای برخی تولیدکنندگان داخلی، ادعای تامین بازار در حد فرضیه مانده است. صالحی با اشاره به بالا رفتن بی‌رویه نرخ ارز انتقاد کرد: از آنجایی که امروز نرخ ارز به‌شدت بالا رفته، تقاضا برای واردات کم شده

گفت‌وگو

گیتا جاودانی
editor@smtnews.ir

گفت‌وگوی ویژه در باره چالش تامین برق صنایع

وزارت نیرو از وظیفه خود غافل است

از آنجایی که واحدهای صنایع معدنی در سال‌های گذشته توانسته‌اند فعالیت قابل‌توجهی داشته باشند و از شرایط مالی خوبی هم برخوردار بوده‌اند، وزارت نیرو به توان آنها تکیه زده و به این ترتیب نخستین جایی که دچار قطعی گاز و برق می‌شود، همین شرکت‌ها هستند

سال‌های سال است که ما ساکنان این سرزمین به استفاده آسان، ارزان و فراوان انرژی در همه بخش‌های زندگی، کار و تولید عادت کرده‌ایم. براساس گزارش آژانس بین‌المللی انرژی در سال ۲۰۲۰، در میان ۲۵ کشور، ایران بالاترین میزان یارانه پرداختی به انرژی مصرفی را به خود اختصاص داده و رتبه نخست پرداخت یارانه انرژی به گاز، برق و فرآورده‌های نفتی را دارا است.

اما چندی است صدای پای تغییر به گوش می‌رسد و در یکی، دو سال اخیر بخش صنعت و به‌ویژه صنایع معدنی با تبعات این تغییر از نزدیک دست‌وپنجه نرم کرده‌اند. یکی از مهم‌ترین وجوه تغییراتی که کم‌کم از راه رسیده و خودنمایی می‌کند، کمبود برق در تابستان است. امسال هم با نزدیک شدن به فصل گرما، باز زمزمه‌های کمبود برق شدت گرفته و واکنش صنعتگران را برانگیخته است که نسبت به اثرات منفی این کمبود بر بخش تولید هشدار می‌دهند.

گفت‌وگوی امروز **سنت** با امین صفری، معاون امور معادن و صنایع معدنی شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات (ومعدان) درباره معضل کمبود انرژی و به‌طور خاص برق و تاثیر منفی آن بر صنایع معدنی و راهکارهای مدیریت این معضل است.

کمبود برق چه آسیبی به صنایع و بخش تولید وارد می‌کند؟

چند سالی است که کشور برای تامین برق موردنیاز با مشکلات متعددی روبه‌رو و این مشکل در سال‌های اخیر بیش‌ازپیش خود را عیان کرده و به‌طبع سخنان بیشتری هم در این زمینه گفته و شنیده شده است. کمبود برق و آسیبی که به تولید وارد می‌آورد، کامل روشن است. سال گذشته واحدهای صنایع معدنی حدود یک ماه با قطعی کامل برق روبه‌رو بودند و حدود ۲ ماه هم با محدودیت‌های زمانی به کار خود ادامه دادند. این شرایط در عمل می‌تواند بخش زیادی از تولید، یعنی چیزی در حدود یک‌دوازدهم تا دوازدهم تولید سالانه را تحت‌تاثیر قرار دهد و بازدهی شرکت‌ها و تعهدات صادراتی و امور برنامه‌ریزی‌شده دیگری را هم دچار چالش کند. به این ترتیب، تداوم وضع موجود با شعار سال که رشد تولید است، هماهنگ نیست.

بعضی کارشناسان باور دارند نیاز بخش صنعت نسبت به بخش خانگی اولویت دارد، بنابراین باید بخش بزرگی از بار کمبود انرژی و برق برعهده بخش خانگی باشد. نظر شما در این باره چیست؟

در این صنعت، بخش بسیار مهمی است و تاثیرات فراوانی بر شرایط اقتصادی و اجتماعی جامعه و تاثیرات شگرفی بر خانواده‌ها و معیشت آنها دارد، اما اینکه انتظار داشته باشیم بخش خانگی را خاموش کنیم تا صنعت کار کند و نتایج بلندمدت آن را در آینده خانواده‌ها درک کنند و از آن بهره‌مند شوند، راه‌حل درستی و در واقع عملی نیست. اگر بخواهیم با نگاهی کلان‌تر به موضوع نگاه کنیم، به‌طورقطع بخش خانگی اولویت دارد. با این وصف، صنعت برق باید روش‌های هوشمندانه‌تری را جایگزین کند که اگر قرار بر این شد که بخش خانگی با محدودیت‌هایی روبه‌رو شود، به نحوی باشد که آسیب‌های کمتری ببیند و سبد خانوار را تحت‌تاثیر قرار ندهد.

آیا امسال راهی برای مدیریت مقطعی این مشکل وجود دارد؟

یکی از روش‌های هوشمندانه مدیریت مقطعی بهره بردن از اینترنت‌اشیا است که امروزه در دنیا مورد استفاده است و می‌تواند با کمک آن، بخش‌هایی از برق خانگی به‌صورت هوشمند قطع شود و جریان برق در دیگر بخش‌ها مهم‌تر برقرار باشد. به‌عنوان مثال، ممکن است در فصل تابستان با استفاده از اینترنت‌اشیا و روش‌های هوشمند در ساعاتی از شب که هوا خنک‌تر است، فقط جریان برق کولرها و اسپلیت‌ها را قطع کند. این روش‌هایی که امروزه در دنیا مرسوم است، اما ما هنوز تا دستیابی به آن فاصله داریم. در واقع دولت تا امروز انواع و اقسام راهکارهای مقطعی را به کار گرفته است و با آزمون‌وخطا به روش‌هایی دست پیدا کرده‌اند. برای مثال در دوره‌ای از سال بخش‌هایی از صنعت را تعطیل و گاهی صنایع یا بخش‌های خانگی را با محدودیت‌های مصرف

ادامه پیدا خواهد کرد، زیرا به این ترتیب که با افزایش مصرف و کاهش فشار روبه‌رو هستیم، اگر سرمایه‌گذاری نکنیم، تولید کاهش پیدا می‌کند و تبعات این ناترازی در صنعت گاز، گریبان صنعت برق را هم خواهد گرفت.

همان‌طور که پیش از این هم اشاره شد، علاوه بر این، ۱۲۰ میلیارد دلار صنعت گاز باید ۲۵ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری در صنعت برق داشته باشیم و نیروگاه‌های جدیدی را احداث کنیم و بتوانیم ناترازی را برطرف کنیم.

بنابراین، سرمایه‌گذاری در بخش زیرساخت که اصولاً و عموماً بازدهی بالایی و جذابیتی برای بخش خصوصی ندارد، باعث شده است که سرمایه‌گذاری کافی انجام نگیرد و بنابراین دولت باید با به درون گود بگذارد و مدل‌هایی را تعریف و با برنامه‌ریزی و صرف وقت، بخش خصوصی را جذب کند، سرمایه‌گذاری خارجی بیاورد و خودش هم کمک کند تا این

عددهای بزرگ سرمایه‌گذاری محقق شوند و ناترازی کاهش پیدا کند.

نکته دیگر این است که بخش معدن و صنایع معدنی به دلایل مختلف دارند عواقب این ناترازی‌ها را تحمل می‌کنند، به دلیل اینکه نخستین جاهایی که دچار قطعی برق و خاموشی می‌شوند، این بخش‌ها هستند و در عین حال از آنها خواسته می‌شود که در زمینه زیرساخت‌ها سرمایه‌گذاری کنند.

اما باید برای این منظور به‌طورحتم مدل‌سازی انجام گیرد و در حاشیه امنی از نظر تامین انرژی قرار داشته باشند، اما این وضعیت در حال حاضر وجود ندارد.

موضوع بعدی، بحث قدیمی بودن تکنولوژی مورد استفاده در کشور است. در واقع نیروگاه‌هایی که ما مورد استفاده قرار می‌دهیم، هنوز در کلاس E هستند، در حالی که نیروگاه‌های سیکل ترکیبی امروزی در دنیا در کلاس F هستند که بازدهی بالاتری دارد.

در زمینه استفاده از تکنولوژی‌های نوین برای تولید انرژی‌های پاک هم کمتر فعالیت داشته‌ایم و باید بتوانیم در این زمینه حرکتی روبه‌جلو داشته باشیم و دانش فنی استفاده از آن را به‌دست بیاوریم که این کار مستلزم ارتباط با شرکت‌های صاحب دانش و موضوع بهبود روابط خارجی مطرح است. نکته مهم دیگر، بازسازی و تعمیرات نیروگاه‌های فرسوده‌ای است که در دست بهره‌برداری است.

در نهایت، باید به این نکته توجه داشته باشیم که اگر این اتفاقات نیفتد و سرمایه‌گذاری‌های لازم انجام نگیرد، این بحران که هر سال ما یکی، دو ماه با آن درگیر هستیم و سرانجام با فشار روی صنایع از آن می‌گذریم، مرتب عمیق‌تر و عمیق‌تر می‌شود و دیری نمی‌گذرد که بحرانی جدی را در تولید، اشتغال، موضوعات اجتماعی و در نهایت برای خانواده‌ها ایجاد می‌کند که خطرات آن به‌مراتب بیشتر است و باید کشور در این زمینه، مدل تعریف و برنامه‌ریزی کند و برای جذب سرمایه‌گذار، نهایت تلاش خود را به کار بندد و وظیفه اصلی در این زمینه با وزارت نیرو است.

عکس: سیمین

باید برنامه‌ریزی و سرمایه‌گذار جذب شود. از آنجایی که واحدهای صنایع معدنی در سال‌های گذشته توانسته‌اند فعالیت قابل‌توجهی داشته باشند و از شرایط مالی خوبی هم برخوردار بوده‌اند، وزارت نیرو به توان آنها تکیه زده است و به این ترتیب نخستین جایی که دچار قطعی گاز و برق می‌شوند، همین شرکت‌ها هستند اما دولت توقع دارد که این شرکت‌ها سرمایه‌گذاری و خودشان نیروگاه احداث کنند و به‌نظر می‌رسد این وظیفه وزارت نیرو و صنعت برق مغفول مانده است، زیرا وزارت نیرو موظف است که برنامه‌ریزی و با جذب سرمایه‌گذار ناترازی را جبران کند.

چرا تا به حال صنایع به‌سوی استفاده از منابع جایگزین مثل تولید برق از انرژی خورشیدی حرکت نکرده‌اند؟

درست است که کشور ما با توجه به میزان تابش آفتاب در طول سال شرایط خوبی برای تولید برق از طریق انرژی خورشیدی دارد. در بعضی از شهرها و استان‌ها فضای مناسبی هم برای این کار داریم، اما در پاسخ به اینکه چرا سرمایه‌گذاری نشده است، می‌توان به دلایل متعددی اشاره کرد؛ اول اینکه سرانجام نرخ برق در کشور پایین است و برای تولید آن از یارانه انرژی استفاده می‌شود. در نتیجه، هزینه تمام‌شده و هزینه عملیاتی که در نیروگاه‌های خورشیدی است، بیشتر از نیروگاه‌های سیکل ترکیبی درمی‌آید و به این ترتیب، بخش خصوصی خودبه‌خود گرایش به این راه‌اندازی نیروگاه‌های خورشیدی پیدا نکرده است، در نتیجه فکر می‌کنم که دولت باید برای توسعه این بخش شرایطی مهیا کند و تسهیلاتی ارائه دهد. البته به‌طورحتم لازم نیست که این تسهیلات مالی باشد و می‌تواند مشوق‌هایی مالیاتی یا امتیازات وارداتی و صادراتی را در نظر بگیرد تا شرکت‌هایی که می‌توانند سرمایه‌گذاری کنند، در راه‌اندازی نیروگاه‌های خورشیدی از این مشوق‌ها استفاده کنند، اما متأسفانه کمتر دیده شده که چنین مشوق‌هایی به‌صورت جدی وجود داشته باشند و به‌شکل عمومی مشوق‌ها بسیار کوچک و جزئی است و آن‌قدر قابل‌توجه نیست که بتواند صنعت را دگرگون کند. به‌گمان من، لازم است وزارت در این زمینه ورود کند و امکانات، تسهیلات و مشوق‌های لازم را برای توسعه این بخش در نظر بگیرد.

برق مصرفی کشور به چه روش‌هایی تولید می‌شود؟

عمده روش تولید برق در کشور ما گازی، حرارتی و سیکل ترکیبی است. بخش کوچکی از برق هم از طریق نیروگاه‌های برقی تولید می‌شود که حدود ۱۰ تا ۱۲ هزار مگاوات است و جزو روش‌های تجدیدپذیر محسوب می‌شود. شاید نزدیک به یک درصد یا ۱۰۰۰ مگاوات برق انمی هم در نیروگاه بوشهر تولید و وارد مدار می‌شود. به این ترتیب، همان‌طور که اشاره شد، بیش از ۸۰ درصد تولید برق کشور به روش‌های گازی و سیکل ترکیبی است و وقتی با کمبود گاز روبه‌رو می‌شویم، اثر آن را در میزان تولید برق هم مشاهده می‌کنیم.

به این ترتیب، علاوه بر ۲۵ میلیارد دلار که نیاز داریم در صنعت برق سرمایه‌گذاری کنیم، چیزی حدود ۱۲۰ میلیارد دلار هم نیازمند سرمایه‌گذاری در صنعت گاز هستیم، یعنی باید با سرمایه‌گذاری کلان و صرف زمان زیاد، صنعت گاز هم توسعه پیدا کند و در آن صورت، سیکل ترکیبی و نیروگاه‌های گازی ما هم دچار مشکل نشوند، چون صنعت برق و گاز به‌هم‌پیوسته هستند. در نتیجه، به‌طورحتم

توصیه‌ای برای خریداران سکه و طلا

نادر بذرافشان درباره وضعیت یک هفته اخیر بازار سکه و طلا داخلی، اظهار کرد: در هفته‌ای که گذشت، نرخ اونس جهانی طلا در مجموع ۳۶ دلار افزایش را تجربه کرد، این در حالی است که در بازارهای داخلی نیز نرخ ارز با نوسان هرچند اندک افزایشی همراه بود که در نهایت منجر به میانگین ۱۰۰ تا ۱۵۰ هزار تومان افزایش نرخ در بازار سکه و طلا داخلی شد.

به گزارش ایسنا، رئیس اتحادیه طلا و جواهر تهران درباره آخرین

تأثیر شرایط جدید صدور و تمدید کارت بازرگانی بر روند تجارت بررسی شد

کاغذبازی‌های بیهوده

مادامی که تصمیم‌گیری‌ها ناگهانی باشد، نمی‌توانیم در فضای اقتصادی دنیا حرفی برای گفتن داشته باشیم

هرزگاهی تصمیماتی ناگهانی در زمینه صادرات و واردات برخی از کالاها گرفته می‌شود؛ تصمیماتی اخذشده پشت درهای بسته؛ تصمیماتی بزرگ بدون در نظر گرفتن عواقب. برخی از فعالان اقتصادی با گلایه از روند تصمیم‌سازی‌های دولت معتقدند گوش‌های کیپ‌شده در برابر نظرات و چشم‌های بسته به روی تلاش‌ها، هر روز مشکلی جدید برای تجار رقم می‌زند. حال در میان مشکلات بسیار صحبت از تعیین شرایط جدید برای صدور و تمدید کارت بازرگانی است که در آخرین روزهای سال گذشته از سوی دولت تصویب و اعلام شد؛ اصلاحاتی در قانون پیشین که به‌گفته دولت با هدف تسهیل شرایط کسب‌وکار اعمال شده است. اساساً وجود و استفاده از کارت بازرگانی در ایران موافقان و مخالفانی دارد و حتی اصلاحات اعمالی را نیز تحت تأثیر قرار می‌دهد. برخی بر این باورند که کارت بازرگانی یک ابزار منسوخ تجاری در دنیااست که در بیشتر کشورها از آن استفاده نمی‌شود و از روش‌های جایگزین مثل مجوزها و سند‌های تجاری بهره گرفته می‌شود. مخالفان استفاده از کارت بازرگانی این استدلال را مطرح می‌کنند که این وسیله نه تنها کمکی به تسهیل و روان‌سازی تجارت خارجی کشور نکرده، بلکه باعث بروز آسیب‌ها و چالش‌های مختلفی برای فعالان اقتصادی شده است. در مقابل موافقان کارت بازرگانی در ایران معتقدند این ابزار یک سند هویتی است که هم‌زمان هویت شخصی و هویت حرفه‌ای فرد را تأیید می‌کند و ابزاری برای بازشناسی تاجر است. آنها تأکید می‌کنند در کشورهای دیگر هم اسنادی برای تأیید هویت تاجر وجود دارد.

در این گزارش به بررسی تأثیر شرایط جدید صدور و تمدید کارت بازرگانی بر تسهیل روند تجاری پرداخته است.

شرایط صدور کارت بازرگانی تغییر کرد

واردات از مناطق آزاد و مبادرت به حق‌العمل کاری در گمرک ضروری است. در راستای مسائل یادشده در روزهای پایانی سال ۱۴۰۱ هیات دولت در بررسی بند‌هایی از لایحه برنامه هفتم توسعه، تعدادی از بندهای این‌نامه اجرایی قانون مقررات صادرات و واردات، شرایط صدور کارت بازرگانی را مورد بازبینی و اصلاح قرار داد و در سال ۱۴۰۲ براساس اعلام اتاق بازرگانی، آیین‌نامه قانون مقررات صادرات و واردات ازسوی هیات وزیران اصلاح شد. هیات وزیران در جلسه ۲۴ اسفند ۱۴۰۱، به پیشنهاد وزارت صمت ماده (۱۰) آیین‌نامه اجرایی قانون صادرات و واردات که به موضوع نحوه صدور و تمدید کارت بازرگانی مربوط می‌شود را اصلاح کرد. در مصوبه جدید هیات وزیران و اصلاحیه ماده (۱۰) آیین‌نامه اجرایی قانون

کارت بازرگانی مجوزی است که در صورت داشتن آن، شخص حقوقی یا حقیقی می‌تواند در عرصه صادرات یا واردات به تجارت بپردازد؛ به این ترتیب در ایران فقط کسانی می‌توانند در حوزه صادرات و واردات فعالیت کنند که این کارت را داشته باشند. دولت‌ها پس از گذشت سال‌های طولانی متوجه نیاز به یکسری تشریفات و شرایط خاص برای نظام بازرگانی شدند. در حقیقت با گذشتن این موضوع به عرصه قانونی، الزام دارا بودن کارت بازرگانی برای هر یک از تاجر در نظر گرفته شد. این الزام برای این در نظر گرفته شد که هر کسی اجازه فعالیت در حوزه بازرگانی را نداشته باشد؛ مگر اینکه شرایط آن را داشته باشد. داشتن کارت بازرگانی برای ثبت سفارش و ترخیص کالا، صادرات هر نوع کالاهای مجاز،

اصلاحات صورت گرفته دردی را دوانمی‌کند

استفاده از کارت بازرگانی بیان کرد: نکته مهم این است که بیشتر تخلفات مربوط به استفاده از کارت بازرگانی، مربوط به اشخاص حقیقی است. در نتیجه اگر کارت بازرگانی برای شرکت‌ها به‌عنوان شخص حقوقی صادر شود، هنگام بروز تخلفاتی می‌توان پیگیری‌های لازم را انجام داد. دانشمند با بیان اینکه اگر کارت بازرگانی از چرخه تجارت حذف شود، شرایط بهتری بر روند تجاری حاکم می‌شود، افزود: طبق اصل ۴۴ قانون اساسی، حوزه بازرگانی خارجی در اختیار دولت است و این نهاد برای اینکه بخشی از کار را به بخش خصوصی محول کند و عملاً بخش خصوصی را در روند تجاری سهیم کند، اقدام به طراحی و صدور کارت بازرگانی کرد. در حقیقت کارت

بازرگانی، مجوزی است که صلاحیت قانونی حضور در حوزه تجارت بین‌الملل را برای متقاضیان فراهم می‌کند؛ این در حالی است که اگر همه تاجر اجازه فعالیت در بازارهای بین‌المللی را داشته باشند، دیگر نیاز به صدور کارت بازرگانی برای گروه خاصی نخواهد بود. در برخی از کشورها نیز این موضوع صادق است. در هر حال، اکنون که امکان حذف کارت بازرگانی از فرآیند تجاری ایران

مسعود دانشمند، رئیس اسبق اتاق بازرگانی مشترک ایران و امارات درباره اصلاحات جدید آیین‌نامه صدور کارت بازرگانی به گفت: اصلاحات صورت گرفته نه‌تنها دردی را دوا نمی‌کند، بلکه این دوگانگی‌ها تاجر را با مشکلاتی تازه مواجه می‌کند. براساس قانون، اتاق بازرگانی مدارک متقاضیان صدور کارت بازرگانی را دریافت می‌کند و تشکیل پرونده می‌دهد و پس از آن پرونده به وزارت صنعت، معدن و تجارت ارسال می‌شود. بر این اساس صدور کارت بازرگانی برعهده وزارت صمت است، این در حالی است که در صورت بروز مشکلات وزارت صمت مسئولیتی را بر عهده نمی‌گیرد و اتاق بازرگانی را مسئول می‌داند.

وی در بیان راهکاری برای رفع این دوگانگی اظهار کرد: راهکار این است که وزارت صمت اختیارات کامل صدور و مسئولیت‌های کارت بازرگانی را به اتاق بازرگانی بدهد یا برعکس صدور کارت و همچنین مسئولیت‌های پس از آن را خودش برعهده بگیرد.

امکان حذف نیست

این فعال بازرگانی با اشاره به تخلفات صورت گرفته در

قیمت‌ها در بازار هفته گذشته، اظهار کرد: هر قطعه سکه تمام طرح جدید با ۱۵۰ هزار تومان افزایش نرخ در آخرین معاملات ۲۴ فروردین، ۳۱ میلیون و ۴۰۰ هزار تومان نرخ داشت، اما قیمت هر قطعه سکه تمام طرح قدیم با ۲۰۰ هزار تومان کاهش به ۲۸ میلیون و ۳۰۰ هزار تومان رسید.

بذرافشان تصریح کرد: باتوجه به اینکه بعضاً مردم از بابت تغییر قیمت‌ها نگران هستند، همان‌طور که پیش‌تر نیز توصیه شده، تأکید

می‌کنیم بخش مهمی از این افزایش‌ها در بازار داخل تحت تأثیر نوسان قیمت‌ها در بازار جهانی است اما در بازار داخل، قیمت‌ها ثبات نسبی خود را حفظ کرده است؛ بنابراین در انجام معاملات تردید نداشته باشند و اگر قصد خرید یا فروش سکه و طلا دارند، معاملات خود را انجام دهند و منتظر کاهش یا افزایش خاصی نباشند.

اکنون زمانی است که مردم می‌توانند معاملات خود را در زمینه سکه و مصنوعات طلا انجام دهند.

کیمیملکی

editor@smtnews.ir

آیفون ۱۴

همچنان باتکلیف!

کیمیملکی: تقریباً از مهر ۱۴۰۱، آیفون ۱۴ وارد ایران شد، اما این کالا رجیستر نشد و در نهایت اعلام شد واردات

آن از رویه تجاری و مسافری ممنوع است. اما این وضعیت هم مانع از فروش آیفون ۱۴ در بازار ایران نشد.

براساس اعلام سازمان توسعه تجارت طی ابلاغیه‌ای به گمرک از اول اسفند سال ۱۴۰۱، ورود آیفون ۱۴ و مدل‌های بعد از آن به‌عنوان کالای همراه مسافر یا پستی به کشور ممنوع شد.

البته هنوز مشخص نیست این تصمیم دائمی است یا خیر؛ با این حال تأثیرات خود را حسابی بر بازار موبایل گذاشت. فروشندگان معتقدند هر دو مورد افزایش نرخ ارز و ممنوعیت واردات آیفون ۱۴ بر نرخ سایر مدل‌ها اثر داشته است.

برای بررسی بیشتر وضعیت بازار موبایل به گپ‌وگفت با محمدرضا رمضان، رئیس اتحادیه فروشندگان دستگاه‌های صوتی و تصویری، تلفن همراه و لوازم جانبی تهران پرداخت.

چندی است در این ستون به بررسی مشکلات اصناف یا مردم می‌پردازد و درباره آن با اعضای اتحادیه مربوطه گفت‌وگوی کوتاهی دارد. صفحه تجارت آماده دریافت نظرات فعالان صنفی و انعکاس مشکلات شهروندان است.

وضعیت رجیستری گوشی‌های آیفون ۱۴ به کجا رسید؟

مسئولیت اتخاذ تصمیم در زمینه واردات آیفون ۱۴ رجیستری و فعال شدن آن در شبکه، با دولت است، اما آیفون ۱۴ به‌صورت رسمی و تجاری وارد کشور نشده و خرید و فروش آن ممنوع و تخلف است. هم‌اکنون آیفون ۱۴ از رویه مسافری یا قاچاق وارد کشور می‌شود و هنوز تصمیمی برای رجیستر کردن این نوع گوشی‌ها گرفته نشده است.

براساس گزارش‌ها چندی است که هنگام خرید تلفن همراه کد ملی خریدار توسط فروشنده دریافت می‌شود، این موضوع صحت دارد؟

براساس قانون تجارت از بیش از یک سال پیش هنگام فروش هر کالایی از جمله تلفن همراه، تلویزیون و... باید کد ملی خریدار دریافت شود.

روی بخشی از کالاها هنگام تولید یا واردات کد رهگیری درج می‌شود و باید در سامانه جامع تجارت مراحل فروش آن به بندکار، خرده‌فروش و... مشخص باشند.

در بخش موبایل رصد این مسیر در طرح افق (استانداردسازی فاکتور و نرخ کالا) پیش‌بینی شده است. برای مثال واردکننده تعداد و نرخ موبایل‌های واردشده و نرخ فروش به بندکار را اعلام می‌کند و بعد نرخ فروش به مصرف‌کننده و اینکه در نهایت کالای وارد یا تولید شده به چه کسی فروخته شده باید مشخص شود؛ بر این اساس در این سامانه مشخص می‌شود کالا در کجا تولید یا از کجا وارد شده و به‌دست چه کسی رسیده است.

کسانی که موبایل وارد می‌کنند نیز باید موبایل را به مغازه‌داران دارای جواز کسب عرضه کنند و مغازه‌دار هم ملزم است هنگام فروش به مصرف‌کننده از او کد ملی دریافت کند. اگر کسی این اقدام را انجام نمی‌دهد کد ملی صوری ثبت می‌کند.

چرا برخی از مغازه‌دارها درخواست کد ملی نمی‌کنند؟

اگر مغازه‌داری کد ملی دریافت نکرد و در ازای آن پول بیشتری طلب کرد، تخلف است. در این شرایط مصرف‌کننده می‌تواند به اتحادیه شکایت کند تا براساس نرخ مندرج در سایت شرکت‌های واردکننده موضوع بررسی شود.

پیش‌بینی شما از وضعیت قیمت‌ها و واردات موبایل در سال ۱۴۰۲ چیست؟

به‌دلیل رقابت بی‌ن واردکنندگان احتمال اینکه قیمت‌ها کاهش یابد وجود دارد، اما هیچ چیز مشخص نیست و نمی‌توان پیش‌بینی خاصی داشت.

تعیین‌شده، به تشخیص وزارت صمت و براساس شرایط اعلامی در این آیین‌نامه، امکان افزایش سقف ارزشی صادرات و واردات دارندگان کارت بازرگانی وجود دارد.

از دیگر موارد اصلاحی این آیین‌نامه، کاهش شرط سنی برای دریافت کارت بازرگانی است که بر این اساس، حداقل سن دریافت‌کنندگان کارت بازرگانی ۲۰ سال تعیین شده است.

پیش از این، حداقل سن دریافت کارت بازرگانی، ۲۳ سال بود. از دیگر بندهای آیین‌نامه جدید، شرایط مربوط به تمدید کارت بازرگانی است که بر این اساس، نداشتن تعهد ارزی سررسید شده واردات و صادرات، یکی از شروط اصلی تمدید کارت بازرگانی تعیین شده است.

صادرات و واردات، پس از آنکه شرایط تجاری بودن کالا لحاظ شده، به موضوع چگونگی صدور و تمدید کارت بازرگانی اشخاص حقیقی و حقوقی پرداخته و اصلاحاتی در این بخش اعمال شده است. بر این اساس و طبق این مصوبه، مهلت اعتبار کارت‌های بازرگانی برای صادرکنندگان ممتاز و نمونه ملی، حداکثر ۵ سال تعیین شده است. همچنین در اصلاحیه این آیین‌نامه، شرایط تازه‌ای برای سقف ارزشی صادرات و واردات برای دریافت‌کنندگان کارت بازرگانی تعیین شده که این سقف در سال اول با لحاظ شاخص‌هایی نظیر گردش حساب بانکی شخص حقیقی یا حقوقی، مدیرعامل و اعضای هیات مدیره و سرمایه ثبتی شخص حقوقی حداکثر ۵۰۰ هزار دلار تعیین شده و در صورت کافی نبودن سقف

وجود ندارد بهتر است در این مسیر تسهیل ایجاد کرد و در عین ساده‌سازی اوضاع را تحت کنترل قرار داد.

تصمیمات یکجانبه و زیانبار

این فعال تجاری ضمن تأکید بر اینکه برای تسهیل تجارت باید از گردونه روابط خارج شویم و به ضوابط برسیم، افزود: دولت هنگام تدوین و ارائه یک لایحه تنها نگاه دولتی به موضوع دارد و به شرایط و درخواست‌های جامعه اقتصادی کشور توجهی نمی‌کند. از سوی دیگر بخش خصوصی نیز نگاه دولتی ندارد؛ این در حالی است که برای تحقق نتایج مطلوب، بخش خصوصی و دولتی باید نظرات یکدیگر را بشنوند و در نهایت به تصمیم کلی برسند.

حرفی برای گفتن نمی‌ماند!

دانشمند با اشاره به آثار زیانبار اخذ تصمیمات یک‌شبه در اقتصاد گفت: برای صادرات یک کالا زحمات بسیاری از بازاری‌شناسی تا بازاری‌بایی انجام می‌شود، اما دولت بدون اعلام قبلی با تصمیم‌گیری پشت‌درهای بسته صادرات همان کالایی را که زحمات بسیاری برای انجام معاملات آن کشیده شده بود، ممنوع می‌کند. این امر موجب برپاد

دیدگاه موافقان و مخالفان استفاده از کارت بازرگانی

استدلال موافقان استفاده از کارت بازرگانی در تجارت بر این مبنا استوار است که براساس اصل ۴۴ قانون اساسی، تجارت خارجی از جمله امور و فعالیت‌هایی است که در انحصار دولت است و دولت براساس ماده ۳ قانون صادرات و واردات اختیار خود در این حوزه را به فعالان اقتصادی واگذار کرده است؛ به‌طوری که مجوز مبادرت به تجارت فرامرزی کارت بازرگانی تفسیر شده و این یک جایگاه قانونی است. استدلال دیگر موافقان این است که هر شغلی نیازمند دانش، تخصص، تجربه و مهارت است. اگر بازرگانی خارجی را یک تخصص بدانیم، برای انجام آن نیاز به یک سند تخصصی خواهد بود.

همچنین اینکه گفته می‌شود در کشورهای دیگر کارت بازرگانی وجود ندارد، حرف چندان دقیقی نیست. افراد در کشورهای دیگر وقتی می‌خواهند کار تجارت انجام دهند، باید مراحل احراز هویت را بگذرانند که به‌نوعی فرآیندی شبیه فرآیند صدور کارت بازرگانی است. اما به باور مخالفان، کارت بازرگانی مانند برخی دیگر از امور

سخن پایانی

اصلاح ضوابط صدور کارت بازرگانی در حالی انجام شده که فعالان این حوزه اصل وجود کارت بازرگانی را مانع کسب‌وکار می‌دانند. تغییرات و اصلاح خوب است اما کاش در بخشی باشد که واقعاً کار را جلو ببرد. موانع موجود آنقدر زیاد است که این اصلاحات ره به جایی نمی‌برد.

براساس اعلام اتاق بازرگانی، آیین‌نامه قانون مقررات صادرات و واردات از سوی اصلاح شد

کیومرث فتح‌الله کرمانشاهی، معاون کل اسبق سازمان توسعه تجارت

انعقاد قرارداد تجاری و اقتصادی بلندمدت

با برخی از کشورهای منطقه مانند چین و تلاش ایران برای توسعه روابط با کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا و سازمان همکاری شانگهای، از جمله اتفاقاتی است که طی سال گذشته واکنش‌های متفاوتی را به همراه داشته است. در نگاهی کلی باید گفت افزایش روابط و ثبات در روند برقراری ارتباطات سیاسی و تجاری با سایر کشورها، یکی از الزامات توسعه اقتصادی است. هر کشوری که قصد پیشرفت و بهبود اقتصادی را داشته باشد، ناچار به ترمیم روابط دیپلماتیک خود با سایر کشورها بوده و این مسئله امری اجتناب‌ناپذیر است. بدون تعاملات بین‌المللی، توسعه، نوآوری، ورود سرمایه و سایر الزامات، رشد و بالندگی محقق نخواهند شد. بنابراین نظر دولت مبنی بر توسعه روابط اقتصادی را کشورهای منطقه و همسایه را می‌توان مثبت ارزیابی کرد. اما باید گفت تنها وجود این رویکرد کافی نبوده و باید بسترهای استفاده از سایر الزامات اقتصادی را نیز در کنار یکدیگر فراهم کرد. بسیاری از کارشناسان بر این باورند دستیابی به توسعه تجارت، مشروط و منوط به تهیه و تنظیم راهکارها و برنامه‌های موثری است که تا امروز بخش زیادی از آنها مغفول مانده است. یکی از مهم‌ترین این راهکارها، توجه به زیرساخت‌ها و اصول اصلی روابط تجاری است. راهاندازی بانک‌ها و شرکت‌های بین‌المللی چند ملیتی، ایجاد مسیری امن و مطمئن برای ورود سرمایه‌های خارجی و به طور کلی شناخته شدن به عنوان شریک تجاری معتمد، از مهم‌ترین زیرساخت‌های توسعه تجارت به‌شمار می‌رود. راهاندازی شرکت‌های بیمه‌ای بین‌المللی و مطمئن، می‌تواند برقراری روابط تجاری با ایران را برای سایر کشورها تضمین کند. اما حتی در زمینه بیمه‌های داخلی تجاری نیز ضعف داریم. نبود بسترها و تجهیزات مناسب برای حمل‌ونقل و دارا بودن ضعف‌های جدی در فعالیت‌های ترانزیتی، از دیگر چالش‌های مهم تجارت در ایران است. هرچند ایران در موقعیتی ژئوپلیتیک و مهم در منطقه قرار گرفته و از مزیت جغرافیایی برخوردار است، اما این مزیت به‌تنهایی کافی نبوده و باید تجهیزات فنی مربوط به حمل‌ونقل را فراهم می‌کرد که تا امروز این کار را انجام نداده‌ایم. در برخی از پیمان‌های تجاری منطقه‌ای ایران، به مشکلات حمل‌ونقل و ضعف در زیرساخت‌های ریلی اشاره شده و قرار است تا با همکاری با کشورهای هم‌پیمان، این مشکلات مرتفع شود. در رابطه با این امر باید گفت تا امروز قرارداد بسیاری از پروژه‌های عمرانی در ایران، با همکاری سایر کشورهای منعقد شده اما بخش زیادی از آنها تا امروز ثمره چندانی نداشتند. هرچند برقراری روابط تجاری و توسعه‌ای با کشورهای مهم منطقه مانند چین و روسیه می‌تواند به قطع برای ایران دستاورد داشته باشد اما نباید تقویت پایه‌های تجارت را تنها به رابطه با این کشورها گره بزنیم. فرصت‌های چندانی برای صادرات محصولات ایران به کشورهای منطقه وجود دارد و باید نگاهی وسیع به این ظرفیت‌ها داشته باشیم. برای تکمیل و تقویت پایه‌های تجارت از نظر فنی، می‌توان از دانش و تکنولوژی کشورهای پیشرفته استفاده کرد اما این به آن معنا نیست که انجام فعالیت‌های تجاری خود را مشروط به همکاری با این کشورها بدانیم. از سویی دیگر در صورتی که نتوانیم زیرساخت‌ها و مولفه‌های موردنیاز تجارت به‌ویژه صادرات را فراهم کنیم، نمی‌توانیم هیچ یک از کالاها و خدمات خود را به کشورهای هم‌پیمان خود بفروشیم؛ به‌عبارتی دیگر، پیمان‌ها و تفاهنامه‌ها، به‌ذات تسهیلگر روابط تجاری هستند اما تنها شرط برقراری تجارت و صادرات نبوده و باید به این نکته توجه کرد. طی سال‌های گذشته با تشدید تحریم‌ها علیه ایران، محدودیت روابط ایران با سایر کشورها سبب شد با مشکلات مهمی در بحث صادرات و واردات دست‌وپنجه نرم کنیم. تفاهنامه‌ها تنها در امر تسهیل و تسریع روابط کارگشا هستند و برای توسعه صادرات، باید تمامی مولفه‌های موردنیاز آن را در کنار یکدیگر قرار دهیم.

رسوخ چین در اقتصاد جهان

اگرچه تجارت ایران و چین رقم ۵۰ میلیارد دلار را نیز تجربه کرده است اما در سال‌های اخیر این رقم به محدوده ۲۰ میلیارد دلار رسیده که نیاز است تدابیری برای دستیابی به ارقام بالاتر اندیشیده شود. به گزارش ایسنا، بررسی آخرین آمار از وضعیت اقتصاد چین نیز حکایت از آن دارد که تولید ناخالص داخلی این کشور در سال ۲۰۲۲ میلادی از ۱۲۰ تریلیون یوان (۱۷.۴ تریلیون دلار) فراتر رفته و در این سال اقتصاد حداقل ۴.۴ درصد رشد کرده است. تولید ناخالص داخلی چین در سال ۲۰۲۰ معادل ۱۰۰ تریلیون یوان و در سال ۲۰۲۱ نیز

معادل ۱۱۰ تریلیون یوان بوده است. چین تقریباً با تمامی کشورهای دنیا روابط تجاری مستقیم و غیرمستقیم دارد و شریک اول تجاری حدود ۱۲۰ کشور است. به شکلی که کالاهای چینی در بسیاری از کشورها مورد استفاده قرار می‌گیرد. در این بین نکته مهم‌تر در مورد وضعیت سرمایه‌گذاری این کشور است؛ بررسی آخرین آمارها حکایت از آن دارد که اگرچه به دلیل اتخاذ برخی سیاست‌ها انتظار می‌رفت فرار سرمایه در این کشور به صورت محسوس رخ دهد اما سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در سرزمین اصلی چین در ۱۰ ماهه اول سال ۲۰۲۲ با افزایش

بررسی وضعیت تجارت ایران با هم‌پیمانان منطقه‌ای

ارزان‌فروشی، صادرات نیست

با آغاز سال جدید خورشیدی، برنامه‌های مختلف ایران در راستای توسعه روابط تجاری با کشورهای هم‌پیمان منطقه، بیشتر مشخص شد. از جمله این برنامه‌ها می‌توان به انتشار خبر قصد ایران برای تبدیل شدن به هاب حمل‌ونقل و نقل غلات صادراتی روسیه و همچنین تصمیم برای راه‌اندازی دفاتر نمایندگی تجار ایرانی برای توسعه تجارت با چین اشاره کرد. اما تدوین این دست‌برنامه‌ها و انعقاد تفاهنامه‌های همکاری مشترک، اتفاقی جدید نبوده و در عرصه تجارت ایران قدمتی دیرینه دارد. برخی از کارشناسان بر این باورند ایران هنوز در مرحله انعقاد قراردادهای بین‌المللی مانده و نتوانسته گامی جدی و موثر در راستای تحقق این تفاهنامه‌ها طی سال گذشته بردارد. نشانه بارز این عقب‌ماندگی، سهم کم ایران از بازارهای صادراتی روسیه پس از افزایش تنش‌های سیاسی میان این کشور و سایر کشورهای است. کارشناسان معتقدند ایران هنوز نتوانسته با وجود رابطه مثبت دیپلماتیک خود با روسیه، به عنوان تأمین‌کننده اصلی بازارهای کالایی این کشور شناخته شود. این در حالیست که برخی به آمار تجارت ایران و چین اشاره کرده و ۳۰ درصد حجم صادرات ایران را به مقصد این کشور معرفی می‌کنند. آنها بر این باورند که روابط دیپلماتیک و انعقاد تفاهنامه‌های همکاری مشترک در قالب‌های مختلف، توانسته نیروی محرکه همکاری‌های تجاری ایران و چین شود. در اصل با نگاهی دوگانه طرف هستیم؛ گروهی که معتقدند تفاهنامه‌های همکاری مشترک توانسته صادرات غیرنفتی ایران را افزایش دهد و گروهی دیگر که بر این باورند تضعف‌های مختلف تجاری ایران را نمی‌توان با روابط دیپلماتیک مثبت پوشش داد.

در این گزارش، نگاهی اجمالی به شرایط تجارت غیرنفتی ایران انداخته و درباره الزامات توسعه تجارت با کارشناسان و فعالان تجاری به‌گفت‌و‌گو پرداخته است.

ملیکا انصاری
editor@smtnews.ir

۱۷.۴ درصدی در مقایسه با مدت مشابه سال قبل به ۱۶۸.۳ میلیارد دلار رسیده است. سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در چین در سال ۲۰۲۱ نیز نسبت به سال قبل ۱۴.۹ درصد افزایش داشته است. همچنین میزان سرمایه‌گذاری چین در بخش‌های مختلف کشورهای دیگر نیز در سال ۲۰۲۲ میلادی، ۹۸۵ میلیارد و ۳۷۰ میلیون یوان بوده است که در مقایسه با سال ۲۰۲۱ میلادی ۵.۲ درصد افزایش یافته است. در این میان، سرمایه‌گذاری مستقیم مالی ۷۸۵ میلیارد و ۹۴۰ میلیون یوان بود که در مقایسه با دوره مشابه سال قبل از آن ۷.۲ درصد رشد کرده است.

عکس: سمن

برد در چین و باخت در روسیه

توافقات و همت و عزم جدی فعالان اقتصادی مربوط می‌شود، خاطرنشان کرد: از اواخر بهار امسال افتتاح ۴ دفتر نمایندگی ایران در چین برنامه‌ریزی شده تا بتوانیم در راستای افزایش حضور در بازارهای هدف، حرکت کنیم. به گزارش ایرنا، این فعال بازرگانی ادامه داد: از سویی دیگر در حوزه محصولات کشاورزی پس از مذاکرات فراوان، شناسنامه تولید و توزیع تعریف و مقرر شد تا تولیدکنندگان بر اساس استانداردهای تعیین شده محصولات خود را برای صادرات آماده کنند.

شرایط در حالی است که ایران و روسیه در شرایط تحریمی به سر می‌برند با این‌همه هنوز نتوانسته‌اند یک خط مملکتی تبادل پول برای نقل و انتقالات مالی و روابط تجاری ایجاد کنند. درحالی که به نظر بسیاری از کارشناسان اقتصادی، بسترهای توسعه صادرات به روسیه همچنان فراهم نیست، برخی دیگر از فعالان تجاری بزرگ این باورند توفیقاتی در راستای همکاری‌ها با کشور چین حاصل شده است. مجیدرضا حریری، رئیس اتاق بازرگانی مشترک ایران و چین و بیان اینکه اجرائی شدن

تصریح کرد: به نظر می‌رسد رسیدن تجار ایرانی به حق خود در بازار روسیه نیازمند زمان است؛ چراکه ما هنوز ادبیات انجام فعالیت تجاری مشترک با تجار روس را یاد نگرفته‌ایم. همچنان در مباحثی مانند تعیین و تأمین استانداردهای مورد نیاز کشور روسیه، ذائقه این بازار، نحوه بسته‌بندی مطلوب و سایر شاخص‌ها، اطلاعات جامعی نداشته و الزامات لازم در این مسائل را عملیاتی نکرده‌ایم. همچنین سازکار جابه‌جایی و تبادل پول بین دو کشور تعریف نشده و تجار در این باره با مشکلاتی مواجه هستند. این

باوجود تلاش‌های انجام شده برای توسعه روابط تجاری و اقتصادی با کشورهای منطقه از جمله روسیه و چین، به نظر می‌رسد ایران هنوز راهی طولانی برای رسیدن به این مقاصد تجاری در پیش دارد. آرمان خالقی، قائم مقام دبیر کل خانه صمت با بیان اینکه طی یک سال گذشته ایران نتوانست سهم قابل توجهی از بازار روسیه را تصاحب کند، گفت: حجم صادرات ایران به روسیه با انجام تلاش‌هایی همچون عقد پیمان اوراسیا و... نتوانست تغییر قابل توجهی پیدا کند. به گزارش مهر، این فعال اقتصادی

پایه‌های متزلزل تجارت با فشارهای تحریمی

بین‌الملل پرداخت. بنابراین می‌توان گفت شناخت بازار، از اصول و زیرساخت‌های اصلی تجارت است. برخی از کارشناسان معتقدند به دلیل نبود شناخت کافی از بازارهای کشورهای منطقه، فرصت‌های صادراتی این محدوده را از دست داده‌ایم. آنها برای این نظر خود، حضور کم‌رنگ ایران در بازارهای صادراتی روسیه را مثال می‌زنند. ضمن تأیید این نظر، باید خاطرنشان کرد برای کسب سهم از بازارهای صادراتی، تنها شناخت نیازهای کشورها کافی نبوده و باید به سایر مولفه‌ها نیز توجه داشته باشیم. نگر تأکید کرد: زمانی که با موانع متعدد و تحریم‌های سخت مواجه باشیم، در صورت بازرشناسی دقیق و حتی در نظر گرفتن سایر مولفه‌ها، نمی‌توانیم صادراتی قابل توجه و گسترده به اغلب کشورهای جهان داشته باشیم و این مسئله، یک معضل اساسی در شرایط فعلی ایران به‌شمار می‌رود. وی افزود: نبود فرصت برای اجرای تجارت آزاد، ایران را در به‌کارگیری از فرصت‌های تولیدی و بازرگانی باز می‌دارد که نباید آن را فراموش کرد.

این شرایط در می‌بایم شرایطی عادلانه و مناسب برای صادرات غیرنفتی در ایران وجود ندارد و نه تنها در تولید کالای با ارزش، بلکه در فروش آنها نیز مشکل جدی داریم. این فصول صادراتی ادامه داد: پیش‌تر به آثار مخرب تحریم بر صادرات و به طور کلی تجارت اشاره شد. باید در نظر داشت ارائه تخفیفات قیمتی جدی و سنگین به کشورهای مختلف برای فروش کالاهای ایرانی، صادرات را رونق نخواهد داد. به عنوان مثال سال‌هاست ایران مشتقات نفتی و محصولات غیرنفتی خود را با قیمت‌هایی بسیار پایین و با تخفیفات بسیار بالا به کشورهای چین صادر می‌کند. وی با اشاره به اینکه برخی افراد از این آمار استفاده کرده و حجم صادرات ایران به چین را قابل قبول توصیف می‌کنند گفت: در صورتی که واقعیت چنین نیست. این نوع صادرات، به نوعی سوءاستفاده کردن از وضعیت تحریمی ایران است و نمی‌توان آن را جزو دستاوردهای تجارت خارجی کشور دانست و به آن افتخار کرد.

اهمیت بازرشناسی در عرصه‌های بین‌المللی
این فعال بازرگانی بازرشناسی را یکی از ارکان اصلی توسعه تجارت برشمرد و در این‌باره توضیح داد: بدون وجود رویکرد تخصصی و نگاهی کارشناسی نسبت به فرصت‌ها و ظرفیت‌ها، نمی‌توان به دادوستد در عرصه

گمرکی، انعقاد تفاهنامه‌ها و توافقات‌های بین‌المللی در بستری امن و مطمئن و در نهایت کاهش فشارهای تحریمی از مهم‌ترین الزامات و اساس‌های اصولی توسعه تجارت است. تنها در صورت فراهم بودن این بستر می‌توانیم کالاها و محصولات خود را با قیمتی عادلانه و شرایطی مناسب به بازارهای هدف ارائه کنیم. **سوءاستفاده تجاری از محدودیت‌های ایران**
نفر در ادامه صحبت‌های خود به اهمیت بالابردن قدرت چانه‌زنی ایران در تجارت جهانی تأکید کرد و در این‌باره گفت: تا زمانی که ایران نتواند زیرساخت‌ها و پایه‌های اصلی تجارت خود را تأمین و تقویت کند، در دادوستد با شرکای خارجی دست بالاتر را نخواهد داشت. این ضعف باعث فروش کالاهای ایرانی با قیمت‌هایی بسیار ارزان‌تر از سایرین می‌شود که اتفاق مثبتی نیست. مناسفانه طی سال‌های گذشته این اتفاق به دلیل وجود تحریم‌ها رخ داده و در نهایت شاهد هستیم میانگین نرخ سالانه کالاهای صادراتی ایران، به یک دلار نمی‌رسد. در حالیکه این رقم برای کالاهای وارداتی به ایران، بالای یک دلار است. اغلب کالاهای وارداتی به ایران، اقلام اساسی و دارای کاربردی روزانه بوده و در عمل، کالاهایی با ارزش بالا نیاز اصلی واردات ایران را تشکیل داده‌اند. با نگاهی به

جمشید نفر، فعال بازرگانی در گفت‌وگو با سمن، ابتدا نسبت به خوش‌بینی برخی افراد درباره توسعه صادرات غیرنفتی در سال پیش رو واکنش نشان داد و گفت: برخی افراد بهبود و توسعه روابط ایران با کشورهایمانند چین، روسیه و سایر کشورهای منطقه را به عنوان بارقه‌های توسعه صادرات غیرنفتی کشور توصیف می‌کنند. این درحالی است که نه تنها در رابطه با صادرات غیرنفتی، بلکه در صادرات نفتی نیز تا زمانی که اساس و در اصطلاح فونداسیون فعالیت‌های تجاری تهیه نشده باشند، دستاوردی حاصل نخواهد شد. یکی از این اصول اساسی، باز بودن راه‌های تجارت است. به دلیل وجود تحریم‌های بین‌المللی علیه ایران، طی چند سال اخیر کالاهای ایرانی با کمترین نرخ به سایر کشورهای صادر شدند. نه تنها چین و روسیه، بلکه سایر کشورهای منطقه از جمله عراق، کالاهای محصولات ایرانی را با نازل‌ترین نرخ خریداری و در اصل از موقعیت پیشی آمده برای ایران استفاده کردند. وی در ادامه تأکید کرد: به ثمر رساندن هر فعالیت اقتصادی، نیازمند پایه‌ریزی و تهیه زیرساخت‌های آن است. همان‌طور که پیش‌تر گفتیم، یکی از مهم‌ترین زیرساخت‌های تجارت، رعایت شدن قواعد تجارت آزاد در روابط و وجود حداقل موانع برای انجام فعالیت‌ها است. پایین بودن هزینه‌های

ضرورت بهره‌گیری از فنون بازاریابی

تأمین مولفه‌های یاد شده در کنار یکدیگر، می‌تواند زمینه‌ساز افزایش صادرات و در نهایت منابع ارزی کشور افزایش خواهند یافت. بنابراین باید برنامه‌هایی که از سوی نهادهای دولتی تدوین و اجرائی می‌شوند، تمامی این مولفه‌ها را در نظر گرفته و جوانب مختلف امور را در نظر داشته باشند.

چرخ تجارت کشور کمک کند. وی ادامه داد: غیر از ارائه مشوق، بحث تسهیل تجارت مانند رفع موانع صادراتی از دیگر نیازهای امروز تجار برشمرده می‌شود. بنابراین دولت وظیفه‌ای خطیر برای زنده‌نگه‌داشتن فعالیت‌های اقتصادی و تجاری کشور برعهده دارد. این کارشناس تجاری شناسایی بازارهای جدید و هدایت فعالان بخش خصوصی به آن سمت، از دیگر الزامات توسعه تجارت است. وی افزود: قرارگیری

دولت همچنین باید با شناسایی دقیق ظرفیت کشورها و همچنین فراهم کردن فضای امن تجارت، فعالان بازرگانی را نسبت به مزیت صادرات به کشورهای مورد نظر آگاه کند. در این صورت می‌توان برنامه‌ای استراتژیک و راهبردی برای توسعه تجارت به‌ویژه صادرات غیرنفتی کشور تدوین کرد. پس از تدوین برنامه می‌توان اقداماتی اعم از انعقاد تفاهنامه‌های چندجانبه و سایر تعاملات بین‌المللی را در دستور کار قرار داد.

قطعات پازل کنار هم چیده شوند
قنادباشی یکی از مهم‌ترین الزامات توسعه صادرات را وجود حمایت‌های دولتی برای فعالان تجاری توصیف کرد و در این‌باره گفت: در سال‌های گذشته با هجوم چالش‌های اقتصادی مختلف در جامعه مواجه بودیم که در نهایت منجر به عدم اشتیاق تولیدکنندگان و همچنین تجار به انجام فعالیت‌های اقتصادی و تولیدی شد. از بین رفتن قدرت پیش‌بینی‌پذیری بازارها، یکی از دلایل اصلی این عدم اشتیاق برشمرده شده که دولت باید به این مسئله توجه داشته باشد. نهادهای دولتی مربوط به این امر باید با اجرای برنامه‌های مناسب و در نظر گرفتن مشوق‌های تجارت و تولیدی، به حرکت

جعفر قنادباشی کارشناس ارشد مسائل افریقا و کارشناس تجارت در گفت‌وگو با سمن، ابتدا به الزامات توسعه تجارت اشاره کرد و گفت: توسعه صادرات وابسته به مسائل و مولفه‌های مختلفی بوده و باید این موارد مانند چرخ‌دنده در کنار یکدیگر قرار گیرند تا چرخ تجارت به‌سری صحیح بچرخد. نمی‌توان به صورت تک محور به این بخش مهم اقتصادی نگاه کرد. فارغ از بررسی شرایط صادرات ایران به کشورهای منطقه، در ابتدا باید تأکید کرد برای صادرات محصولی صادرات‌محور و قابل عرضه با قیمتی مناسب داشته باشیم که لازمه آن توجه به تولید داخلی است. پس از آن باید با شناسایی دقیق نیازهای کشورهای مختلف و بررسی ظرفیت‌های موجود، کشور مقصدی که خواهان خریداری کالای ایرانی باشد را بیابیم. این کارشناس تجارت بین‌الملل تأکید کرد: برای تحقق این امر نیازمند بهره‌گیری از فنون بازاریابی و استفاده از روش‌های حرفه‌ای تجارت هستیم. وی ادامه داد: حمایت از تولید و تقویت صنایع به‌منظور کسب سهم بازارهای صادراتی نخستین وظیفه دولت است و باید با تقویت تولیدکنندگان داخلی، محصولات صادراتی ایران را از نظر کمیت و کیفیت ارتقا دهد.

سخن پایانی

سال ۱۴۰۱، سالی پرخبر و اتفاق در عرصه اقتصاد و تجارت بود. نتیجه این اتفاقات، رسیدن حجم تجارت خارجی ایران طی ۱۱ ماه، به رقم ۱۰۲ میلیارد و ۵۰۰ میلیون دلار بود. در این مدت تراز تجاری کشور منفی ۴ میلیارد و ۹۰۰ میلیون دلار ثبت شد و این درحالی است که تراز تجاری کشور در مدت مشابه سال گذشته منفی ۳ میلیارد و ۶۰۰ میلیون تومان برآورد شده بود. با این وجود، برخی افراد بر این باورند بهبود روابط ایران با کشورهای مهمی مانند چین و روسیه در عرصه‌های اقتصادی، می‌تواند فرصت را برای توسعه تجارت به‌ویژه صادرات کالاهای غیرنفتی فراهم کند. این افراد نسبت به تجارت در سال پیش رو خوش‌بین بوده و برای توجیه این خوش‌بینی، به آمار صادرات ایران به کشورهای چین استناد می‌کنند. اما برخی دیگر بر این باورند فارغ از اهمیت توسعه روابط با کشورهای منطقه، هنوز ایران بسترهای خود را برای گسترش فعالیت‌های اقتصادی تقویت نکرده است. از نتایج بارز نبود زیرساخت مناسب برای توسعه صادرات را می‌توان حضور کم‌رنگ ایران در بازارهای کشورهای روسیه عنوان کرد. باید دید در ادامه، ایران چطور ضعف‌ها و خلاهای خود را در زمینه توسعه صادرات و گسترش فعالیت‌های تجاری در منطقه رفع خواهد کرد.

افزایش سهم

تجدیدپذیرها

در تولید برق جهان

نیروی بادی و خورشیدی در سال میلادی گذشته، سهم ۱۲ درصدی از تولید برق جهانی را داشتند که بالاتر از ۱۰ درصد سال ۲۰۲۱ بود. به گزارش ایسنا، گزارش اقلیم و انرژی اندیشکده مستقل امبر (Ember) نشان داد، سال میلادی گذشته می‌تواند اوج آلاینده‌گی بخش نیرو قلمداد شود که بزرگ‌ترین منبع انتشار دی‌اکسیدکربن در سراسر جهان به‌شمار می‌رود. امبر، آمار بخش نیرو در ۷۸ کشور را در گزارش سالانه برق جهانی بررسی کرده که ۹۳ درصد از تقاضای برق جهانی را نشان می‌دهد.

در گفت‌وگو با اعضای انجمن ساتکا بررسی شد

چالش احداث نیروگاه‌های خورشیدی برای صنایع

کامیار فکور
editor@smtnews.ir

اگر دولت نرخ خرید تضمینی برق تجدیدپذیرها را افزایش دهد، اگر این نرخ همچنان وابسته به نرخ دلار نباشد و نرخ به‌صورت ریالی افزایش پیدا کند، با هر تغییر کوچک نرخ ارز، فعالیت در این حوزه از توجیه اقتصادی می‌افتد

توقف توسعه نیروگاه‌های تجدیدپذیر

به‌طورقطع توجیه اقتصادی پشت فعالیت در این حوزه نخواهد بود، مگر اینکه دولت نرخ خرید انرژی را وابسته به نرخ دلار کند و آن را افزایش دهد. وی اضافه کرد: اگر دولت نرخ خرید تضمینی برق تجدیدپذیرها را افزایش دهد، اما این نرخ همچنان وابسته به نرخ دلار نباشد و نرخ به‌صورت ریالی افزایش پیدا کند، با هر تغییر کوچک نرخ ارز فعالیت در این حوزه از توجیه اقتصادی می‌افتد. انجمن‌های مختلف نباید ۸ ماه تلاش کنند تا نرخ خرید تضمینی برق را به‌روز کنند و در این مدت زمان را برای فعالیت‌های خود از دست بدهند. اگر توسعه نیروگاه‌های تجدیدپذیر در شهرک‌های صنعتی پیش نمی‌رود، به‌خاطر توجیه اقتصادی نداشتن سرمایه‌گذاری در این حوزه است.

تخصیص یاقتن ارز از سوی بانک‌ها

این کارشناس انرژی‌های تجدیدپذیر گفت: مشکلی که نه‌فقط صنعت انرژی‌های تجدیدپذیر، بلکه همه صنایع با آن روبه‌رو شده‌اند، گرفتن ارز از

مشوق‌های احداث نیروگاه برای صنایع

دارند، از قطعی برق مصون بمانند. وی اضافه کرد: البته نقدی به این مشوق وارد می‌شود مبنی بر اینکه زیرساخت‌ها فراهم نیست و در یک شهرک صنعتی تمام شرکت‌ها روی یک خط برق هستند و نمی‌شود یک شرکت را جدا کرد و برق باقی را قطع کرد. در جواب باید بگویم، لازمه این کار این است که خط‌های برق داخل شهرک صنعتی هوشمند شوند که امکان قطع و وصل واحدها به‌صورت مجزا امکان‌پذیر باشد. اگر این اتفاق بیفتد، موضوع کسری برق وابسته به احداث نیروگاه خورشیدی خواهد شد. اگر چنین مشوقی ایجاد نشود، تنها مشوق خرید تضمینی برق می‌ماند، در صورتی که بسیاری از واحدها به‌دنبال جلوگیری از قطع برق خود هستند و این مشوق، جذابیت بالایی برای آنها دارد.

وی در پاسخ به این سوال که امروز این طرح به کجا رسیده، گفت: مشوق جلوگیری از قطعی برق هنوز به‌صورت کامل عملی نشده است. مشوق بعدی درآمد خرید تضمینی برق، نیازمند این است که نرخ خرید تضمینی افزایش پیدا کند. درخواست ما از وزارت نیرو این است که خرید تضمینی برق انرژی‌های تجدیدپذیر به‌سرعت و به‌میزان کافی افزایش پیدا کند تا سرمایه‌گذاران با اطمینان به این حوزه ورود کنند.

افزایش نرخ خرید براساس نرخ ارز

غفوری گفت: پیشنهاد انجمن ساتکا به وزارت نیرو این بوده که نرخ‌های پایه خرید تضمینی براساس افزایش نرخ ارز، افزایش پیدا کند. در حقیقت، خود نرخ پایه خرید تضمینی هم در طول سال‌های

زغال‌سنگ، ۱.۱ درصد رشد کرد، اما تولید برق با استفاده از گاز در نتیجه قیمت‌های بالا که استفاده از این سوخت را برای تولید برق گران‌تر کرد، ۰.۲ درصد کاهش داشت. براساس گزارش رویترز، با پیشرو بودن بخش نیرو به‌عنوان منبع انتشار دی‌اکسیدکربن، آژانس بین‌المللی انرژی می‌گوید این بخش باید نخستین بخشی باشد که تا سال ۲۰۴۰ به آلاینده‌گی صفر می‌رسد و این به‌معنای آن است که سهم نیروی بادی و خورشیدی در تولید برق جهانی، باید تا سال ۲۰۳۰، ۴۱ درصد برسد.

این طرح‌ها کمتر و زمان بازگشت سرمایه طولانی‌تر شد. سال گذشته در ماه آبان، نرخ خرید تضمینی برق اعلام شد و ۸ ماه زمان فعالان این حوزه از دست رفت. به همین دلیل، در سال ۱۴۰۱ استقبال چشمگیری در صنایع برای احداث نیروگاه‌های خورشیدی اتفاق نیفتاد.

وی بیان کرد: تفاوت نیروگاه تجدیدپذیر با نیروگاه‌های فسیلی یا حرارتی در این است که تعداد نیروگاه‌های فسیلی و حرارتی خیلی کم است، اما ظرفیت‌شان زیاد است. تعداد نیروگاه‌های تجدیدپذیر برای صنایع زیاد و با ظرفیت پایین است، اما به‌سرعت احداث می‌شود. شرکت‌های پیمانکاری نیروگاه‌های خورشیدی می‌توانند ظرف ۲ هفته یک نیروگاه ۱۰۰ کیلوواتی احداث کنند. در واقع، درست است که ظرفیت نیروگاه‌های خورشیدی خرد است، اما چون امکان این را دارند که در تعداد زیادی احداث می‌شوند، می‌توان ظرفیت بالایی برق را در طول سال از طریق انرژی خورشیدی تولید کرد تا کسری برق جبران شود.

سخن پایانی

در مجموع، فعالان اقتصادی انرژی‌های تجدیدپذیر معتقد هستند که با شرایط کنونی نرخ خرید تضمینی برق انرژی‌های تجدیدپذیر، به‌طورقطع توجیه اقتصادی پشت فعالیت در این حوزه نخواهد بود، مگر اینکه دولت نرخ خرید انرژی را وابسته به نرخ دلار کند و آن را افزایش دهد. احداث نیروگاه‌های خورشیدی برای صنایع می‌تواند علاوه بر درآمد حاصل از خرید تضمینی برق، در زمان مدیریت بار نیز از قطع شدن برق واحدهای صنعتی جلوگیری کند، چرا که آن واحدها خود از طریق نیروگاه خورشیدی به شبکه، برق وارد می‌کنند.

اشتغالزایی

توسط

نیروگاه‌های

خورشیدی

کیوان سهرابی
کارشناس انرژی‌های تجدیدپذیر

در سال‌های گذشته، طرحی از سوی وزارت نیرو و شرکت ساتبا مطرح شده است به این عنوان که در زمین‌های کشاورزی که متاثر از خشکسالی، دیگر قابلیت کشت ندارند، مزارع خورشیدی احداث شود. یکی از اصلی‌ترین اهداف این طرح این بوده که با بردن این زمین‌ها به زیرمجموعه سیستم‌های خورشیدی، کشاورزان به حداقلی از درآمد و معیشت پایدار برسند. این طرح، هم از سوی کشاورز و مالک زمین و هم از سوی سرمایه‌گذاران خارج از روستا امکان توسعه دارد. در صورت اجرایی شدن این طرح، بخشی از خسارت‌های خشکسالی جبران می‌شود، صنایع کوچک در منطقه رشد می‌کنند و به توسعه‌های متوازن‌تر دست پیدا می‌کنیم، روند مهاجرت روستاییان به شهرها و حاشیه‌نشینی کاهش پیدا می‌کند و اگر به‌صورت ملی اجرایی شود، می‌تواند باری از دوش دولت برای تامین انرژی بردارد. هزینه نیروگاه‌های خورشیدی، قدری بالا است و به همین خاطر، یکی از روش‌های اجرایی کردن این طرح، به این صورت است که هر روستایی یک شرکت تعاون روستایی ایجاد کند. به‌عنوان مثال، ۱۰ تا ۵۰ کشاورز سهامدار آن شوند. در این شرکت، هر کس به‌میزان سهام و زمین‌هایی که در اختیار گذاشته است، سود می‌برد. نهادهایی مانند کمیته امداد، بهزیستی و حتی دولت می‌توانند برای کمک به افزایش سرمایه‌گذاری با پیش بگذارند و همچنین، شرایط اخذ وام‌های کم‌بهره را برای آنها تسهیل کنند. در نهایت، اگر باز هم میزان سرمایه‌گذاری کافی نبود، می‌توان از سرمایه‌گذاران برای ورود به این موضوع دعوت کرد تا به کشاورز هم فشار اقتصادی وارد نشود. به‌عنوان نمونه، اگر قدرت مالی کشاورز، سرمایه‌گذاری در ۲۰ کیلووات است، سهم خود را از تولید می‌گیرد و مابقی زمین به سرمایه‌گذار واگذار می‌شود. با این وجود، پیشنهاد نخست این است که تا جای ممکن، سرمایه‌گذاری وارد نشود و هر کشاورزی بتواند با وام دولتی کم‌بهره، نیروگاه کوچک‌مقیاس خورشیدی را توسعه دهد. اگر شخصی از بیرون بر امر سرمایه‌گذاری مداخله نکند و سیستم تحت کنترل فرد روستایی باشد، منجر به توان‌افزایی جامعه محلی خواهد شد. در حال حاضر باتوجه به قیمت‌های خرید تضمینی برق انرژی‌های تجدیدپذیر، بازگشت سرمایه در این بخش شرایط خوبی ندارد، اما اگر نرخ خرید تضمینی نسبت به افزایش قیمت‌هایی که در این سال‌ها وجود داشته، بالا برود، بازگشت سرمایه به ۴ تا ۴ سال و نیم می‌رسد. در این شرایط، هر روستایی که برای توسعه مزارع خورشیدی وام می‌گیرد، می‌تواند در ۴ سال وام خود را به‌طور کامل پس بدهد و در این مدت هم مقداری درآمد داشته باشد. پس از ۴ سال نیز به یک درآمد مناسب و پایدار خواهد رسید. برخی می‌گویند اگر چنین طرحی اجرایی شود، کشاورزی از بین می‌رود، اما واقعیت این است که ایران امروز دیگر ظرفیت زیادی برای کشاورزی ندارد، چرا که کشور به‌شدت درگیر خشکسالی و کم‌آبی است. در مناطقی مانند استان اصفهان، یزد و فارس کشاورزی شرایط خوبی ندارد، اما در مقابل، این مناطق ظرفیت بسیار زیادی برای توسعه نیروگاه‌های خورشیدی دارند. وقتی کشاورز می‌خواهد ۵۰ کیلووات نیروگاه خورشیدی احداث کند، حدود هزار مترمربع زمین نیاز دارد. در صورتی که به‌طورمعمول هر کشاورزی بیش از ۱۰ هزار مترمربع زمین برای کشاورزی دارد. به همین خاطر، اگر شرایط کشاورزی و آب خوب شد، می‌توان هزار مترمربع از زمین‌ها را به تولید برق اختصاص داد و مابقی آن را زیر کشت برد تا یک درآمد پشتیبان ایجاد شود. از سویی، تقویت شبکه برق توسط همین ۵۰ کیلووات‌ها به‌صورت جزیره‌ای انجام می‌شود و سود آن را دولت هم خواهد برد. بارها درباره این طرح با جهاد کشاورزی صحبت و مذاکره شده است. جهاد کشاورزی می‌گوید، بخشنامه‌ای در این زمینه برای آنها نیامده و به همین دلیل نمی‌توانیم به‌راحتی به این کار مجوز بدهیم و تغییر کاربری نیز روند خود را دارد. در واقع، هنوز هماهنگی کاملی میان بخش‌های گوناگون برای توسعه این طرح به‌وجود نیامده و این مسئله مانعی در برابر توسعه نیروگاه‌های مقیاس کوچک خورشیدی در روستاها شده است. اگر هم افراد بخواهند فرآیند اداری اخذ مجوز را طی کنند، حدود یک سال و نیم تا ۲ سال زمان می‌برد. به همین دلیل، ضرورت دارد وزارت نیرو و وزارت جهاد کشاورزی در این زمینه هماهنگی بیشتری داشته باشند و این موضوع را به‌صورت بخشنامه به اداره‌های زیرمجموعه خود ابلاغ کنند. با این حال، سازمان‌های ساتبا و منابع طبیعی به‌واسطه تفاهنامه‌ای از تسهیل این شرایط خبر داده‌اند.

درست است

که ظرفیت

نیروگاه‌های

خورشیدی خرد

است، اما چون

امکان این را

دارند که در

تعداد زیادی

احداث شوند،

می‌توان ظرفیت

بالایی برق را

در طول سال

از طریق انرژی

خورشیدی

تولید کرد تا

کسری برق

جبران شود

خشکسالی و تبعات آن برای خانوارها

محمد انوشاهی
کارشناس حوزه آب

آن چیزی که در بحث آب، برای ما حساسیت ایجاد می‌کند، بحث خشکسالی‌های پیش‌رو است؛ خشکسالی‌هایی که در کشور ایجاد شد و ما الان به‌شدت با آن درگیر هستیم. عمده بحث آب در کشور ما، مربوط به بحث کشاورزی می‌شود.

در حال حاضر، ۹۰ درصد آب کشور، در بخش کشاورزی، حدود ۵ درصد در بخش آب شرب و ۲.۵ درصد هم در بخش صنعت مصرف می‌شود.

رویکرد ما باید به سمتی برود که نحوه مصرف آب در بخش کشاورزی پهنه شود. طرح ابداع الگوی کشت یک امری حیاتی است که از موضوع آب برای ما، دارای اهمیت بیشتری است، اما این سوال مطرح است که چرا به این اندازه این طرح با تاخیر ابلاغ شد؟ یک‌زمانی وجود دارد که دولت باید اعمال نفوذ کند.

باید چنین اقدامی در سال‌های قبل اتفاق می‌افتاد، اما متأسفانه کارشناسی‌های زیادی در رابطه با این طرح مشاهده شد.

عواملی مانند افزایش جمعیت، صنعتی شدن، افزایش آلودگی‌های زیست‌محیطی، انتشار آلاینده‌ها در هوا، افزایش دما، اختلال در قوانین طبیعی، بزمین و... از مهم‌ترین عوامل تاثیرگذار در بخش آب هستند. چنین عواملی سبب می‌شوند تا اکوسیستم دستخوش تغییرات قرار گیرد.

اگر آب را به‌عنوان یک نیاز حیاتی در نظر بگیریم و بحث کشاورزی را به‌صورت مدرنیت‌ه اجرایی کنیم، در بحث آب شرب مشکلی نخواهیم داشت. از طرفی، ضرورت دارد ما در بخش‌های مختلف کشاورزی، باتوجه به پراکندگی جمعیتی که وجود دارد، مشکل آبرسانی را حل کنیم.

در بحث آبرسانی، ۲ مقوله آبرسانی در بخش کشاورزی برای تولید و آبرسانی برای مصرف وجود دارد. چنین موضوعی، به‌شدت کار ما را سخت خواهد کرد. کشور بسیار گسترده و دارای تراکم جمعیتی زیاد است. همچنین، هزینه‌های استحصال آب بسیار بالا است و باید زودتر از اینها ابلاغ الگوی کشت را در نظر می‌گرفتیم.

اگر آبی که در بحث کشاورزی استفاده می‌شود و عمده مصرف ما را دربر می‌گیرد، مکانیزه و فرسودگی شبکه‌های انتقال، به‌ویژه در انتقال آب‌های کشاورزی رفع شود، امکان به‌وجود آمدن شرایط بهتر در بخش آب وجود خواهد داشت.

هر موضوع و تعمیری در این بخش، با مقاومت روبه‌رو است. کشاورزان خیلی تمایل به موضوعات مطرح‌شده ندارند. در این‌باره، دولت لازم است، ورود کند و تسهیلاتی را برای کشاورزان در نظر بگیرد؛ البته این تسهیلات باید کم‌بهره باشد. عمده موضوعاتی که وجود دارد، بحران ناشی از خشکسالی و تبعات آن برای خانوارها است.

نخستین موضوع این است که عده زیادی بر این باور هستند که آب یک کالای بسیار بی‌ارزش است. اگر در نگرش بعضی از ما، آب یک کالای بی‌ارزش نبود، ما چنین مصارف افراطی آب را مشاهده نمی‌کردیم. گاهی مشاهده شده که در سطح معابر، از آب برای شست‌وشو استفاده می‌کنند و زمانی که تذکری داده می‌شود، نه‌تنها استقبال نمی‌شود، بلکه با صحبت‌های تند می‌آید از سوی این افراد مواجه می‌شویم.

به عقیده بنده، تناسبی میان بهای تمام‌شده تولید و تعرفه‌ها وجود ندارد. باید مقداری این شیب بیشتر شود و چنین امری دارای راهکار است. اول آنکه الگوهای برای تسهیل افراد کم‌مصرف در نظر گرفته شود. افرادی که دارای مصرف اصولی آب هستند، از یک‌سری تسهیلات بهره‌مند شوند. از آن سمت هم، باید شیب بهای تمام‌شده تولید، با تعرفه نهایی کمتر شود.

آماده‌سازی نیروگاه‌ها برای ورود به فصل گرما

مدیرعامل شرکت برق حرارتی با اشاره به عزم جدی و جهادی نیروگاه‌های حرارتی برای گذر از بیک تابستان امسال، گفت: باید با برنامه‌ریزی دقیق و تلاش شبانه‌روزی، کارکنان این صنعت در تمامی نیروگاه‌های کشور تا پیش از آغاز بیک مصرف برق، به آمادگی ۱۰۰ درصدی برسند. به‌گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی وزارت نیرو (پاون)، عبدالرسول پیشاهنگ در بازدید میدانی از روند آماده‌سازی واحدهای تولید برق و میزان پیشرفت این فعالیت‌ها در شرکت تعمیرات نیروگاهی ایران بر تسریع و شتاب در آماده‌سازی و انجام فعالیت‌های پایانی تعمیراتی واحدهای تولید برق

حرارتی تاکید کرد. وی با حضور در کارگاه‌های ساخت داخل قطعات، بازاری و تعمیرات تجهیزات نیروگاه‌ها، گفت: باتوجه به اینکه، واحدهای حرارتی بنا به نیاز شبکه سراسری بیشترین سهم را در پایداری شبکه دارند، لازم است که انجام پروژه‌های تعمیراتی با دقت و کیفیت بالا انجام پذیرد تا خللی در پایداری و تامین برق پایدار در روزهای گرم سال به‌وجود نیاید. مدیرعامل شرکت مادر تخصصی برق حرارتی تاکید کرد: فعالیت‌های تعمیراتی پیشگیرانه واحدهای نیروگاهی باید با تمرکز بر کیفیت و استفاده از مواد و متریکال باکیفیت ساخت داخل انجام پذیرد. همچنین مسعود

زوایای مختلف ناترازی تولید و مصرف برق در کشور بررسی شد

فرصت‌سوزی برق آسای انرژی

عکس: ماهان

ضرورت دارد در کنار تلاش بخش‌های مختلف درباره تولید و توزیع برق، برای کاهش روزافزون مصرف انرژی در بخش‌های خانگی و صنعتی اقدامات موثری انجام شود

در آغاز دولت سیزدهم در بخش تامین آب و برق برای جامعه نگرانی‌های جدی وجود داشت؛ به‌طوری که در بخش برق با ناترازی‌های جدی روبه‌رو بودیم و فاصله عددی بین تولید و تقاضا بسیار زیاد بود. همچنین، در زمینه آب به‌دلیل کمبود بارندگی‌ها و بروز خشکسالی‌ها و نیز تکمیل نشدن بسیاری از پروژه‌های زیربنایی کشور، نارضایتی‌هایی در این بخش ایجاد شد. در تابستان سال ۱۴۰۰، بیشتر نارضایتی‌ها در زمینه آب و برق وجود داشت که متأسفانه از این منظر چالش‌های زیادی به‌وجود آمد، اما تا حدودی در بخش خانگی با اتخاذ و بکارگیری مشوق و پاداش‌های مختلف، میزان مصرف آب و برق کنترل شد.

همچنین تلاش شد مصارف آب و برق در سطح الگو و حتی کمتر از الگوی مصرف هدایت شوند؛ اما در هر صورت در بحث تولید و تامین برق یک چالش اصلی داریم و راه‌حلی‌هایی هم در این بخش ارائه شده است که اگر اجرایی می‌شود؛ خاموشی‌ها و تنگناهایی که در تابستان‌ها دچارشان می‌شویم، سال‌به‌سال کمتر می‌شوند و تا چند سال آینده کاملاً از بین می‌رفتند. اکنون در بخش برق همچنان رویکردهای گذشته در زمینه تولید ادامه دارد و این ماجرا ما را به نقطه خوبی نمی‌برد و کمبود و ناترازی تولید و مصرف بالاتر می‌رود. در این گزارش زوایای مختلف ناترازی‌های انرژی برق در کشور را بررسی کرد.

محمد انوشاهی
editor@smtnews.ir

ضعف‌های اساسی در توسعه صنعت برق

نقدینگی قابل توجهی به این صنعت حیاتی دارد، البته سیاست‌گذاری و مولدسازی اقتصادی شبکه برق می‌تواند به این مسئله کمک شایانی داشته باشد، چرا که ظرفیت‌های قابل توجهی در قوانین مختلف جاری کشور وجود دارد. شبکه انتقال و توزیع در کشور ما ظرفیت لازم برای پذیرش افزایش ظرفیت تولید و رفع ناترازی را ندارد و کاستی‌های این حوزه، پشت ناترازی برق پنهان شده است و مدیریت در سرمایه‌گذاری و برنامه‌ریزی توسعه در صنعت برق ضعف‌های اساسی

برق یک صنعت جهانی است و ما مستقل از دنیا نیستیم. امروزه برخی موسسات پژوهشی با بررسی وضعیت کنونی و پیش‌بینی آینده، نقشه‌راهی را برای ۲۰ سال آینده برق دنیا ترسیم کرده و به بررسی ابعاد مختلف توسعه این صنعت پرداخته‌اند؛ بنابراین مساله، تنها تولید برق نیست و مسائلی مانند محیط‌زیست، اقتصاد، توزیع، انتقال و... هم باید در چشم‌اندازها مورد توجه قرار بگیرند. در حال حاضر، نوسازی صنعت برق، به‌طور جدی نیاز به تزریق

احداث نیروگاه‌های جدید هزینه‌بر است

وی در ادامه گفت: احداث نیروگاه برق به ۲ صورت امکان‌پذیر است. در حالت اول، بخش خصوصی متولی احداث نیروگاه می‌شود و دولت مجبور می‌شود با هزینه بسیار بیشتر برق خریداری کند و در حالت دوم، خود دولت برای احداث نیروگاه دست‌به‌کار می‌شود که هزینه زیادی دارد. به‌رحال، در هر ۲ حالت، چالش‌های زیادی برای دولت به‌همراه دارد، چراکه تمام هزینه‌های اضافی به دوش دولت و مردم می‌افتد و ممکن است دولت با کسری بودجه روبرو شود.

بهره‌وری در مصرف برق

افضلی خاطرنشان کرد: بهره‌وری انرژی باید در همه بخش‌ها افزایش یابد و از سرمایه‌های ملی به بهترین نحو استفاده شود. در سال‌های گذشته، نفاذنامه‌ها و قراردادهای موثری در بخش انرژی برق منعقد شد و اگر این همکاری‌ها در بخش‌های مختلف ادامه‌دار شود، می‌تواند اعداد و ارقام چشمگیری را در صرفه‌جویی مصرف انرژی پدید آورد. افضلی در رابطه با ظرفیت انرژی‌های تجدیدپذیر برای حل مشکل ناترازی برق در کشور به **ماهنامه** گفت: استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر مانند پنل‌های

خورشیدی که در بسیاری از کشورها نقش بسزایی در تولید برق دارند، بسیار موثر است و می‌تواند مشکل ناترازی را تا در صد بسیار زیادی حل‌وفصل کند، اما دولت عهده‌دار شده است. بر این اساس، سود و درآمد شرکت‌های توزیع در افزایش میزان مصرف است و باتوجه به اینکه مسئولیتی در قبال تولید ندارند، این درآمد در امور جاری صرف می‌شود. ایران ظرفیت فوق‌العاده‌ای در بهره‌مندی از انرژی بادی و خورشیدی دارد، اما در عمل و به‌دلیل ناکارآمدی سیاست‌های

مدیران و مسئولان این بخش، نه‌تنها از ظرفیت موجود در کشور استفاده نشده، بلکه این روند در یک دهه اخیر به اوج خود رسیده است. آن‌طور که کارشناسان حوزه انرژی می‌گویند، اوزان بودن بهای انرژی در ایران باعث شده است تا در عمل سرمایه‌گذاری در حوزه تجدیدپذیرها چندان از صرفه اقتصادی برخوردار نباشد؛ معضلی که طی روندی صعودی تا امروز ضربه سختی به چرخه تامین انرژی موردنیاز کشور وارد کرده است.

گاز باعث قطعگی گاز نشد و مشکلات ناترازی در حد زیادی حل شد، اما در کل، اقدام زیرساختی و دائمی برای حل مشکل ناترازی انرژی چاره‌اندیشی نشده است، در نتیجه نمی‌توان گفت که دولت سیزدهم اقدامات خاصی برای حل مشکلات ناترازی انرژی در بخش‌های مختلف انجام داده و متفاوت‌تر از دولت‌های قبل عمل کرده است. وی در پایان به **ماهنامه** گفت: در مجموع، فعالیت‌هایی که وزارت نیرو و مردم با مشارکت هم انجام دادند، باعث شده است تا فرهنگ‌سازی برای صرفه‌جویی در مصرف انرژی انجام گیرد و بسیاری از افرادی که در گذشته جزو مصرف‌ها بودند، با تغییر الگوی مصرف به صرفه‌جویی در مصرف انرژی کمک شایانی کنند، به‌طوری‌که استفاده از لوازم‌خانگی پرمصرف در ساعات اوج مصرف تا حدودی کاهش شده، اما تمام این موضوعات به این معنی نیست که کشور درباره صرفه‌جویی مصرف انرژی به نقطه راضی‌کننده‌ای رسیده است، چراکه هنوز مصرف برق بالا است و جای کار دارد.

گرم سال به کمک نیروگاه‌ها بیاید. با این اقدام فشاری که بر دوش وزارت نیرو است، کاهش می‌یابد و منابع آبی ما نیز به‌سرعت مصرف نمی‌شود.

سخن پایانی

مشکل برق قابل حل است و باید احداث نیروگاه‌های جدید سرعت بگیرد. مشکل کمبود برق مربوط به تولیدات برقیایی بوده، چراکه در حال حاضر سدها خالی هستند و کمبود آب در سدها تبدیل به مشکل جدی شده است. متأسفانه قسمت زیادی از برق کشور از آب تولید می‌شود و خشکسالی‌های اخیر مشکلات زیادی را در ناترازی‌های برق به‌وجود آورده است. ما در کشور از تمام ظرفیت نیروگاه‌ها استفاده نکردیم و در این بخش فرصت‌سوزی‌های بی‌شماری انجام گرفت. در حال حاضر، در کشورهای همسایه تأسیس نیروگاه‌های خورشیدی و حرارتی در دستور کار قرار گرفته و در این راستا، موفقیت‌های زیادی نیز حاصل شده است، اما در کشور ما به این بخش توجه نشد و برنامه جایگزین در دستور کار قرار گرفت. بنابراین ضرورت دارد، وزارت نیرو با بکارگیری توان تخصصی و ظرفیت‌های موجود در راستای توسعه انرژی تجدیدپذیر قدم بردارد و ناترازی‌های برق را برطرف کند.

مشکل برق قابل حل است و باید احداث نیروگاه‌های جدید سرعت بگیرد. مشکل کمبود برق مربوط به تولیدات برقیایی بوده، چراکه در حال حاضر سدها خالی هستند و کمبود آب در سدها تبدیل به مشکل جدی شده است. متأسفانه قسمت زیادی از برق کشور از آب تولید می‌شود و خشکسالی‌های اخیر مشکلات زیادی را در ناترازی‌های برق به‌وجود آورده است. ما در کشور از تمام ظرفیت نیروگاه‌ها استفاده نکردیم و در این بخش فرصت‌سوزی‌های بی‌شماری انجام گرفت. در حال حاضر، در کشورهای همسایه تأسیس نیروگاه‌های خورشیدی و حرارتی در دستور کار قرار گرفته و در این راستا، موفقیت‌های زیادی نیز حاصل شده است، اما در کشور ما به این بخش توجه نشد و برنامه جایگزین در دستور کار قرار گرفت. بنابراین ضرورت دارد، وزارت نیرو با بکارگیری توان تخصصی و ظرفیت‌های موجود در راستای توسعه انرژی تجدیدپذیر قدم بردارد و ناترازی‌های برق را برطرف کند.

۷۰۷ میلیون دلار طرح معدنی و صنایع معدنی آماده افتتاح

تا پایان ماه دی سال ۱۴۰۱، نزدیک به ۷۰۷ میلیون دلار طرح معدن و صنایع معدنی تکمیل و آماده راهاندازی شد.

به گزارش مهر، براساس اعلام سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو)، تا پایان ماه دی سال ۱۴۰۱، نزدیک به ۷۰۷ میلیون دلار طرح معدن و صنایع معدنی تکمیل و آماده راهاندازی شد.

به گفته سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران،

زمزمه‌های کمبود برق تابستان آغاز شد

چالش صنایع معدنی ادامه دارد

به‌دنبال افزایش شدید مصرف برق در تابستان و کمبود برق مورد نیاز کشور، متاسفانه مسئولان برای حل این مشکل راحت‌ترین و دم‌دستی‌ترین راهکار را در پیش می‌گیرند و قطع برق صنایع و به‌طورمشخص ۲ صنعت فولاد و سیمان را در دستور کار قرار داده‌اند. این مسئله اگر چه در ظاهر تنها به قطعی برق کارخانه‌های تولیدکننده فولاد و سیمان محدود است، اما در واقع به تعطیلی بسیاری از صنایع و حوزه‌های بالادستی و پایین‌دستی این ۲ صنعت نیز منجر شده است. به‌عنوان نمونه، در صنعت فولاد، تعطیلی و کاهش شدید تولید، به تعطیلی و کاهش شدید مصرف برق کارخانه‌های سیمان منجر شده است. در صنایع فولاد، کاهش شدید تولید، به تعطیلی و قطع‌تات مورد نیاز صنعت فولاد هستند نیز منجر می‌شود. برخی کارشناسان و فعالان معدنی معتقدند، اگرچه قرار بود برای تداوم تولید، بخشی از برق این صنایع تامین شود، اما گزارش‌ها حاکی از آن است که به‌دلیل کمبود برق، قطع برق این صنایع فراتر از آنچه تصور می‌شد، اتفاق افتاده است. با این‌همه هشدارهای کمبود برق در تابستان نیز آغاز شده و **صنایع** در این گزارش به مشکلات صنایع معدنی در صورت قطع برق تابستان پرداخته است.

آن‌طور که اطلاعات موجود نشان می‌دهد، قطع برق صنایع فولاد و سیمان منجر به کاهش شدید تولید و عرضه محصولات داخلی و حتی صادراتی می‌شود.

سیاری معتقدند، معضل قطع برق یکی از مهم‌ترین

غلامرضا خلیقی، مدیرعامل فولاد غرب آسیا در

گفت‌وگو با روزنامه **صنایع** عنوان کرد: با نگاهی به عملکرد صنعت فولاد در ۲ سال گذشته می‌توانیم دورنمایی از روند تولید در این زنجیره برای سال آینده داشته باشیم. این فعال صنایع معدنی باشاره به اینکه

فعالان زنجیره فولاد در ۲ سال گذشته با محدودیت‌های جدی در روند تامین برق و گاز مصرفی خود روبه‌رو بودند، گفت: این کمبودها را باید مهم‌ترین چالش این صنعت دانست که از میزان تولید در واحدهای مختلف کاسته است؛ یعنی تولیدکنندگان از برنامه‌های تولید خود عقب ماندند. این افت تولید به‌منزله کاهش

سیدبابک ابراهیمی، دانشیار مهندسی مالی دانشگاه

صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی باشاره به روند تکراری قطع برق در تابستان گفت: هرساله با گرم شدن تدریجی هوا و افزایش خاموشی‌ها، قطعی برق صنایع کلیدی کشور به‌عنوان نخستین راهکار مدنظر قرار گرفته است و این روند هر ساله تکرار می‌شود. وی افزود: ناغل از اینکه، در میان همه واحدهایی که با قطعی برق مواجه می‌شوند، صنایع فولاد، سیمان و پتروشیمی که از اتفاق جزو صادرات‌محورترین صنایع کشور به‌حساب می‌آیند، به‌شدت از این موضوع متضرر می‌شوند و زیان ناشی از آن نه‌تنها سهامداران خرد و بازار سرمایه را متاثر می‌کند، بلکه درآمدهای مفروض صندوق‌های بازنشستگی که سهامداران اصلی شرکت‌های فولادی و سیمانی کشور هستند و دارایی‌های بین‌النسلی بازنشستگان نیز از این موضوع، عدم‌النفع سنگینی را متحمل می‌شوند. برآوردناشان می‌دهد، قطعی برق، ضرر چند میلیارد دلاری را به شرکت‌های فولادی‌ها و سیمانی و تعدادی از شرکت‌های پتروشیمی تحمیل می‌کند.

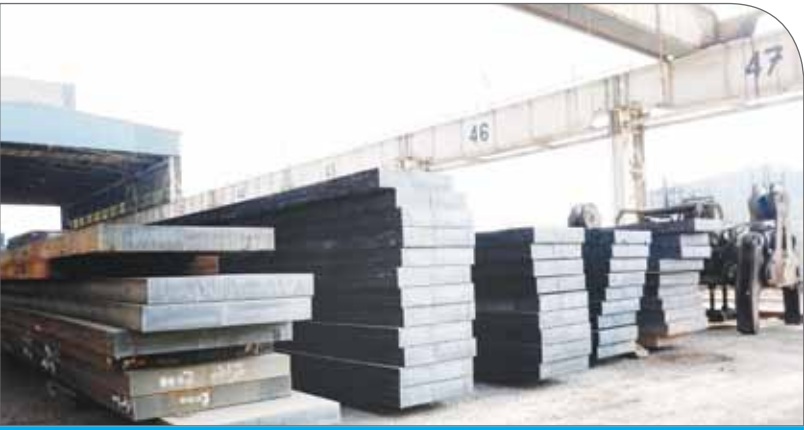
سیدبابک ابراهیمی با تاکید بر اینکه اعمال سیاست خاموشی به صنایع بزرگ در ماه‌های گرم سال، آسان‌ترین و راحت‌ترین راه برای مدیریت بحران برق در شرایط اضطرار است، گفت: این سیاست بدون شک پرهزینه‌ترین راه نیز هست، چرا که این اقدام آسیب‌های سنگینی به اقتصاد کشور می‌زند و نرخ محصولات مهمی همچون میلگرد، ورق، آهن، سیمان و... را افزایش خواهد داد و به‌تبع آن، افزایش تورم بخشی را به‌دنبال خواهد داشت.

وی افزود: از طرف دیگر، به‌دلیل مشکلاتی که در تولید و مصرف گاز در زمستان وجود دارد، هر سال برخی صنایع با قطع گاز هم مواجه می‌شوند و این یعنی در تابستان قطع برق و در زمستان قطع گاز می‌تواند چالش تولید را در صنایع بیشتر کند. از طرفی، دولت و مجلس با هدف جبران منابع بودجه‌ای و حرکت به‌سمت

صنایع معدنی

تعداد این طرح‌ها به ۲۷ فقره در بخش معدن و صنایع معدنی می‌رسد که با مشارکت شرکت‌های بزرگ بخش خصوصی تکمیل و آماده افتتاح شده است.

براساس گزارش ایمیدرو، از مهم‌ترین طرح‌های تکمیل و راهاندازی‌شده، می‌توان به نخستین نیروگاه از تفاهمنامه وزارت صعت، معدن و تجارت با وزارت نیرو اشاره کرد که از ظرفیت تولید ۳۶۶ مگاوات برق برخوردار است. این نیروگاه در استان سمنان

عکس: صنایع معدنی

قطع برق صنایع فولاد و سیمان منجر به کاهش شدید تولید و عرضه محصولات داخلی و حتی صادراتی می‌شود

قطع برق، کاهش عرضه و رشد قیمت

افزایش نرخ طبیعی است.

همچنین اطلاعات موجود نشان می‌دهد ایران از جمله کشورهایی است که به‌دلیل دریافت گاز و برقر ارز، به‌سمت احداث کوره‌های الکتریکی در صنایع فولادسازی رفته و ۸۰درصد فولاد را

صنایع معدنی پنجه در پنجه کمبود برق

موردیحت در تامین انرژی صنایع رخ می‌دهد و به‌نظر می‌رسد این فرآیند امسال نیز ادامه داشته باشد. این نسوی انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران، شاهد افت تولید در این زنجیره بوده‌ایم؛ یعنی از ظرفیت‌های نصب‌شده در این بخش استفاده نشده است. خلیقی در پیش‌بینی شرایط تولید واحدهای فولادی کشور گفت: انرژی همچنان به‌عنوان بحرانی جدی بر عملکرد فولادسازان اثرگذار است. معمولاً هر سال از یک‌سوی نرخ انرژی برق و گاز افزایش می‌یابد که به‌منزله اثرگذاری آن بر هزینه تمام‌شده تولید در حوزه‌های مختلف صنعتی است. از سوی دیگر نیز، محدودیت‌های

پیامدهای قطع برق برای صنایع

منجر خواهد شد و در عمل شرکت‌های فولادسازی در دوره قطعی برق به‌طورکامل تعطیل خواهند بود.

پیشنهادها و راهکارها

به‌گفته این استاد دانشگاه، به‌منظر می‌رسد دولت در ۲ سال گذشته سعی کرد شرایط شرکت‌های تولیدی را با نگاهی عمیق‌تر مدنظر قرار دهد و در این راستا مقرر شد قطعی برق شرکت‌ها یک روز در هفته و برای مدت ۸ ساعت باشد و با اعلام قبلی انجام گیرد. بااین‌همه شرکت‌های فولادی، سیمانی و معدنی خسارت سنگینی را تحت‌تاثیر قطعی برق بدون اطلاع متحمل شدند. البته طبق قانون اگر قطعی برق بدون اطلاع قبلی باشد، شرکت‌ها اجازه شکایت خواهند داشت و می‌توانند طلب خسارت کنند.

وی افزود: اما به‌طورقطع این راهکارهای مقطعی نمی‌تواند مشکل اصلی را که همانا زیان میلیارد دلاری حاصل از قطعی برق است، مرتفع کند. بنابراین باید تصمیمات جدیدی با استفاده از راهکار عرضه در بورس انرژی در نظر گرفته شود و نیروگاه‌های غیردولتی بتوانند به‌صورت آزادانه برق خود را به دور از مداخله دولت در بورس به فروش برسانند. با اتخاذ این سیاست، صنایع می‌توانند از این برق استفاده و بخشی از مشکلات خود را برطرف کنند.

ابراهیمی ادامه داد: اگر دولت و به‌طوراخص وزارت نیرو بتواند با بکارگیری سیاست‌های منعطف و هوشمندانه، ظرفیت مناسب و معناداری را به نیروگاه‌های عمدتاً خصوصی در بورس انرژی تخصیص دهد، این ظرفیت توسط مشترکان برق در یک فضای مبتنی بر رقابت قابل‌خردیاری خواهد بود.

بدیهی است، هر مستری که نرخ بیشتری را پیشنهاد دهد، برنده این بازار رقابتی خواهد بود تا جایی که برق قابل‌عرضه توسط نیروگاه‌ها تمام شود. در زمان‌های کمبود برق، چون رقابت بین خریداران بیشتر می‌شود، نرخ برق عرضه‌شده افزایش خواهد یافت و این امر بازخورد مناسبی برای سرمایه‌گذاری در توسعه و ایجاد

واقع شده و مزین به نام «شهید باکری» است. از سوی دیگر، راه‌اندازی واحد تولید شمش طلای هیرد در استان خراسان جنوبی از دیگر اقدامات ایمیدرو در سال گذشته بوده است.

گزارش سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران می‌افزاید: ظرفیت تولید شمش طلا در این مجتمع سالانه به ۲۰۰ کیلوگرم می‌رسد. معدن طلای هیرد از جمله معدنی است که اکتشافات تکمیلی آن در سال‌های گذشته انجام شده است.

مرضیه احقافی
editor@smtnews.ir

یکشنبه
۲۷ فروردین ۱۴۰۲
۲۵ رمضان ۱۴۴۴
۱۶ آوریل ۲۰۲۳
شماره ۲۳۹۹
پیاپی ۳۶۱۷

تاثیر توسعه فناوری

بر معادن استرالیا

کتایون ملکی: بین‌سال‌های ۲۰۱۹ تا ۲۰۲۰، در اوج همه‌گیری کووید-۱۹، صادرات منابع و انرژی استرالیا به ۲۲۱.۱ میلیارد دلار (۳۱۹.۱ دلار استرالیا) رسید، در حالی که بخش معدن به‌تنهایی مسئول ۱۰.۴ درصد از تولید ناخالص داخلی ملی در این دوره بود.

به‌گزارش **صنایع معدنی** در سال ۲۰۲۰، میزان مرگ‌ومیر در معدن استرالیا کمتر از کشاورزی، حمل‌ونقل، ساخت‌وساز و تولید بود. بین سال‌های ۲۰۰۳ و ۲۰۱۵، نرخ مرگ‌ومیر در این بخش به‌میزان ۶۵ درصد کاهش یافت که نشان می‌دهد، باوجود تمام خطرات ملموسی که معدنچیان با آن روبه‌رو هستند، بخش استرالیا به‌طورموثر شیوه‌ها و فرآیندهایی را برای محدود کردن این خطرات اجرا کرده است.

بسیاری از کارهای مربوط به تغییر آینده استخراج معدن استرالیا از طریق آموزش و بازآموزی نیروی کار آن انجام خواهد شد، در حالی که شورای معدنی استرالیا (MCA)، انجمن صنعت پیشرو در ایالت، به درخواست‌ها برای اظهارنظر پاسخ نداد. کار این نهاد در سال‌های اخیر چیزی جز تعهد عمیق به تغییر روش آموزش و آموزش کارگزارش نشان نداده است.

از آغاز قرن اخیر، MCA بیش از ۴۵.۱ میلیون دلار (۶۵ میلیون دلار استرالیا) صرف آموزش‌عالی در زمینه مواد معدنی سرمایه‌گذاری کرده است. ارقام موسسه آینده‌های پایدار دانشگاه سیدنی تخمین می‌زند که تا سال ۲۰۳۶ حدود ۱۰ هزار شغل در معادن زغال‌سنگ استرالیا و نیروگاه‌های مرتبط با تولید برق وجود داشته باشد. در همین مدت، تا ۲۵ هزار شغل جدید ساختمانی در بخش انرژی‌های تجدیدپذیر ایجاد خواهد شد.

در گزارش سال ۲۰۱۹ EY، که به چگونگی نیاز به اجرای فناوری‌های خاص در سراسر بخش می‌پردازد، می‌گوید: نیازهای سرمایه‌گذاری سطح بالا در صنعت نیز در نظر گرفته شده است، هم از نظر سرمایه‌گذاری در فناوری و هم از نظر افراد. جریان اطلاعات بهبود یافته است و راه‌حل‌های استخراج مستقل و مستمر، محیط کاری سازگارتر، سازنده‌تر و ایمن‌تر را فراهم می‌کنند.

گزارش EY به تعدادی از مزایای اقتصادی بالقوه‌ای اشاره می‌کند که می‌تواند از این برنامه بازآموزی بخشی به‌دست آید. نتیجه‌گیری می‌شود که صنعت می‌تواند هزینه‌های مواد منجمره را تا ۲۰ درصد و هزینه‌های حفاری را تا ۱۵ درصد کاهش دهد، در حالی که ارزش بالقوه استخراج معدن استرالیا را تا ۱۰ درصد بهبود می‌بخشد.

برای بخشی که از اساس متعهد به نتیجه نهایی است، ارفاقی از این دست می‌تواند، هم رهبران صنعت و هم شرکت‌های معدنی فردی را تشویق کند که به‌جای کاهش کارکنان به نقش بی‌حساب‌داری‌های انسانی، سرمایه‌گذاری سنگین‌تری در مهارت‌سازی مجدد نیروی کار انجام دهند.

گزارش EY اشاره می‌کند که سرمایه‌گذاری در بازآموزی می‌تواند «بهبود بهره‌وری» را تا ۲۳ درصد در صنعت معدن به مرغان بیاورد، اما این تنها مزیت برای این بخش نیست، همین گزارش نتیجه می‌گیرد که پذیرش گسترده فرآیندهای خودکارتر می‌تواند کارگران انسانی را از محیط‌های بالقوه خطرناک دور کند، ایمنی کارگران را بهبود بخشد و استفاده از عملیات و فرآیندهای معدنی کارآمدتر می‌تواند اثر زیست‌محیطی کلی صنعت معدن را کاهش دهد.

از سوی دیگر، بازآموزی و مهارت‌آموزی نیروی کار می‌تواند مزایای بین‌بخشی را به‌ارمغان آورد که به‌طورمعمول یافتن آن در صنعت دشوار بوده است. گزارش EY می‌گوید: برنامه‌ریزی و زمان‌بندی بیشتر به‌صورت مجزا در هر بخش از زنجیره ارزش با توجه محدود به یکپارچگی یا بهینه‌سازی کلی انجام و این امر منجر به نتایج بهره‌وری کمتر از حد مطلوب در سطح کسب‌وکار شده است.

براساس این گزارش، این بخش می‌تواند شاهد صرفه‌جویی ۱۰ درصدی در هزینه و افزایش ۵ درصدی حاشیه سود برای کالاهای معامله‌شده باشد، زیرا افزایش آموزش و پذیرش فناوری نه‌تنها برای خود فرآیندهای استخراج، بلکه کارآیی تجارت با خارج از کشور را بهبود می‌بخشد.

حال اگر بیشتر کار توسط فرآیندهای کامپیوتری انجام می‌شود، برای همه کارگرانی که دیگر نیازی به آنها نیست، چه اتفاقی می‌افتد؟ غیرمنتظره نیست که یک شرکت خصوصی، به‌دلیل سود بیشتر، بکارگیری این کارگران را متوقف کند؛ اما اگر این اتفاق در کل یک صنعت رخ دهد، کل بخش‌های بازار کار ممکن است، در یک نسل از بین بروند.

همچنین هزینه‌های راه‌اندازی قابل‌توجهی برای ایجاد چنین تغییرات گسترده‌ای لازم است. دسترسی بهتر به اتوماسیون و بازآموزی کارگران می‌تواند به حداکثر رساندن سود در بلندمدت کمک کند، اما مستلزم ایجاد فرآیندهای جدید و طرح‌های آموزشی در کوتاه‌مدت است که از‌ازان نیستند. نخستین گزارش EY نتیجه‌گیری می‌کند که برای اجرای موفقیت‌آمیز فناوری‌های جدید به سرمایه‌گذاری ۱۲.۸ میلیارد دلاری (۱۸.۵ میلیارد دلار استرالیا) در سراسر استخراج معدن استرالیا نیاز است. این فناوری‌ها خود می‌توانند به ۳۵.۲ میلیارد دلار (۵۰.۸ میلیارد دلار استرالیا) پول جدید نیاز داشته باشند تا بتوانند تا مفهوم تا نقطه‌ای توسعه پیدا کنند که در یکی از بزرگ‌ترین بخش‌های صنعتی جهان به‌کار گرفته شوند.

در نهایت اینکه شرکت‌ها و کارگران به‌طوریکسان ممکن است به این نتیجه برسند که یک شکل از کارگر عملی دارای مهارت‌های قابل‌انتقال کافی است و می‌تواند به‌طورموثر بازآموزی شود تا در یک نقش جدید در یک شغل عملی متفاوت در یک بخش در حال تغییر عمل کند، اگرچه باید دید، چقدر این انتقال می‌تواند روان باشد.

مذاکرات به نتیجه مطلوبی

برسد، می‌توانیم به افزایش سرمایه‌گذاری در حوزه‌های مختلف در کشور امید داشته باشیم. با این‌همه، با برقراری

تعاملات بانکی میان ایران و سایر کشورها، بسیاری از چالش‌های تولیدکنندگان و سرمایه‌گذاران رفع می‌شود. در همین حال، میزان دسترسی تولیدکنندگان به بازارهای جهانی تسهیل می‌شود، اما تا زمانی که نتیجه دقیق این مذاکرات روشن نشود، نمی‌توان برنامه دقیقی را برای تحلیل شرایط آینده ارائه داد.

ظرفیت جدید نیروگاهی

خواهد بود.

این کارشناس اقتصاد

باشاره به اینکه بیشترین مصرف انرژی برق کشور عمدتاً در صنایع انرژی‌بر است، گفت: عدم‌توسعه و انتقال تکنولوژی مناسب، شکل غیربهره‌ور نیز به خود می‌گیرد، بنابراین خود این شرکت‌ها برای سرمایه‌گذاری و توسعه ظرفیت نیروگاهی و ارتقا و افزایش بهره‌وری و روش‌های تولیدی پیشقدم خواهند شد. البته بکارگیری همزمان ۳ سیاست زیر توسط دولت در این زمینه راهگشا خواهد بود و می‌تواند قفل مشکل برق کشور را در بازه ۲ساله باز کند.

الف) تعیین نرخ عادلانه برای برق مبتنی بر مدل‌های اقتصادی به‌گونه‌ای که سرمایه‌گذاری ارزی در این زمینه توجیه‌پذیر باشد.

ب) تعهد با ضمانت اجرای مناسب دولت به تامین و انتقال برق پایدار برای صنایعی که در این زمینه سرمایه‌گذاری کرده‌اند.

پ) تامین گاز برای نیروگاه‌های جدیدالتاسیس در قالب یک سیاست‌گذاری ملی و نه تکی‌وزارتخانه‌ای در با‌توجه به محدودیت ظرفیت گازی کشور درحال حاضر.

سخن پایانی

محدودیت در تامین برق واحدهای فولادی و سیمانی در ماه‌های گرم سال و همچنین تامین نشدن گاز این صنایع در هفته‌های سرد سال، از میزان ظرفیت تولید در این بخش کاست و هزینه‌های متعدد و اضافی را به این صنایع تحمیل کرد. از آنجا که این محدودیت از کمبود زیرساخت‌های انرژی در کشور نشأت می‌گیرد، احتمال می‌رود همین بحران امسال نیز ادامه یابد؛ بدین‌ترتیب هر روز بیش از قبل، شاهد بروز چالش‌هایی در این بخش خواهیم بود.

یک استاد دانشگاه در گفت‌وگو با **سنت**:

دولت خودش منشأ تورم است

عکس: ماهیار

کشور غیرممکن خواهد بود. دولت باید برای کنترل تورم در کوتاه‌مدت خود پای کار بیاید و از میزان هزینه‌ها بکاهد. منظورم از هزینه‌ها صرفاً حقوق و دستمزد کارمند و کارگر که سهمی ناچیز در افزایش قیمت‌ها دارند، نیست بلکه منظورم هزینه‌هایی است که توجیه اقتصادی ندارند.»

مشروح گفت‌وگوی **سنت** با این استاد دانشگاه را در ادامه می‌خوانید.

آمارهای مختلف نشان می‌دهند میانگین تورم نیم قرن اخیر ایران حدود ۲۰ درصد است؛ حال آنکه میانگین جهانی نرخ تورم ۴ درصد است و در ادبیات اقتصادی جهان به تورم بیش از ۵ درصد، تورم بالا گفته می‌شود

مسیبوق به سابقه است و فاصله امروز میان مزد و معیشت محصول چند دهه سیاست‌های نادرست و مخالف عدالت اجتماعی است؛ گرچه دولت سیزدهم در سال جاری، در زمینه تعیین حداقل دستمزد کارگران و حقوق کارمندان را با فراتر از همه دولت‌ها گذاشت.

در بخش مزد و حقوق نیروی کار ما دچار یک بیماری ساختاری دیگر هستیم که من آن را دومینوی دستمزد و تورم نام‌گذاری می‌کنم. در شرایطی که تورم فزاینده به نوسانات بی‌پایان در اقتصاد ما منجر می‌شود، دولت‌ها به‌جای اینکه تورم را مهار و از افزایش سطح عمومی قیمت‌ها جلوگیری کنند و سپس به ترمیم دستمزد دست بزنند، به‌شکل اسمی دستمزد را افزایش می‌دهند. به این ترتیب شرایط برای تداوم وضعیت تورمی مهیا می‌شود و کنترل تورم برای مسئولان اجرایی دشوارتر. این امر وقتی برای چند دهه به سیاست غالب سیاست‌گذاران تبدیل می‌شود، دچار وضعیت امروز می‌شویم که از یک سو حداقل دستمزد پس از انقلاب چندهزار برابر شده، اما این قشر رفاه‌گس‌تری دارند و حتی فاصله مزد با هزینه‌های زندگی بیشتر و بیشتر شده است.

متأسفانه در سال جاری که شرایط از گذشته به‌مراتب پیچیده‌تر شده و اعتراضات متعددی هم در زمینه وضعیت اقتصادی مردم در جریان است، دولت حقوق و دستمزد کارگران را به عرصه کاهش هزینه‌های تولید تبدیل کرده است. این اقدام منجر به کوچک شدن بیش از پیش سفره طبقه کارگر و کارمندان کشور خواهد شد و اگر در گذشته مزدگیران ماهی یک بار از کاهش قدرت خرید خود مطلع می‌شدند، اکنون به‌شکل روزمره آن را تجربه می‌کنند. من فکر می‌کنم اگر بنا بود دولت به بخشی امتیاز بدهد، بهتر بود به‌جای برخی نهادهای خاص و قدرتمند کشور، این امتیاز را به مردم کارگر و کارمند می‌داد تا با تقویت قدرت خرید آنها هزینه‌های نارضایتی اجتماعی التیام یابد که با افزایش ولو مقطعی قدرت خرید خانوار، تا اندازه‌ای به اقتصاد کشور تحرک بخشد.

در روزهای گذشته در مجموع ۱۰۰ هزار نفر آن را امضا و به مزد تعیین‌شده اعتراض کرده‌اند؛ کارزاری که با اعتراضات و تجمعات طبقه کارگر در برخی بنگاه‌ها چون هفت تپه همراه شده است. علی‌محمد احمدی، نماینده پیشین مجلس و عضو هیات علمی دانشگاه تربیت مدرس، می‌گوید: «اینکه مسئولان کسری حداقل ۵۰۰ هزار میلیارد تومانی در قانون بودجه را پذیرفته‌اند، اقدام مثبتی نیست و انتظار می‌رفت در این بحث وسواس بیشتری به خرج دهند. باید چرخ تولید را دوباره به گردش دربیوریم که این امر بدون افزایش تقاضا در اقتصاد

کنترل نرخ تورم در حالی ابتدا به‌عنوان بهانه‌ای برای افزایش ندادن کافی مزد کارگران و حقوق کارمندان عنوان شد که با اعلام شعار سال، تحقق آن به‌عنوان یک وعده و هدف برای دستگاه اجرایی کشور مطرح شد. حالا با گذشت کمتر از یک ماه از سال جاری، شنیده می‌شود که در مجلس برخی از نمایندگان به امضای استیفیاض وزیر کار، تعاون و رفاه اجتماعی دست زده‌اند؛ وزارتخانه‌ای که در ۲۰ ماه گذشته، ۲ وزیر را بر مسند خود دیده و به‌نظر می‌رسد همچنان صندلی آن لرزان باشد. برخی دلیل این تحرک در مجلس را کارزاری می‌دانند که

از ابتدای سال جاری، پس از اعلام شعار سال، برخی دولت‌مداران وعده کاهش چشمگیر نرخ تورم را داده‌اند. با توجه به اینکه تورم مشکلی دبریا در اقتصاد ماست، راهکار عملی اجرایی شدن این وعده را چه می‌دانید؟

همان‌طور که شما هم در سوال خود مطرح کردید، مشکل تورم، مشکل امروز و دیروز کشور ما نیست و برای رفع آن هم باید به قدمت آن توجه شود. هنگامی که یک مسئله برای دهه‌ها وجود دارد، تبدیل به یک مسئله مزمن می‌شود و به‌طبع راه‌هایی از آن نیز، زمان‌بر و ظریف خواهد بود. مشکلی که مدتی طولانی پابرجاست، علاوه بر اینکه منجر به انباشت مشکلات دیگر می‌شود، چون به‌شکل عمومی پذیرفته می‌شود، برای اینکه رفع شود باید اصلاحات گسترده و چندجانبه‌تری را تجربه کند. تورم نیز امروزه در کشور ما پذیرفته شده است. آمارهای مختلف نشان می‌دهند میانگین تورم نیم قرن اخیر ایران حدود ۲۰ درصد است؛ حال آنکه میانگین جهانی نرخ تورم ۴ درصد است و در ادبیات اقتصادی جهان به تورم بیش از ۵ درصد، تورم بالا گفته می‌شود. در ایالات متحده وقتی تورم به ۹ درصد رسید، دولت تمام تلاش خود را انجام داد که حتی به قیمت ایجاد رکود اقتصادی، از تداوم نوسان قیمت‌ها جلوگیری کند، اما اقتصاد ایران برای ۵ دهه به تورمی که ۵ برابر تورم جهانی است رضایت داده و امروز بازگشت به نرخ تورمی جهانی برای اقتصاد ما به یک آرزو تبدیل شده است.

رئیس سازمان برنامه و بودجه و بانک مرکزی می‌گویند: تورم به کانال ۲۰ تا ۳۰ درصد سخن می‌گویند. به‌عنوان یک استاد اقتصاد، چقدر به این وعده اعتماد می‌کنید؟

حقیقت این است که من به این گفته‌ها اعتماد ندارم و فکر می‌کنم مانند باقی شعارهای ۲۰ ماه اخیر، بنا نیست محقق شوند. رفع مشکل تورم در کشور ما نیازمند تغییرات ساختاری است که در کوتاه‌مدت تأثیر خود را نشان نمی‌دهند. مشکلات با بخشنامه یا دستورالعمل حل نمی‌شوند. گرچه با دستورالعمل هم با گذشت ۲ هفته از سیزده‌درد دولت‌مداران به افزایش قیمت‌ها دامن زده‌اند. در هر حال وقتی مشکلات ما ساختاری است باید با شناخت دقیق مشکل، ریشه‌های ایجاد آن را خشکاند. ریشه مشکلات هم به امروز و دیروز مربوط نیست و بخشی از پیچیده شدن مشکل به این موضوع برمی‌گردد که در گذشته باید اصلاحاتی در کشور صورت می‌گرفت اما به هر دلیلی چنین نشد و حالا دولت اگر واقعا قصد کنترل نوسانات را دارد باید انجام کارهایی را که دیگران از انجامش سر باز زدند در دستور کار بگذارد. باید توجه داشته باشیم که در دوره‌هایی با کاهش جدی و مشهود نرخ تورم مواجه شدیم که البته آن زمان نیز اصلاحات و سیاست‌گذاری مناسب دلیل حصول این نتایج نشد، بلکه شرایط خاصی حاکم بود که وضعیت را به شکل خوبی رقم زد. مثلاً ما در سال‌های دهه ۹۰ که از نظر شاخص‌های کلان اقتصاد، دهه‌ای پرتلاطم بود، برای دو سال پیاپی تورم تکریمی را تجربه کردیم. دلیل این امر بیش از هر چیز امضای برجام و بازگشت منابع ارزی چشمگیر به کشور بود که به کنترل قیمت‌ها برای دوره حدود

تورم تبدیل شود، مسیر را معکوس رفته و به منشأ ایجاد تورم در کشور ما ارتقا یافته است. وقتی متولی یک مکان مهم احترام آن مکان را نگه نمی‌دارد، انتظار بیهوده‌ای است که دیگران در ارتباط با آن مکان محترمانه رفتار کنند و وقتی دولت خود تورم حدود ۵۰ درصدی و افزایش معادل آن را برای نرخ کالاها و خدماتی که قیمت‌گذاری آن را برعهده دارد، می‌پذیرد، بازار کالاها دیگر هم از این رویه تبعیت می‌کند و قیمت‌های دیگر نیز بالا خواهد رفت. به این ترتیب با توجه به تصمیمات روزهای اخیر و تن دادن دولت به افزایش قیمت‌ها، من فکر نمی‌کنم خود کسانی که وعده کاهش تورم را داده‌اند، آن را هدف خود بدانند. دولت قیمت‌گذاری حدود ۳۰۰ کالا و خدمت برعهده دارد و انتظاری که در شرایط تورمی از دولت‌ها می‌رود این است که لااقل از این ناحیه به سفره مردم ایران فشار تازه یا بیشتری وارد نشود، اما به‌نظر می‌رسد دولت سیزدهم چندان به این مسائل توجه ندارد و تمرکزش بر چیزهای دیگری است.

در بحث تعیین حداقل دستمزد کارگران در سال جاری، دولت تنها به افزایش ۲۷ درصدی تن داد و حقوق کارمندان هم ۲۰ درصد بیشتر شد. توجیه دولت در این زمینه کاهش هزینه‌های تولید و کنترل نرخ تورم است. چقدر این منطق پذیرفتنی است؟

اگر دولت در بخش مالی هم خست به خرج می‌داد و از هزینه‌ها به‌شکل متوازن و متعادل می‌کاست، می‌شد این بهانه را پذیرفت، اما اکنون این حرف معنا ندارد. مشخص است که مزد کارگران و کارمندان نقش چندانی در افزایش هزینه‌ها یا نقدینگی ندارد و مسائل دیگری به‌عنوان عوامل رشد فزاینده قیمت در اقتصاد ما مطرح هستند. البته باید

کنم که موضوع عقب ماندن دستمزد واقعی نیروی کار از سطح عمومی قیمت‌ها هم مانند تورم موضوعی ترجیحی، نرخ برخی کالاها اساسی خوراکی افزایش چندبرابری را تجربه کرد. انتظار می‌رفت پس از آن جهش بزرگ، برای مدتی سفره و غذای مردم ثبات نرخ را تجربه کند، اما دولت به تولیدکنندگان مواد غذایی اجازه افزایش ۳۵ درصدی نرخ فروش را داده است؛ به‌عبارت دیگر دولت در حالی که انتظار می‌رود به‌عنوان نهادی که نیازمند رأی مردم است، در راستای تحقق وعده‌های داده شده گام بردارد و خود به مجری کاهش

۲۴ ماهه انجامید. از این منظر شرایط کشور امروز به‌مراتب دشوارتر است. اصلاحات ساختاری نه تنها حوزه اقتصاد یا فقط داخل کشور که باید جنبه‌های مختلفی را در برگیرد تا به حداکثر نتایج مطلوب برسد. بر این اساس علاوه بر انجام تغییراتی در اقتصاد کشور باید در حوزه دیپلماسی و سیاسی نیز به رفع چالش‌ها بپردازیم. بارها کارشناسان امر بر این تأکید کردند که رفع مشکلات اقتصاد ما تنها از راه‌های اقتصادی شدنی نیست و باید از ابزارهای سیاسی نیز بهره گرفت. این گفته هنوز پابرجاست؛ مثلاً از سرگیری روابط با عربستان سعودی به‌سرعت تأثیرات مثبت خود را بر بازارهای کشور نشان داد.

در شرایط فعلی و برای کوتاه‌مدت چه اقداماتی باید در دستور کار قوه مجریه قرار بگیرد؟

ما باید به کاهش تنش‌ها با کشورهای دیگر دست بزنیم. همچنین باید به کنترل کسری بودجه که عامل اصلی رشد نقدینگی است توجه کافی کنیم. اینکه مسئولان کسری حداقل ۵۰۰ هزار میلیارد تومانی در قانون بودجه را پذیرفته‌اند، اقدام مثبتی نیست و انتظار می‌رفت در این بحث وسواس بیشتری به خرج دهند. باید چرخ تولید را دوباره به گردش در بیوریم که این امر بدون افزایش تقاضا در اقتصاد کشور غیرممکن خواهد بود. دولت برای کنترل تورم در کوتاه‌مدت باید خود پای کار بیاید و از میزان هزینه‌ها بکاهد. منظورم از هزینه‌ها صرفاً حقوق و دستمزد کارمند و کارگر که سهمی ناچیز در افزایش قیمت‌ها دارند، نیست، بلکه منظورم هزینه‌هایی است که توجیه اقتصادی ندارند.

در این مدت عملکرد دولت مغایرتی با شعار کنترل تورم نداشته است؟

من هیچ بیوندی میان عملکرد کوتاه‌مدت پس از عید کاینه رئیسی با کاهش نرخ تورم نمی‌بینم. نه تنها در بخش کلان اقتصاد کسری بودجه ۵۰۰ هزار میلیارد تومانی را تصویب کردند که حتی در بخشنامه‌های صادرشده پس از عید به حداقل ۱۵ کالای اجازه افزایش قیمت‌های ۳۵ تا ۷۰ درصدی را داده‌اند. من امروز یک نگاه اجمالی به فعالیت‌های پس از عید دولت داشتم و توانستم این تعداد کالا که با اجازه دولت گران شدند را احصا کنم. در این میان افزایش ۳۵ درصدی نرخ مواد غذایی از همه عجیب‌تر است. سال گذشته با حذف ارز ترجیحی، نرخ برخی کالاها اساسی خوراکی افزایش چندبرابری را تجربه کرد. انتظار می‌رفت پس از آن جهش بزرگ، برای مدتی سفره و غذای مردم ثبات نرخ را تجربه کند، اما دولت به تولیدکنندگان مواد غذایی اجازه افزایش ۳۵ درصدی نرخ فروش را داده است؛ به‌عبارت دیگر دولت در حالی که انتظار می‌رود به‌عنوان نهادی که نیازمند رأی مردم است، در راستای تحقق وعده‌های داده شده گام بردارد و خود به مجری کاهش

پشت پرده نرخ ارز

رئیس کل بانک مرکزی در تازه‌ترین اظهاراتش گفت: نرخ ارز بازار آزاد را قبول نداریم. این نرخ صرفاً براساس انتظارات تورمی ناشی از اخبار منفی شکل می‌گیرد و به هیچ وجه با واقعیات اقتصاد ما همخوانی ندارد. این سخنان محمدرضا فرزین با واکنش‌هایی از سوی کارشناسان و فعالان اقتصادی روبه‌رو شده و برخی با استناد به اینکه حتی عرضه ربع سکه بهار آزادی از سوی بانک مرکزی با دلار ۸۰ هزار تومان صورت می‌گیرد به این سخنان انتقاد کرده‌اند.

عبدالنصر همتی، رئیس کل پیشین بانک مرکزی نیز در واکنش به این سخنان در صفحه شخصی خود نوشت: با وجود ۳ نرخ ارز متفاوت در بازار، با فاصله‌های ۲۵ تا ۳۰ درصدی و تا زمانی که عده‌ای حاضر به خرید و فروش ارز با نرخ‌هایی غیر از نرخ مرجع بانک مرکزی و بعضاً پرداخت ماه‌تفاوت نرخ مرجع هستند، قطعاً نوعی بازار شکل گرفته است. وی تأکید کرد: نام‌گذاری این بازار به نابازار چیزی را تغییر نمی‌دهد. در حال حاضر ۳ نرخ ارز نمایشی، ارز بازار آزاد و ارز مبادله‌ای در ایران وجود دارد.

نرخ بازار خودش را تحمیل می‌کند

سیدکمال سیدعلی، معاون اسبق ارزی بانک مرکزی با اشاره به اینکه قبلاً با عدم قبول نرخ بازار آزاد تأثیر چندانی بر واقعیات اقتصادی

ندارد، گفت: آقای فرزین در حالی اعلام می‌کند خودش و دستگاه تحت تصدی‌اش نرخ ارز در بازار آزاد را قبول ندارد که نرخ دلار در کانال ۵۰ هزار تومان است. وی گفت: چه بخواهیم و چه نخواهیم، بازار مسیر خودش را خواهد رفت. در تمام این سال‌ها همواره انگیزه و اراده بانک مرکزی این بوده که نرخ دلار پایین بیاید و برای رسیدن به این هدف نیز همواره مقاومت به حدی جدی بوده که منجر به تولد نرخ‌های متعدد در اقتصاد می‌شود.

سیدعلی ادامه داد: در همه سال‌ها این اتفاق (کاهش نرخ دلار) رخ نداده است. دلیل این موضوع نیز به کلیت ساختار سیاست‌گذاری ما برمی‌گردد. سیاست خارجی ما، نوع نگاه به برجام، تصمیم درباره افای‌تی‌اف، نوع فعالیت ساختار بانکی و... همگی روشن می‌کند که نرخ تعادلی ارز در ایران چقدر است. معاون اسبق ارزی بانک مرکزی ادامه داد: اگر خاطراتن باشد، چندی پیش نرخ دلار در کانال ۲۲ هزار تومان بود، اما خبری منتشر شد مبنی بر اینکه احیای برجام قطعی شده است. در این دوره بسیاری از پیش‌بینی‌ها استوار بر این بود که نرخ ارز به‌زودی به ۲۲ هزار تومان خواهد رسید. طبیعتاً است وقتی داده‌ها از برزخ ۱۰ هزار تومانی نرخ ارز حکایت دارد، نمی‌توان تأثیر مرادفات و سیاست خارجی بر اقتصاد را نادیده گرفت.

آقای فرزین از پشت پرده خبر دارد؟

سید علی با اشاره به اینکه در شرایط فعلی پذیرفتن یا نپذیرفتن نرخ تأثیر بر مسئله ندارد، گفت: حالا شاید فرضیه‌ای دیگر در این میان مطرح شود. اینکه ایشان بر این اعتقاد است که شوکی در راه است. این شوک شاید بتواند سبب شود ما نفت کافی بفروشیم و ارتباط سیستم بانکی ما با جهان برقرار شود. از سوی دیگر تحریم لغو و قراردادهای و موافقتنامه‌هایی ما با کشورهای همسایه و حتی چین اجرایی شود. در یک کلام ارتباط ما با جهان عادی شود، برجام احیا و تحریم‌ها لغو شود. در این صورت در کوتاه‌مدت شاهد کاهش نرخ ارز هستیم و در بلندمدت این سیاست‌های اقتصادی است که بر نرخ ارز تأثیر خواهد گذاشت؛ در غیر این صورت، بالاخره نرخ خود را تحمیل خواهد کرد و تنها نتیجه پافشاری بر نرخ پایین‌تر و نادیده گرفتن واقعیات، توزیع رانت بیشتر و از دست رفتن ذخایر ارزی کشور است؛ کما اینکه در سال‌های گذشته نیز این اتفاق رخ داده است. او گفت: درست است که رئیس کل بانک مرکزی نرخ ارز در بازار آزاد را قبول ندارد، اما باید به این سوال پاسخ دهد که معاملات در بازار یا چه نرخ اتفاق می‌افتد. این پاسخ ساده ابعاد ماجرا را روشن خواهد کرد.

این کارشناس اقتصاد تأکید کرد: به‌نظر می‌رسد هنوز اتفاق خاصی رخ نداده و ما با تغییر شرایط سیاسی روبه‌رو نیستیم. از این بابت نرخ ارز بالاتر در نهایت موجودیت خودش را در اقتصاد به اثبات خواهد رساند.

امیر عباس آرموند
editor@smtnews.ir

باتوجه به تصمیمات روزهای اخیر و تن دادن دولت به افزایش قیمت‌ها، من فکر نمی‌کنم خود کسانی که وعده کاهش تورم را داده‌اند، آن را هدف خود بدانند

یاسر فلاح
کارشناس بازار سرمایه

خلق ثروت بلیت ورود به بورس

همواره ورود شرکت‌های دانش‌بنیان به بورس کمی با تاخیر و حتی با ابهام همراه است. از آنجایی که بازار سرمایه به‌نوعی به آن مدل سنتی و دارای محور اداره می‌شود و سرمایه‌گذاران به دارایی اهمیت بیشتری می‌دهند و به‌عبارتی، دارایی‌هایی نظیر ملک و زمین مهم‌تر است، اگر شرکتی چنین دارایی‌هایی را داشته باشد، بیشتر و بهتر می‌تواند نظر سرمایه‌گذاران را جلب کند تا شرکتی که دارایی‌اش نامشهود است و به‌عبارت واضح‌تر، دانش، دارایی اصلی او است. ناگفته نماند که در حال حاضر شرایط در حال گذار است و با ورود شرکت‌های دانش‌بنیان به بورس نظیر تپسی یا آپ می‌توانیم شاهد ردپای دانش‌بنیان‌ها در بورس باشیم. به‌عنوان یک فعال اقتصادی، در بازار سرمایه معتقدم تا مادامی که شرکت‌های دانش‌بنیان نتوانند یک دستاورد مالی خوب و قابل‌قبول را نشان دهند و اثبات کنند که ارزش آفرین هستند، فعالان اقتصادی سخت‌فالیات آنها را در بازار سرمایه می‌پذیرند. اگر امروز می‌بینیم که طی ۳۰ تا ۴۰ سال گذشته اکوسیستم بازار سرمایه امریکا تغییر کرده است و از ارزشمند بودن شرکت‌های نفتی و خودرویی به ارزشمند شدن متا، گوگل و توییت رسیدند، دلیلش به خلق ثروت این شرکت‌ها برمی‌گردد. به‌عبارت‌دیگر، تراکشن مالی بالایی داشتند و ثروت ایجاد کردند. برای مثال، شرکت‌هایی نظیر گوگل یا اپل توانستند ارزش بازار بالایی ایجاد کنند و دنیا را در واقع با محصولات خود تحت‌تاثیر قرار دهد. در ایران هم، شرکت‌های دانش‌بنیانی که بزرگ می‌شوند و به شرکت‌های پایدار تبدیل می‌شوند، باید چنین روندی داشته باشند و ارزش بالای مالی ایجاد کنند. خوشبختانه نمونه آنها کم نیستند، نظیر دیجی کالا، اسنپ و... که شناخته‌شده هم هستند. معمولاً این شرکت‌ها نرم‌افزار محور هستند که بر مبنای اپ‌های خدماتی فعالیت می‌کنند. حال اگر این شرکت‌ها بتوانند در زمان معین به یک نوع ثروت مشخص دست پیدا و پیش‌بینی‌های مالی خود را صرف مدت زمان مشخصی محقق کنند، بورس و سرمایه‌گذاران اقتصادی می‌توانند نسبت به آن خوش‌بین‌تر باشند. بنابراین تحقق پیش‌بینی‌ها می‌تواند اهمیت زیادی برای فعالیت دانش‌بنیان‌ها در بازار بورس ایجاد کند.

اگر در کشوری نظیر امریکا اکوسیستم بازار سرمایه تبدیل به شرکت‌های دانش‌بنیان شد، دلیلش این است که آنها با خلق ثروت گسترده توانستند ارزش آفرینی کنند. بنابراین، در ایران باید به فعالان اقتصادی حق بدهیم که به آن شرکتی اجازه ورود دهند که خلق ثروت کرده است. برای مثال فولاد خلق ثروت زیادی دارد یا شرکت‌های پتروشیمی از ارزش بازار بالایی برخوردارند؛ به‌طبع آنها روی چنین شرکت‌هایی سرمایه‌گذاری خواهند کرد. در کل، منطقی به‌نظر نمی‌رسد که فعالان اقتصادی سهام یک شرکت ریسکی را بخرند، در حالی که زمینه برای توسعه این نوع شرکت‌ها در کشور تا حدی کم است. گفتنی است، وجود اینترنت ناپایدار و فراهم نبودن شرایط کشور در زمینه ریسک‌های غیرسیستماتیک دلیل مهمی است که فعالان اقتصادی در حال حاضر توجهی به حضور دانش‌بنیان‌ها در بازار سرمایه نداشته باشند. در کل، از آنجایی که ریسک سرمایه‌گذاری بر شرکت‌های دانش‌بنیان فعال در زمینه فناوری اطلاعات بالا است، فعالان اقتصادی تمایلی به سرمایه‌گذاری روی این شرکت‌ها در بازار سرمایه نشان نمی‌دهند. همچنین، وجود رقابت به دلیل دیگر این بی‌اعتمادی است؛ از آنجایی که سرعت رشد فناوری اطلاعات بالا است، نمی‌توان نسبت به بقای حضور یک اپلیکیشن در کشور اعتماد کرد. این امر نیازمند بررسی دقیق و تهیه یک نقشه کاری و مطالعه دقیق است که ما بدانیم دوره رشد شرکت کجا است و کجا احتمال دارد به دوره رکود برسد و در دوره رکود چه باید کرد که دوره رشد و ثبات شرکت طولانی‌تر شود. نوار مثال هستند اپلیکیشن‌هایی که هر روز خود را به‌نوعی روزآوری می‌کنند و امکانات و خدمات جدیدی می‌دهند و با مسائل بازار خود را همسو می‌کنند، به همین دلیل روزبه‌روز بر ارزش آفرینی آنها افزوده و دایره مشتریان آنها هم بزرگ‌تر می‌شود؛ دانش‌بنیان‌هایی که ۹۰ درصد بازار در یک حوزه‌ای را برعهده دارند. تهیه این مدل‌ها نشان می‌دهد که شرکت‌ها در کدام دوره خود به سر می‌برند و اعتماد بیشتری نسبت به فعالیت آنها در آینده ایجاد می‌شود. این شرکت‌ها باید یک فعالیت قابل‌قبول و اعتمادزایی ایجاد کنند تا بازار آنها را ببیند و نسبت به صورت مالی آنها خوش‌بین باشد. در واقع با چنین الگوی پیشرفته و توسعه‌ای می‌توان راه را برای ورود دانش‌بنیان‌ها به بازار سرمایه باز کرد. سهامدار باید تا ماندگاری آنها مطمئن باشد تا فعالیت آنها در بورس شکل بگیرد. اما من آینده روشنی می‌بینم و معتقدم آینده بازار از آن دانش‌بنیان‌ها است، چرا که روزی شاهد رشد شرکت‌های بزرگی در این بخش خواهیم بود.

مالی و مشارکت مدنی، تسهیل نقل و انتقالات ارزی، ارائه خدمات و مشاوره‌های حقوقی به شرکت‌های دانش‌بنیان، ارائه دفتر کار یا میز کار اشتراکی و اختصاصی به شرکت‌های دانش‌بنیان، کارگزاری فروش و صادرات محصولات دانش‌بنیان به عراق و تامین فضای تولید و انبارش محصولات در این کشور اشاره کرد. گفتنی است، طبق گفته‌های معاون علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان رئیس‌جمهوری، تا اسفند سال گذشته، صادرات شرکت‌های دانش‌بنیان، نزدیک به یک میلیارد دلار است و برآورد می‌شود، رشد ۲۰ تا ۲۵ درصدی داشته باشیم.

نیز با همین هدف، پایگاه تجاری و فناوری بغداد را راه‌اندازی کرده است تا محصولات دانش‌بنیان ایران‌ساخت به بازار عراق ورود کرده و سهم فروش این محصولات در بازار همسایه غربی کشورمان افزایش یابد. پایگاه تجاری و فناوری بغداد امکان مطالعه بازار و بازاریابی توسط نیروهای محلی در کشور عراق را برای شرکت‌های دانش‌بنیان ایرانی فراهم می‌کند. همچنین رجیستر محصولات دانش‌بنیان و ثبت برند در کشور عراق نیز توسط این پایگاه برای مجموعه‌های متقاضی تسهیل خواهد شد. از دیگر خدمات ارائه‌شده توسط این مرکز می‌توان به تامین

به‌منظور توسعه بازار صادراتی شرکت‌های دانش‌بنیان، خلاق و فناوری و با حمایت معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست‌جمهوری، پایگاه تجاری و فناوری بغداد راه‌اندازی شده است.

به‌گزارش معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست‌جمهوری از جمله مأموریت‌های این نهاد توجه به توسعه صادرات شرکت‌های دانش‌بنیان و فناوری و حضور پایدار محصولات ایرانی در بازارهای بین‌المللی است. بر همین اساس برنامه‌های متنوعی هم برای این کار تعریف کرده است. ستاد اقتصاد دیجیتال و هوشمندسازی معاونت علمی

پایگاه تجاری و فناوری ایران در بغداد راه‌اندازی شد

چالش‌های دانش‌بنیان‌ها در حل معضلات کمبود برق

پای دولت روی سیم است

استفاده آحاد مردم از لامپ‌های کم‌مصرف نمونه خوبی است که بگوییم اگر دولت حمایت کند، مردم هم همراه می‌شوند

از فارادی تا ادیسون

روشن‌کنند. با اینکه روش‌شنایی و پویایی صنعت بدون این جریان سریع امکان‌پذیر نیست، اما چند سالی می‌شود به چالش‌های عدیده کشور، قطعی برق هم اضافه شده است.

از آن برای ایجاد حرارت و روش‌شنایی، در نیمه اول قرن نوزدهم عرضه کرد و در سال ۱۸۸۰ بود که نخستین نیروگاه مولد برق توسط توماس ادیسون در نیویورک، راه‌اندازی شد و توانست بخشی از شهر نیویورک را

ممکن بود بشر تا مدت‌ها بدون این جریان مهم زندگی کند و دیگر خبری از پیشرفت‌های امروزی هم نبود. در واقع، فارادی نخستین اکتشافات مهم خود را در زمینه الکترومغناطیس و روش انتقال نیروی برق و استفاده

زندگی در قرن حاضر بدون جریان برق امکان‌پذیر نیست و شبکه انتقال قدرت یکی از مهم‌ترین و استراتژیک‌ترین صنایع کشورها به شمار می‌رود. در واقع، اگر مایکل فارادی در قرن نوزدهم وجود نداشت،

با توجه به وضعیت انرژی موجود، نمی‌توانیم تنها به سوخت‌های فسیلی برای نیازهای انرژی خود متکی باشیم و راهی جز بکارگیری فناوری در تولید برق نداریم؛ تجارب جهانی ثابت کرده است که دانش‌بنیان‌ها توان کافی برای تولید برق دارند و می‌توانند در تولید ذخیره‌سازی برق تحول آفرین باشند و آغازگر عصر انرژی پاک و سبز نام بگیرند، اگر چه صنعت برق به‌عنوان صنعتی به‌ذات دانش‌بنیان شناخته می‌شود، اما کمتر شاهد تلاش شرکت‌ها برای دریافت مجوزهای دانش‌بنیان بوده‌ایم و ممکن است، این استقبال نکردن به‌خاطر ناامیدی از برنامه‌های اجرایی دولت باشد؛ بهره‌گیری از فناوری به کمک توان دانش‌بنیان‌ها یک راهکار جدی در حل معضل قطعی برق کشور خواهد بود.

در این گزارش به فناوری‌هایی پرداخته است که می‌توانند کشور را از بحران قطعی برق نجات دهند.

کمبود سرمایه از توان فناوران می‌کاهد

زمینه توسعه دستاوردهای دانش‌بنیان‌ها در زمینه حل چالش برق در کشور گفت: متأسفانه بیشتر سیستم‌های دولتی بر اساس

رانت، مدیریت می‌شود و این یک واقعیت تلخ است. برای مثال، اگر در بخشی از صنعت برق دانش‌بنیانی بتواند محصولی عرضه کند که گره از کار باز می‌شود، معمولاً در فرآیند نظارت و ارزیابی موردتأیید قرار نمی‌گیرد. خوب می‌دانیم که دلیل اصلی مخالفت با کاربرد دستاوردهای دانش‌بنیانی فشاری است که افراد بانفوذ در دستگاه‌های دولتی دارند؛ در واقع تأیید نشدن در بخش نظارت پنهانی بیش نیست. معمولاً این فرآیند هزینه زیادی را برای دولت می‌تراشد که در نهایت مجبور به بهره‌گیری از دستاوردهای نوین می‌شوند.

به‌گفته موسوی، پایش انرژی منجر به بهره‌وری بالا می‌شود و دسترسی به اطلاعات شبکه برق برای فعالان این عرصه اهمیت بالایی دارد. در کل، برای پیشبرد هر طرحی در زمینه بهبود کیفیت توان و مدیریت مصرف باید با استفاده از داده‌ها اقدامات اساسی را انجام داد.

این فعال دانش‌بنیان در در تشریح داده‌ها و اطلاعات برق مصرفی گفت: منظور از داده‌ها، ولتاژها و جریان‌هایی است که در یک بازه زمانی مشخص به مصرف می‌رسند. در واقع، می‌خواهیم بدانیم که پروفایل توان مصرفی و دیگر پارامترهایی که در شبکه برق اندازه‌گیری می‌شوند، از چه میزانی برخوردار هستند تا پایش دقیق‌تری داشته باشیم که به این فرآیند آمایش برق می‌گویند.

رانت نمی‌گذارند خوب کار کنیم

موسوی باشاره به همکاری وزارت نیرو در

اما در بخش مدیریت مصرف، می‌توان روی توان دانش‌بنیان‌ها حساب باز کرد. در واقع، آنها می‌توانند با استفاده از سیستم‌های پایش انرژی، کاهش تلفات و مدیریت کیفیت توان به بهبود شرایط بپردازند. **■ عدم دسترسی به داده، یک دست‌انداز بزرگ** وی چالش اصلی دانش‌بنیان‌های فعال در صنعت برق را دسترسی به داده‌های برق مصرفی در لایه‌های مختلف دانست و گفت: پایش مصرف تولید، نیازمند اطلاعات از برق مصرفی ارکان‌های مختلف است. بر همین اساس، دانش‌بنیان‌ها برای رسیدن به دستاوردهای استاندارد و کارا باید به این اطلاعات دسترسی داشته باشند. برای مثال، چند سالی می‌شود که با هدف مدیریت مصرف و بهبود کیفیت توان، در زمینه پایش انرژی فعالیت می‌کنیم؛ بنابراین نیازمند اندازه‌گیری‌های لازم در بحث میزان مصرف انرژی در بخش‌های مختلف هستیم.

مهدی موسوی، فعال دانش‌بنیان در زمینه برق و الکترونیک معتقد است، فعالیت دانش‌بنیان‌ها در صنعت برق بیشتر در حوزه مدیریت مصرف و کاهش تلفات فعالیت است. در واقع، بیشتر دانش‌بنیان‌های فعال در صنعت برق در حوزه توزیع و مصرف فعالیت دارند تا تولید. البته بسیاری از فناوران هم توانایی ساخت و تجهیز نیروگاه را دارند و خدمات ارائه می‌دهند، اما در زمره دانش‌بنیان‌ها گنجانده نمی‌شوند.

وی در گفت‌وگو با **ساخت** باشاره به حل معضل برق گفت: برای حل معضل برق در کشور، ۲ راهکار وجود دارد؛ افزایش تولید و مدیریت مصرف. گفتنی است، شرکت‌های دانش‌بنیان برای افزایش تولید نیازمند سرمایه هستند و از آنجایی که در زمینه تولید برق، بیشترشان سرمایه کافی ندارند، فعالیت‌شان محدود به ساخت چند ابزار کاهنده مصرف می‌شود،

مدیریت مصرف برق با توان دانش‌بنیان‌ها

محمدعلی یگانه‌دوست، از دیگر فعالان دانش‌بنیان در گفت‌وگو با **ساخت** گفت: تولید و مصرف ۲ مولفه مهم در صنعت برق هستند که دانش‌بنیان‌ها در الگوی مصرف نرخ تمام‌شده می‌توانند تأثیر جدی داشته باشند. همچنین، در ارائه نرم‌افزاری و راهکارهای مدیریتی می‌توانند نقش آفرین باشند. امروزه در دنیای پیشرفته تلفات ۷ تا ۸ درصدی داریم، در حالی که در ایران به ۲۵ درصد می‌رسد، برای استفاده بهینه می‌توان روی توان دانش‌بنیان‌ها حساب باز کرد. وی افزود: امروزه دستاوردهای دانش‌بنیان‌ها بعد از تولید به کاهش تلفات و مدیریت مصرف و استفاده بهینه از تجهیزات برقی، متمرکز شده است و ابزارهای مهمی را تولید کرده‌اند.

لامپ‌های کم‌مصرف، یک نمونه موفق

یگانه‌دوست گفت: برای این تأثیرگذاری، نیازمند حمایت دولت هستیم تا بتوان به اهداف گفته‌شده رسید. استفاده آحاد مردم از لامپ‌های کم‌مصرف نمونه خوبی است که بگوییم که اگر دولت حمایت کند، مردم هم همراه می‌شوند. وی در تشریح دستاورد خود که در زمینه جلوگیری از آسیب به تجهیزات برقی صنایع به تولید انبوه رسیده است، گفت: «برق‌گیر» یک سیستم تجهیز حفاظتی است که هم در شبکه توزیع و هم در شبکه‌های ولتاژ وزارت نیرو استفاده می‌شود و اضافه ولتاژ را به ترانس و جریان دیگری تبدیل می‌کند. همین فرآیند از آسیب و صدمه به تجهیزات برقی جلوگیری می‌کند. این فرآیند با کاربرد ابزاری به نام ورپرستور که یک قطعه الکترونیکی نیمه‌هادی است، انجام می‌گیرد. ورپرستور که عملکردش متناسب با ولتاژ برق است. در واقع، اگر ولتاژ به هر دلیلی از درجه اندازه‌گیری‌شده بالا رود، نیمه‌هادی عمل می‌کند. گفتنی است، این محصول ارزش‌افزوده بالایی در واردات این محصول برای کشور دارد. همچنین، ساخت و تولید این قطعه موجب شد که در اکوسیستم دانش‌بنیانی فعالیت کنیم.

به‌گفته این فعال دانش‌بنیان، در کشورهای همجوار، ترکیه از قابلیت چنین دستگاهی به‌خوردار بود و بعد ما توانستیم تولید صنعتی آن را از سال ۱۳۸۶ آغاز کنیم. شاید این دستگاه نتواند به‌طور مستقیم منجر به کاهش هزینه شود، اما چون حفاظتی است، قاعدتاً ارزش آن در حفظ سیستم‌های برق و ترانس غیرقابل‌انکار است.

تولید برق از سوی شهروندان

است که منجر به کاهش مصرف برق در طول روز می‌شود، یک شرکت دانش‌بنیان توانسته است با چراغ‌های فیبر نوری و با متمرکز کردن نور خورشید، روش‌شنایی داخل ساختمان‌های اداری را تامین کند. این فناوری در تابستان که بیشتر روزها آفتابی است، کارایی بالایی دارد. گفتنی است، این سیستم بدون هیچ هزینه‌ای است و به‌صورت گسترده در کشور سوئد انجام می‌شود. چندی پیش، در پژوهشگاه میکروالکترونیک تهران موردبررسی قرار گرفته است و این می‌تواند یکی از راهکارهای خوب برای روش‌شنایی ادارات و تعدیل کردن بیک مصرف انرژی باشد.

تولید برق از کف خیابان

هر روز وسایل نقلیه مقدار زیادی انرژی را صرف عبور از جاده‌ها و بزرگراه‌های جهان می‌کنند. تصور کنید راهی برای بازیابی این انرژی وجود داشت؟ استارت‌آپ Constructis دستگاهی ساخته است که به ادعای آنها می‌تواند انرژی جنبشی را از وسایل نقلیه در جاده‌ها هنگام رانندگی از روی آنها جمع‌آوری کند. این شرکت به‌خوبی این دستگاه را به‌عنوان «دست‌انداز سرعت، جمع‌آوری انرژی» توصیف می‌کند.

این فناوری که «هاژول برق REX» نام دارد، در جاده‌ها مدفون شده است و هنگامی که یک وسیله نقلیه روی REX می‌چرخد، نوار غوغایی به‌سمت پایین فشرده می‌شود؛ جایی که حرکت به انرژی تبدیل می‌شود. Constructis ادعا می‌کند که این انرژی کمابیش برای تامین انرژی ۳ خانه کافی است.

سخن پایانی

در صنایع بزرگ و برخی مصارف عمومی موجب شوند. بنابراین می‌توان گفت دانش‌بنیان‌ها توان کافی در حل معضل برق را دارند. دست کم در بخش مصرف، توانایی معرفی دستاوردهای ارزشمندی را دارا هستند. لازم است قوانین و برنامه‌های توسعه و کلان کشور در این‌باره امکان سرمایه‌گذاری و حمایت دولتی را در کشور فراهم سازد، با پیگیری این نوع حمایت‌ها است که فناوری‌های جدید و به‌روز به راندمان بالا نیز به خدمت گرفته می‌شوند و توسعه و استفاده از انرژی‌های پاک نیز درصد بیشتری از تولید را در کشور به‌خود اختصاص می‌دهند.

حل معضل کنونی تامین انرژی در کشور، نیاز به مطالعه و پژوهش در ابعاد مختلف دارد و این کار می‌تواند در رسیدن به راهکارهای کوتاه و بلندمدت برای دستیابی به راه‌حل‌های تامین انرژی کشور مفید و موثر واقع شود. شرکت‌های دانش‌بنیان به‌طور عمده در حوزه تجهیزات الکترونیک قدرت فعال هستند. آنها از نظر کار بردی می‌توانند استفاده صحیح و اجباری و سرمایه‌گذاری در برخی صنایع کشور در استفاده از تجهیزات نظیر درایوهای کنترل دور و اینورتر و مبدل‌های الکتریکی را نهاده‌اند، همچنین صرفه‌جویی چشمگیری را در مصرف برق به‌ویژه

دلار در ۱۴۰۲

ایمان کرمی
کارشناس اقتصاد

آشفته‌بازار دلار و چندین‌نرخ بودن این ارز شاخص بر همه بازارها تاثیر گذاشته و تقریباً افزایش چندین برابری قیمت‌ها را در همه سطوح به‌دنبال داشته است.

از سوی دیگر حجم نقدینگی افزایش بی‌سابقه‌ای داشته و به مرز بحران رسیده است؛ بنابراین اگر این نقدینگی از سوی بانک مرکزی مدیریت نشود، فشار بر نرخ ارز باز هم بالا خواهد رفت. باتوجه به تحریم‌های اعمال شده از سوی غرب بر اقتصاد ایران و کاهش بی‌سابقه فروش نفت ایران بازار اسکناس ارز در ایران بسیار کوچک شده، اما نوسانات سیاسی و اقتصادی غیرقابل‌پیش‌بینی تخمین قیمت‌ها در این بازار کوچک را سخت کرده است.

لازم به ذکر است که بازار اسکناس ارز ایران هرچند بسیار کوچک است، اما اهمیت بسیار بالایی دارد.

نرخ دلار در این بازار کوچک از محل تلاقی عرضه و تقاضا به‌دستی می‌آید و تاثیرش در همه بخش‌های اقتصادی روشن است.

بر اقتصاد امسال عوامل زیادی اثرگذار است که مجموعه این عوامل نیز بر نرخ ارز اثر می‌گذارد.

خلاف تصور اغلب کارشناسان فاکتور مهم در تعیین نرخ ارز تورم نیست، بلکه حجم نقدینگی موجود در بازار ایران است و این حجم نقدینگی از دو عنصر پول و شبه‌پول تشکیل شده است؛ بنابراین اگر پول واقعی و پر قدرت باشد قابلیت تبدیل شدن به هر ارز خارجی را دارد؛ نظیر پول پر قدرت قطر که مردم این کشور به‌واسطه داشتن آن، بیشترین قدرت خرید در بین مردم جهان را دارند.

پول پر قدرت قابلیت تبدیل سریع به دلار را دارد. البته پول تنها اسکناس و مسکوکات نیست، بلکه تمام سپرده‌ها، چک‌های صادره، چک‌پول و... را شامل می‌شود و شبه‌پول نیز متشکل از سپرده‌های بلندمدت و نقدینگی وارد شده به صندوق‌های سرمایه‌گذاری و... است.

در سال ۹۶ قبل از آغاز افت ارزش پول ملی، ۸۸ درصد حجم نقدینگی ایران شبه‌پول و ۱۲ درصد پول بود. این بدان معنا بود که مردم تمایل چندانی به شکار فرصت نداشتند و پول‌شان را سپرده‌گذاری بلندمدت کرده بودند، اما در طول زمان پس‌اندازها به حساب جاری و سپرده‌های کوتاه‌مدت منتقل شده تا قابلیت تبدیل سریع را داشته باشند.

از سال ۹۷ به بعد حجم پول در اقتصاد مرتب در حال افزایش است و این رویه احساس ناامنی ایجاد می‌کند، چراکه تغییرات قیمتی سیگنال منفی به مردم می‌دهد.

وقتی حجم پول از حدود ۱۲ درصد به ۳۸ درصد افزایش یافته و این مهم‌ترین عامل اقتصادی اثرگذار در نرخ دلار است پس تا زمانی که درصد پول پایین نیاید، چشم‌انداز نرخ دلار افزایشی است.

از نظر اقتصادی کاملاً به اثبات رسیده که با افزایش حجم پول یا همان نقدینگی عدد تورم هم افزایش خواهد داشت. در حال حاضر که تورم اسفند بالای ۶۰ درصد بوده و همچنین به‌طور می‌رسد این تورم در سال جاری هم ادامه خواهد داشت، اصلاً دور از انتظار نیست که روند نرخ دلار در بازار صعودی باشد. همچنین اگر حجم پول در همین محدوده باقی بماند یا حتی افزایش یابد، روند نرخ دلار باز هم افزایشی خواهد بود.

بنابراین بازارساز برای کاهش فشار ناشی از افزایش نرخ دلار بر معیشت مردم باید به‌سرعت حجم پول در گردش را کنترل کند تا بتواند از این طریق بر تورم تسلط یابد.

همچنین افزایش بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی به‌دلیل افزایش بدهی دولت به بانک‌ها و بی‌انضباطی بانک‌ها و ناترازی‌های موجود در این حوزه دلیل رشد پایه پولی بوده که این موضوع نیز در پی مهار نقدینگی، کنترل خواهد شد.

بانک‌های ناتراز منحل می‌شوند

رئیس کل بانک مرکزی با اشاره به ناترازی برخی بانک‌ها گفت: به‌دنبال این هستیم که با بانک‌های ناتراز تخصصی و دولتی برخورد کنیم. به‌گزارش ایبنا، محمدرضا فرزین افزود: تأمین مالی غیرتورمی زمانی اتفاق می‌افتد که متناسب با منابع بانک‌ها از آنها تسهیلات بگیریم و هیچ بانکی نتواند بیش از آن مقرراتی که وضع شده است، خلق پول کند. برای تحقق این امر، باید سرمایه بانک‌ها افزایش پیدا کند و بانک‌هایی که کفایت سرمایه لازم را ندارند، منحل شوند.

وی با اشاره به ناترازی برخی بانک‌ها گفت: به‌دنبال این هستیم که با بانک‌های ناتراز تخصصی و دولتی برخورد کنیم، حتی مجوزهای لازم را اخذ کرده‌ایم و تا چند ماه آینده خبرهایی در این باره اطلاع‌رسانی خواهد شد؛ به‌نحوی که در نیمه اول امسال چند بانک تعیین تکلیف می‌شوند. فرزین ادامه داد: براساس قاعده‌ای در نظام بانکی به‌عنوان فیصله یا گزیر، هر بانکی که منحل شود، بانک مرکزی ضامن این است که پول سپرده‌گذاران را تأمین کند و جای نگرانی وجود ندارد، اما اجازه

به‌دلیل حضور ایران در حلقه تحریم‌های بین‌المللی

پرونده «ارز تک‌نرخ» بایگانی شد؟

حجم زیاد پول در اقتصاد به تورم دامن می‌زند و نرخ دلار را به‌عنوان یک کالا در بازار آزاد هر روز گران‌تر از قبل می‌کند

مریم غدیرپور
editor@smtnews.ir

زمانی که دولت سیزدهم مسئولیت اجرایی کشور را برعهده گرفت، یکی از الزامات غیرقابل‌انکار اقتصاد ایران را حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی عنوان کرد و معتقد بودند دولت پیشین به‌دلایل سیاسی این الزام را نادیده گرفته و همچنان با تخصیص ارز ۴۲۰۰ تومانی رانت استفاده از این ارز را برای عده‌ای خاص نگه داشته؛ بدون آنکه به هدف اصلی، یعنی مصرف‌کننده نهایی اصابت کند. اما بیشتر از ۶ ماه از حذف ارز ترجیحی در دولت سیزدهم نگذشته بود که تورم ناشی از آن چنان آشوب تورمی در کشور به پا کرد که تغییر رئیس کل بانک مرکزی را به همراه داشت. فرزین که بر مسند بانک مرکزی نشست، ناچار شد ارز ترجیحی را در قالب ارز ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومانی در سامانه نیما برای خرید کالاهای اساسی به اقتصاد باز گرداند. اقدام دولت در زمینه حذف ارز ترجیحی باعث شد در یکی دو سال اخیر، از مزه‌های تک‌نرخ شدن ارز و در عوض، اختصاص یارانه به تولیدکنندگان یا مصرف‌کنندگان مطرح شود، اما به‌تازگی رئیس کل بانک مرکزی گفت تا زمانی که در تحریم هستیم امکان تک‌نرخ شدن ارز وجود ندارد. در این گزارش امکان اجرای سیاست ارز تک‌نرخ را از نگاه کارشناسان بررسی کرده است.

اجرای سیاست ارز تک‌نرخ استمرار می‌خواهد

اجرای طرح ارز تک‌نرخ باید چند موضوع و احتمال را در نظر گرفت، گفت: مهم‌ترین مسئله این است که باید در شرایطی دست به تک‌نرخ کردن ارز زد که به درآمد و ذخایر ارزی دسترسی داشته باشیم؛ در غیر این صورت این برنامه به اجرا نمی‌رسد یا دچار اشکالات متعدد خواهد بود.

وی افزود: موضوع دوم این است که اگر ارتباطات بین‌المللی وجود نداشته باشد، دولت امکان عرضه ارز در بازار را نخواهد داشت و همچنان ما با تورم ۶۰ درصدی مواجه و در نهایت شاهد نوسانات نرخ ارز در بازار خواهیم بود.

نگاه درست به ارز تک‌نرخ

رادمهر با تأکید بر اینکه واقع‌بینانه‌ترین نگرش نسبت به ارز تک‌نرخ را تاکنون فرزین داشته، بیان کرد: برای نخستین بار رئیس کل بانک مرکزی بر تأثیر تحریم‌ها بر سیاست‌های ارزی کشور تأکید کرد و گفت به‌خاطر تحریم‌ها و محدودیت منابع فعلاً امکان اجرای سیاست ارز تک‌نرخ وجود ندارد.

کالاها براساس نرخ ارز ۵۰،۴۰ هزار تومانی محاسبه می‌شود؛ در حالی که دولت دلار ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومانی به بیشتر کالاها می‌دهد؛ بنابراین ابتدا دولت باید در منابع ارزی غنی باشد تا نرخ کالا و خدمات در کشور یکسان‌سازی شود، زیرا اگر مطابق شرایط فعلی کشور در تأمین منابع ارزی دچار مشکل باشد، اجرای سیاست ارز تک‌نرخ غیرممکن است. بر این اساس بازارساز باید با کنترل نرخ ارز بین بازار نیما و بازار آزاد این فاصله را به حداقل کاهش دهد تا آثار زیانبار این اختلاف نرخ، کمتر در نرخ کالا و خدمات نمود یابد.

سخن پایانی

التهاب بازار ارز از نیمه دوم سال گذشته همچنان ادامه دارد. نرخ دلار در همه بازارها و سامانه با اقداماتی که تیم اقتصادی دولت از وزارت اقتصاد تا بانک مرکزی در پیش گرفتند، همچنان ندارد و به‌نظر می‌رسد باید هرچه سریع‌تر تصمیماتی در زمینه بازگشت ثبات به بازار ارز گرفته شود. شاید در گذشته اغلب دولتمردان بر این باور بودند که سیاست ارز تک‌نرخ تنها راه نجات اقتصاد از بحران افزایش نرخ دلار و چندنرخ بودن آن است، اما خوشبختانه اکنون سکاندار بانک مرکزی به این باور رسیده که تا مرادوات مالی با دنیا بدون تحریم‌ها برقرار نشود، اجرای سیاست ارز تک‌نرخ امری محال است.

ضرب‌الاجل نمی‌توان چنین ریسکی را به جان خرید، زیرا این اقدام نسنجیده دولت مستقیم به اقتصاد خانوار ایرانی آسیب زده؛ اقدامی که آثار ناخوشگوار آن همچنان در معیشت خانوار و افت فاجعه‌بار ارزش پول ملی احساس می‌شود.

وی ابراز کرد: در نهایت دولت ارز ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومانی را مصوب کرد که همان ارز ۴۲۰۰ تومانی بود با همان کارکرد مشابه؛ فقط این بار ۷ برابر گران‌تر. متأسفانه بار این گرانی نیز در قالب گرانی مسکن، خودرو، اقلام اساسی و... بر دوش مردم گذاشته می‌شود.

معیایب ارز تک‌نرخ

این کارشناس مسائل اقتصادی با بیان اینکه دولت و کارشناسان می‌دانند که در صورت تک‌نرخ بودن ارز مشکلات و مسائل زمان دورتری با چندنرخ بودن ارز را نخواهیم داشت و از رانت‌خواری جلوگیری می‌شود، اما اجرای آن بسیار ریسک دارد، گفت: دغدغه‌های معیشتی مانع تک‌نرخ کردن ارز است، زیرا این کار ریسک وجود دارد که یک‌باره همه چیز گران‌تر شود.

این کارشناس مسائل اقتصادی با بیان اینکه برای

موانع تک‌نرخ شدن ارز

به‌اعتقاد رادمهر مانع پیش روی تک‌نرخ شدن ارز، گران شدن دلار به‌خاطر کسری بودجه دولت‌ها است؛ بنابراین تا زمانی که مشکل کسری بودجه برطرف نشود امکان تک‌نرخ شدن ارز وجود ندارد. در روی دیگر سکه فشار مضاعف تحریم‌ها باعث شده از منابع ارزی در دسترس بانک مرکزی کاسته شود؛ بنابراین تا میزان ذخایر ارزی کشور به حد مطلوب نرسد، سیاست ارز تک‌نرخ محکوم به شکست است، زیرا برای یکسان‌سازی نرخ ارز، بهره‌مندی از ذخایر مطلوب می‌تواند به‌عنوان ضربه‌گیر در زمان نوسانات نرخ ارز در بازار عمل کند و دولت می‌تواند در زمان کمبود ارز در بازار و بالا رفتن قیمت‌ها از طریق تزریق ارز به بازار نرخ آن را کنترل کند.

اشتباه حذف ارز ترجیحی

رادمهر با اشاره به اینکه تک‌نرخ کردن دلار در سال ۱۴۰۱ اقدام اشتباهی از سوی دولت بود، گفت: با تورم بالای ایجادشده، دولت متوجه خطرات تک‌نرخ شدن ارز شد و برای خودش هم مسجل شد که کار به همین راحتی هم نیست و با یک دستور و یک

هیچ دولتی نتوانست ارز را تک‌نرخ کند

اینکه بتواند سیاست ارز تک‌نرخ را اجرایی کند، باید نرخ اعلام‌شده را با نرخ بازار آزاد که براساس عرضه و تقاضا تعیین می‌شود یکسان کند، اما در شرایط فعلی این امر بسیار بعید است و اساساً براساس وضعیت امروز اقتصاد کشور امکان تک‌نرخ کردن ارز وجود ندارد.

اقتصاد دستوربردار نیست

شایان‌آرانی تأکید کرد: متأسفانه دولتمردان همواره این تفکر را دارند که به‌صورت دستوری می‌توانند برنامه‌های اقتصادی را به اجرا برسانند، اما در اقتصاد عرضه و تقاضا تعیین‌کننده است و شرایط اقتصادی و سیاسی کشور به‌نحوی است که انتظارات تورمی هم‌زمان با انتظارات سیاسی منفی نسبت به آینده وجود دارد؛ بنابراین اگر دولت بتواند مسائل مربوط به تورم و انتظارات تورمی را حل کند، امکان تک‌نرخ شدن ارز وجود دارد؛ در غیر این صورت، سیاست تک‌نرخ شدن ارز می‌تواند یک برنامه و هدف بلندمدت باشد.

تورم موثر بر شکست سیاست ارز تک‌نرخ

این کارشناس مسائل اقتصادی متذکر شد: یکی از مهم‌ترین موضوعات در بحث تک‌نرخ شدن ارز، نرخ تورم است و نمی‌توان در شرایطی که نرخ تورم رو به بالاست نسبت به تک‌نرخ شدن ارز اقدام کرد.

حسن رادمهر، کارشناس مسائل اقتصادی در پاسخ به این سوال که چرا امکان اجرای سیاست ارز تک‌نرخ وجود ندارد، به **۱۴۰۱** گفت: تک‌نرخ شدن ارز همیشه خواسته فعالان اقتصادی از دولت بوده، زیرا ارز تک‌نرخ از بروز رانت جلوگیری می‌کند؛ بر همین اساس تک‌نرخ کردن ارز همیشه جزو سیاست‌های دولت بوده و هست. لازم به ذکر است بااهمیت‌تر از اجرای سیاست ارز تک‌نرخ، ادامه و استمرار این طرح است.

وی افزود: برای اجرای سیاست ارز تک‌نرخ بانک مرکزی باید در همه حال منابع لازم را برای کنترل بازار در اختیار داشته باشد. همچنین باید تأثیر تورم‌زایی اجرای این سیاست در برنامه‌های کلان دولت موردتوجه قرار گیرد، زیرا دونرخ بودن ارز و بالا رفتن نرخ ارز بر تورم و امرار معاش خانوارها تأثیرگذار است. این کارشناس مسائل اقتصادی با اشاره به اینکه از اوایل سال ۹۰ ارز دونرخ و حتی چندنرخ شد، اظهار کرد: متأسفانه موضوع ارز چندنرخ همچنان گریبانگیر اقتصاد کشور است و تاکنون هیچ دولتی نتوانسته این مشکل را حل کند.

شاهین شایان‌آرانی، کارشناس مسائل اقتصادی درباره اینکه چرا امکان اجرای سیاست ارز تک‌نرخ وجود ندارد به **۱۴۰۱** گفت: سال‌هاست که کشور در حوزه ارز با سیاست چندنرخ مواجه است. در سال ۶۶ بازار ارز ۱۳نرخ بود که به‌تدریج به ۶ نرخ رسید و در نهایت با بهبود شرایط اقتصادی به‌ویژه بحث ذخایر ارزی و شرایط سیاسی و هماهنگی بین دستگاه‌ها ارز تک‌نرخ شد. در دوران اصلاحات نرخ ارز تقریباً تک‌نرخ بود.

ارز تک‌نرخ در زمان گفت‌وگوی تمدن‌ها

وی افزود: در ۴ دهه گذشته سیاست تمام دولت‌ها تک‌نرخ کردن ارز بود و هرچند تلاش‌هایی برای اجرای این سیاست انجام دادند، اما این اقدامات با شکست مواجه شد و تنها در مقطعی یکسان‌سازی نرخ ارز تحقق یافت که دلیل این موضوع هم روابط تجاری گسترده ایران با سایر کشورها و سیاست ارتباط با تمام دنیا در قالب گفت‌وگوی تمدن‌ها بود.

این کارشناس مسائل اقتصادی با تأکید بر اینکه دولت سیزدهم در اجرای سیاست ارز تک‌نرخ شکست خورد، توضیح داد: دولت در مقطعی ارز ترجیحی را حذف کرد و با تبعات منفی سنگین آن مواجه شد. دولت برای

به‌گزارش روابط‌عمومی بانک آینده، این قرارداد در راستای برنامه‌های توسعه سید خدمات بانک آینده متکی به اعتماد فعالان اقتصادی و سازمان‌های بزرگ در کنار اعتماد مشتریان حقیقی به خدمات این بانک منعقد شده است.

به‌موجب این قرارداد همکاری، بهره‌برداری از تجهیزات کنترل، خرید و پرداخت بلیت قطار توسط روسای قطارهای مسافری، طراحی و اجرای سامانه صدور قبض قطار و بهره‌برداری در کنترل بلیت قطار با مشارکت بانک آینده و شرکت رجا انجام می‌شود.

این همکاری گام مهمی در ایجاد تحول و نوآوری در مکانیزم‌های جاری ارائه خدمات در شبکه ریلی و حمل‌ونقل کشور مبتنی بر خدمات بانکی و شبکه پرداخت است

جشنواره احراز کرده بودند، به ۵ نفر، هرکدام یک دستگاه تلفن‌همراه، به ۵۰ نفر جایزه نقدی ۵۰ میلیون ریالی و ۱۵۰۰ نفر هرکدام ۳ میلیون ریالی اعتبار در اپلیکیشن باجت بانک تجارت اهدا شد.

مرحله سوم قرعه‌کشی ماهانه این جشنواره هم در فروردین برگزار و آخرین مرحله هم در اردیبهشت و به‌منظور شناسایی برنده خوش‌شانس جایزه ۳ میلیارد ریالی کمک‌هزینه خرید خودرو برگزار می‌شود.

آغاز همکاری مشترک بانک آینده و شرکت حمل‌ونقل ریلی

قرارداد همکاری بانک آینده و شرکت حمل‌ونقل ریلی رجا با حضور شعبان مرادی، رئیس هیات‌مدیره و سرپرست بانک آینده و ناصر بختیاری، مدیرعامل شرکت حمل‌ونقل ریلی رجا امضا شد.

باجه خبر

تمدید جشنواره زمستانی باشگاه مشتریان بانک تجارت

جشنواره زمستانی باشگاه مشتریان بانک تجارت تا پایان ماه مبارک رمضان تمدید شد.

به‌گزارش مدیریتی روابط‌عمومی و ارتقای سرمایه اجتماعی بانک تجارت؛ این جشنواره که با شعار «به‌پاس همراهی شما، به‌وقت قدرانی ما» از ابتدای زمستان سال ۱۴۰۱ در حال برگزاری است، جوایز ارزشمندی همچون کمک‌هزینه ۳ میلیارد ریالی خرید خودرو و هزاران جایزه ارزنده دیگر را به شرکت‌کنندگان اهدا می‌کند.

در دومین مرحله قرعه‌کشی این جشنواره که در ماه اسفند برگزار شد، از میان یک‌میلیون و ۶۰ هزار و ۴۰۸ نفری که تا پایان بهمن، شرایط لازم را برای حضور در

۲۴۰ واحد

صنعتی

در سمنان

تسهیلات گرفتند

معاون اقتصادی استاندار سمنان، گفت: طی سال گذشته و در قالب ستاد رفغ موانع تولید، بانک‌های عامل استان به ۲۴۰ واحد صنعتی تسهیلات بانکی پرداخت کردند. محمدرضا صادقی در گفت‌وگو با مهر، ضمن بیان اینکه در سال گذشته و در قالب ستاد رفغ موانع تولید، بانک‌های عامل استان سمنان به ۲۴۰ واحد صنعتی تسهیلات بانکی پرداخت کردند، ابراز کرد: یک هزار و ۳۷ میلیارد تومان تسهیلات بانکی رونق تولید و رفغ موانع در سال گذشته به واحدهای صنعتی استان سمنان پرداخت شد. وی بابیان اینکه در ستاد رونق تولید و رفغ موانع استان سمنان مقرر شد تا با

مساعادت بانک‌های عامل، واحدهای مشکل‌دار بخشی از بدهی‌هایشان را به مجموعه‌های بانکی پرداخت و مابقی امهال و تقسیط شود، افزود: ارائه تسهیلات و حمایت از تولید دو رویکرد استان در سال ۱۴۰۱ بوده است. معاون استاندار سمنان بابیان اینکه رویکرد جدیدی در سال ۱۴۰۲ در بخش اقتصادی اتخاذشده، گفت: برای اسمال در استان سه رویکرد اصلی اقتصادی مدنظر قرار دارد که نخستین آنها پرداختن به ارزش‌های راهبردی رسته‌های مهم تولیدی است. صادقی مردمی کردن اقتصاد را دومین اولویت اقتصادی استان سمنان

تیغ بحران آب بر گلوی دشت‌های زنجان

شاید آبی که اکنون در رودخانه‌ها یا منابع آبی زیرزمینی وجود دارد، آخرین قطرات از انباری باشد که طی میلیون‌ها سال ذخیره‌شده اما در ۵ دهه و به دلیل استفاده نادرست و سیاست‌گذاری اشتباه هدررفته است

کاهش منابع آبی کشور در ۲ دهه اخیر به حدی جدی است که تولید بسیاری از محصولات کشاورزی در ایران نه تنها غیراقتصادی بلکه به دلیل تخریب منابع محدود آبی کشور مضر هم شناخته‌شده است. کارشناسان می‌گویند واردات برخی محصولات کشاورزی نیز به‌منزله وارد کردن حجم قابل‌توجهی از آب به کشور محسوب می‌شود. طبق گفته سرهنگ رضا اکبری، فرمانده یگان حفاظت سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور، ایران تا سال ۲۰۴۰ بر اساس ارزیابی‌های جهانی جزو ۱۹ کشور خشک و بیابانی جهان می‌شود که پیشگیری از تحقق آن شدنی است. اقلیم خشک و نیمه‌خشک بیابانی ایران در کنار چالش‌های گردوغبار، آلایندگی صنعتی، فرسایش خاک و سیل، زندگی و امنیت زیستی، حیاتی و غذایی را به مخاطره انداخته است.

درحال‌حاضر از ۷ دشت استان زنجان ۵ دشت در وضعیت ممنوعه قرار دارد و این در شرایطی است که تا پایان شهریورماه سال گذشته، ۱۰۴ حلقه چاه غیرمجاز با حجم صرفه‌جویی ۲.۳۸ میلیون مترمکعب مسدود شد. دشت‌های «زنجان، ابهر، گل‌تپه زرین‌آباد، قیدار و سجاس» دشت ممنوعه محسوب می‌شود؛ وقتی دشت ممنوعه شد، برای مصارف کشاورزی تحت هیچ شرایطی پروانه آب صادر نمی‌شود و برای مصارف آب شرب و بهداشت و صنعت طبق تخصیص‌های که صورت می‌گیرد، برداشت آب انجام می‌شود. موضوع خشکسالی و کمبود آب با وجود بحرانی شدن در کشور، همچنان در مرکز توجه نیست. این درحالی است که به گفته بسیاری از کارشناسان و مسئولان حوزه آب، با توجه به خشکسالی گسترده در کشور، شاید آبی که اکنون در رودخانه‌ها و یا منابع آبی زیرزمینی وجود دارد، آخرین قطرات از آن‌ته‌مانده انباری باشد که طی میلیون‌ها سال در آن ذخیره‌شده اما در مدت پنج دهه و به دلیل استفاده نادرست و سیاست‌گذاری اشتباه هدررفته است.

فروشت زمین فاجعه‌ای که به آن توجه نمی‌شود

فروتنسخت کلی زمین که خسارتی غیرقابل‌بحران محسوب می‌شود، فروتنسخت خطرناک و غیرقابل‌بازگشت زمین را فروتنسخت کلی خاک است و اگر زمین به آن مرحله برسد و برداشت آب بی‌رویه ادامه داشته باشد دیگری کاری از دست کسی ساخته نخواهد بود. برداشت بی‌رویه آب از دشت‌های استان و تبعات بعدی آن همچون فروتنسخت زمین از مواردی است که نگرانی‌های فراوانی را به وجود آورده است. مصطفی طاهری نماینده مردم زنجان و طارم در مجلس در این رابطه بابیان اینکه استان زنجان در بهره‌مندی از آب پایدار و تنظیمی بسیار فقیر است، اظهار می‌کند:

۹۵ درصد از آب مصرفی استان زنجان از دشت‌های ممنوعه است. عضو هیئت‌علمی دانشگاه زنجان نیز در این رابطه با اشاره به فرآیند وارد شدن فشار نیروهای سطحی برائثر برداشت‌های بی‌رویه آب از طبقات فوقانی بر سفره‌های زیرزمینی، می‌گوید: این نیروها بسته به نوع رسوبات و طبقات و لایه‌های زمین باعث فشرده‌تر شدن رسوب آبخوان‌ها شده و منجر به حذف فضای بین‌ذره‌ای و درنتیجه نفوذپذیری آبخوان‌ها می‌شود که با برداشت بی‌رویه و بدون مدیریت و کنترل باعث خسارات جبران‌ناپذیر می‌شود.

نصراله عباسی برداشت بی‌رویه آب، نبود مدیریت کافی و بی‌ارزش ناکافی همچنین برداشت‌های کنترل شده و بدون مدیریت در حوضه‌های آبخیز زنجان، ۵ دهه گذشته در حوضه آب خیر ابهر رود، که آبخیز شرقی استان است، زمانی انبهای زیرزمینی رودخانه ابهر رود را تغذیه کرده و درواقع ابهر رود یک زاینده‌رود بوده است که به دلیل حاصلخیز بودن خاک این منطقه از استان و کثت غالب غرق آبی در مزارع این شهرستان، متأسفانه با گسترش بی‌رویه چاه‌های نیمه عمیق تا عمیق به‌صورت قانونی یا بعضاً غیرقانونی باعث برداشت بی‌رویه آب‌های زیرزمینی در این منطقه شدند که نه‌تنها خشک شدن ابهررود را در پی داشته است بلکه امکان خطر بسیار جدی فروتنسخت زمین‌ها را شاهد باشیم. وی با اشاره به اهمیت فروتنسخت زمین در مراکز و مناطق شهری و با وجود تأسیسات و ابنیه‌ها در شهرها و مناطق کشاورزی، تأکید می‌کند: این موارد عمده‌ترین دلایل فرو تنسخت زمین شده است. این مسئول با اشاره به اینکه اجرای پروژه‌های آبخیزداری نقش مؤثری در حفظ منابع آبی دارد، اظهار می‌کند:

ممانعت از هدررفت آب‌های سطحی و زیرسطحی و کمک به افزایش سطح آب‌های زیرزمینی از جمله مزیت‌های اجرای این پروژه‌ها به شمار می‌آید. عباسی

مدیر شرکت پخش فرآورده‌های نفتی منطقه زاهدان اعلام کرد:

توزیع گازمایع، خارج از طرح توزیع الکترونیک تخلف است

افزود: با توجه به تکالیف تعیین شده و تأکیدهای انجام شده، طرح توزیع الکترونیکی گازمایع به‌صورت جدی در استان پیگیری و اجرا خواهد شد. مدیر منطقه زاهدان در جلسه کارگروه توزیع الکترونیکی گازمایع که باحضور مدیرکل دفتر هماهنگی امور اقتصادی استانداری سیستان و بلوچستان، ادارات عضو، شرکت‌های موزع گازمایع و روسای نواحی شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه

مدیر شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه زاهدان در جلسه توزیع الکترونیکی گاز مایع، گفت: توزیع گازمایع باید به صورت الکترونیکی انجام شود و عدم انجام آن تخلف محسوب می‌گردد.

به گزارش خبرنگار **سمنان** از سیستان و بلوچستان، قربانعلی مردانی، طرح توزیع الکترونیکی گازمایع را از مصوبات هیات دولت در قانون بودجه سال ۱۴۰۱ عنوان کرد

مدیر عامل شرکت سنگ آهن مر کزی ایران خبرداد:

ر کورد زنی «باطله برداری» در سنگ آهن مر کزی

مدیریت با رویکرد سرمایه‌گذاری اصولی و تلاش تمامی کارکنان امانی و پیمانی عامل اصلی دستیابی به این رکورد شده که در طول تاریخ ۵۰ساله معدن چغارت بی‌سابقه است. وی در ادامه گفت: در معدن سه چاهون نیز افزایش میزان استخراج را داشته‌ایم به طوری که استخراج آهن بیش از ۲۸ در صد و میزان باطله برداری بیش از ۲۹ در صد نسبت به سال ۱۴۰۰ افزایش داشته است. مدیرعامل شرکت سنگ آهن مر کزی ایران - بافق اظهار کرد: ذخیره هر معدنی روزی به پایان می‌رسد اما مسئله مهمی که قانون‌گذار هم بر آن تأکید دارد، استخراج صیانتی ذخائر خدادادی است که متأسفانه در بسیاری از معدان این مسئله با استخراج ماده معدنی در سایه دستپایی به سود مقطعی بیشتر فراموش می‌شود و در مواقعی سیاست‌گذاری‌های نادرست می‌تواند استخراج بخشی

مربوط به پیت چغارت است اضافه کرد: میزان آهن استخراجی هم حدود یک میلیون و ۸۰۰ هزار تن بوده است. وی با اشاره به اینکه از ابتدای فعالیت معدن چغارت تا پایان سال گذشته بیش از ۵۱۱ میلیون تن استخراج آهن و باطله برداری صورت گرفته است گفت: آمارهای معدنکاری چغارت نشان می‌دهد که در برخی از دوره‌ها استخراج ماده معدنی باهدف دستیابی به سود بیشتر انجام شده و رکورد زنی در استخراج ماده معدنی معیار بوده است. به گفته وی این در حالی است که در سال گذشته به‌رغم افت نرخ فولاد و محصولات پایین‌دستی (سنگ آهن، کنسانتره، گندله و غیره) سیاست‌گذاری‌های مدیریتی شرکت سنگ آهن مر کزی آماده‌سازی معدن برای ایجاد شرایط باطله‌دستیایی به ماده معدنی در سال‌های آتی بوده است. حمیدیان تأکید کرد: سیاست‌گذاری

مدیرعامل شرکت سنگ آهن مر کزی ایران - بافق گفت: این شرکت در سال گذشته، بالاترین میزان استخراج و آماده‌سازی (باطله‌برداری) را در طول سال‌های معدنکاری خود به ثبت رساند که برای نخستین بار در طول تاریخ ۵۰ساله معدنکاری این شرکت بی‌سابقه است. به گزارش خبرنگار **سمنان** از استان یزد، مجتبی حمیدیان گفت: سال گذشته سال سختی برای شرکت‌های فولادی به لحاظ اقتصادی و شرایط فروش محصول بود با این حال شرکت سنگ آهن توانست رکورد استخراج آهن و آماده‌سازی را در این سال به ثبت برساند و شرایط بهتری را برای آینده فراهم کند. وی بابیان اینکه باطله برداری در سال ۱۴۰۱ حدود ۲۹ میلیون تن بوده است افزود: این رقم نسبت به سال ۱۴۰۰ حدود ۱۱.۶ درصد افزایش داشته است. حمیدیان با تأکید بر اینکه این آمار تنها

ساخت واحد خودمالکی

مسکن ملی در ماز ندران

مدیرکل راه و شهرسازی مازندران با اشاره به افزایش شمار متقاضیان خود مالک در طرح جهش ملی مسکن گفت: ۷ هزار و ۷۶۵ واحد مسکن به‌صورت خود مالک در دست احداث است. علی دیوسالار در گفت‌وگو با مهر با اشاره به سهمیه ۱۳۸ هزار واحدی مسکن ملی در استان گفت از این تعداد تاکنون ۷۷۶۵ واحد به‌صورت خودمالکی منجر به عقد قرارداد شده است. وی بابیان اینکه میزان واحدهای خود مالک در اسفند سال گذشته هزار و ۵۳۶ واحد بوده است که اینک به بیش از ۷ هزار و ۷۰۰ واحد رسیده است، رشد و پیشرفت اجرای پروژه‌ها را مطلوب ارزیابی کرد.

دیوسالار به‌عنوان اینکه در تأمین زمین در شهرستان‌های بزرگ استان مشکل خاصی وجود ندارد، یادآور شد: درحال حاضر در ۲۷ شهر استان برای ساخت پروژه مسکن ملی زمین تهیه‌شده است و بیشتر این مشکلات مربوط به غرب استان است و برای رفغ این مشکل نیز مقرر شد از ظرفیت روستاهای واقع در حریم شهرها، بافت فرسوده برای بهسازی و نوسازی مسکن و خانه‌دار شدن متقاضیان بهره‌برسیم. مدیرکل راه و شهرسازی مازندران با اشاره به ثبت‌نام بیش از ۱۱۸ هزار نفر برای طرح جهش ملی مسکن در استان گفت: از این تعداد ۲۹ هزار و ۸۰۰ نفر واجد شرایط معرفی شده‌اند. وی بابیان این که سامانه ثبت نام مسکن ملی درحال حاضر بسته است از متقاضیان دارای واجد شرایط خواست تا برای ثبت نام به ادارات راه و شهرسازی شهرستان‌ها مراجعه داشته باشند.

بسته حمایتی گمرکات

از واحدهای تولیدی اصفهان

مدیرکل گمرکات استان اصفهان از ارائه بسته حمایتی گمرکات استان برای حمایت از واحدهای تولیدی و صنعتی استان در هفته نخست فروردین‌ماه ۱۴۰۲ خبر داد. به گزارش موج اصفهان، رسول کوهستانی پژوه تشکیل جلسات ماهانه میان خدمت اداره کل گمرکات استان در اتاق بازرگانی اصفهان به‌منظور بررسی و رفغ مشکلات واحدهای تولیدی، فعالان اقتصادی و بازرگانان استان را از دیگر اقدامات حمایتی گمرک استان در راستای اجرایی شدن منویات مقام معظم رهبری و تحقق شعار سال «رشد تولید و مهار تورم» دانست. وی در این نشست عمده‌ترین مشکلات فعالان اقتصادی رفغ تعهد ارزی، مشکلات ثبت سفارش و عدم اسمکان ویرایش تعرفه و وزن، تخصیص و تأمین ارز، مشکل تعیین ارزش کالا‌های صادراتی با توجه به اختلاف نرخ ارز مورد عمل در گمرک و بازار آزاد، مشکل الزام به اخذ مجوز استاندارد برای ترانزیت داخلی از گمرکات مرزی به اصفهان، تعیین تعرفه در گمرکات اجرایی و کمبود تجهیزات و امکانات تخلیه و بارگیری در انبارهای عمومی ایران مستقر در اصفهان بود که مدیرکل گمرکات استان اصفهان جهت رفغ مشکلات مطروحه راهنمایی لازم را ارائه داد. اصغر اخوان مقدم، عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی اصفهان نیز در این جلسه با اشاره به ضرورت حمایت از واحدهای تولیدی و صنعتی استان در سال «رشد تولید و مهار تورم» تصریح کرد: امروزه مشکلات ارزی به ویژه تخصیص ارز و رفغ تعهد ارزی به مهم‌ترین دغدغه صادرکنندگان و واردکنندگان تبدیل شده است. وی تحقق شعار سال و رشد تولید را مستلزم رفغ مشکلات واحدهای تولیدی و صنعتی در حوزه‌های مختلف به ویژه تأمین نقدینگی و مواد اولیه داخلی و همچنین تسهیل واردات مواد اولیه و صادرات محصولات این واحدها دانست.

تداوم تولید نیشکر

خوزستان

مدیرعامل شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی گفت: در سال زراعی ۱۴۰۲-۱۴۰۱ با برداشت ۳.۸ میلیون تن نیشکر در واحدهای هشت‌گانه شرکت توسعه نیشکر، ۳۸۰ هزار تن شکر تولید شد. عبدعلی ناصری در گفت‌وگوی اختصاصی با ایرنا افزود: ۹۰ درصد عملیات برداشت نیشکر در واحدهای هشت‌گانه به پایان رسیده است و ۱۰ تا ۱۵ روز آینده فصل برداشت نیشکر به‌طور کامل به اتمام خواهد رسید. وی گفت: تاکنون برداشت از واحدهای نیشکری جنوب اهواز شامل حکیم‌قارابی، دجبل خزاعی، میرزا کوچک‌خان، سلمان فارسی، امیرکبیر انجام شده و تنها بخشی از محصول نیشکر در واحدهای دهخدا، هفت‌تپه و امام‌خمینی (ره) باقی‌مانده است. ناصری پیش‌بینی کرد: مجموع تولید شکر تا پایان عملیات برداشت نیشکر در واحدهای هشت‌گانه نیشکری خوزستان به ۴۲۰ هزار تن برسد.

تولید شکر در شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی در زمان شروع برداشت نیشکر در مهرماه پارسال ۵۰۰ هزار تن پیش‌بینی شده بود.

مدیرعامل شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی شرایط سخت‌خشکسالی، کمیت و کیفیت نامناسب آب، قطع جریان آب رودخانه دز به مزارع نیشکری واحد نیشکر دهخدا را از عوامل مؤثر در تولید ۵۰۰ هزار تن شکر بیان کرد. وی گفت: قطع جریان آب رودخانه دز در تابستان پارسال سبب شد محصول نیشکر در حد بسیار ناچیزی در واحد کشت و صنعت نیشکر دهخدا برداشت شود؛ ضمن آنکه کمیت و شوری آب سبب کاهش بهره‌وری محصول در دیگر واحدهای نیشکری شده بود.

ناصری افزود: ۲ سال خشکسالی اخیر تأثیر منفی بر تولید محصول نیشکر گذاشت ولی باز توانستیم با تلاش شبانه‌روزی، صنعت نیشکر در خوزستان را سر پا نگه‌داریم و بخش مهمی از نیاز کشور به شکر را تأمین کنیم.

وضعیت

دشت‌های

استان زنجان

از لحاظ منابع آبی

خوب نیست و

سالانه به‌طور

متوسط حدود ۸۰

ساتتی‌متر افول

سطح سفره‌های

این دشت‌ها را

شاهد هستیم

و به‌مرور پدیده فروتنسخت رخ می‌دهد. برای جلوگیری از اضافه برداشت و ترویج فرهنگ مصرف بهینه آب و اجرای مفساد طرح احیاء و تعادل‌بخشی منابع آب زیرزمینی، همه واحدهای صنعتی، تولیدی، خدمات و کشاورزی به نصب کنتور هوشمند طبق قوانین و مقررات اعلامی از سوی وزارت نیرو الزام شده‌اند و در این قوانین صدور مجوز بهره‌برداری منوط به نصب کنتور بر سر چاه است.

درواقع افزایش بارش‌ها، انسداد چاه‌های غیرمجاز، تعدیل و اصلاح پروانه‌ها و دیگر اقدامات در این راستا، می‌تواند گام مؤثری در توقف یا کاهش افت آبخوان‌ها و سفره‌های آب زیرزمینی در دشت‌های استان باشد. از این‌رو جلوگیری از اضافه برداشت‌ها، ممانعت از حفر چاه غیرمجاز، نصب کنتورهای هوشمند و دیگر کارهای بازدارنده می‌تواند نجات‌بخش منابع آب برای استان باشد.

سخن پایانی

موضوع خشکسالی و کمبود آب به حدی جدی است که اگر در همین یک یا دو سال آتی، راهی برای عبور از آن موردتوجه نباشد، بخش عمده‌ای از زمین‌های کشاورزی منطقه نه‌تنها خشک، بلکه به دلیل از بین رفتن بافت مرطوب خاک، به‌طور کامل سست و پدیده فروتنسخت در آنها مانند موارد مشابه پیشین، آشکار خواهد شد. شکی نیست که در پدیدار شدن چنین بحران طبیعی عوامل متعددی دخیل است، اما از آنجاکه بخش کشاورزی بیش از ۹۰ درصد از منابع آب شیرین را به خود اختصاص می‌دهد، بنابراین پرداختن به رابطه میان بخش کشاورزی و فروتنسخت باوجود نظرات کارشناسی و گزارش‌های متعدد همچنان جای بحث دارد.

صنعت معدن تجارت

مشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه‌ها	
<div><div> صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صنعت»</div><div>مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر</div><div>سرمدیر:عاطفه خسروی</div></div>	
<p>سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۲۳ - ۰۹۹۹۹۱۹۵۷۶۱</p> <p>ایمیل آگهی‌ها: ads.smtnews@gmail.com</p> <p>تلفن: ۸۲۱۹۰ - شماره(داخلی-۱۰۴) پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰</p> <p>امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۲۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹</p> <p>توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۲۵</p> <p>تهران:خیابان قائم مقام‌فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶- کدپستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱</p> <p>روابط عمومی: pr@smtnews.ir</p> <p>امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir</p> <p>چاپخانه:انتخاب رسانه</p>	
<p>info@smtnews.ir</p> <p>www.smtnews.ir</p> <p>telegram.me/smtnews</p> <p>instagram.com/smtnewspaper</p> <p>tozi.smtnews@gmail.com</p>	
<p>روزنامه صنعت با رتبه ۱</p> <p>عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی</p> <p>در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱</p> <p>عضوانجمن مدیران رسانه</p> <p>در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲</p> <p>عضو تعاونی مطبوعات</p>	

بدون شرح

برنامه‌ریزی برای تابستان بدون خاموشی نتیجه می‌دهد؟

صنایع نگران تکرار سناریوی سال گذشته

به صرفه‌جویی در مصرف شدند. هر چند که بالافاصله تمام مسئولان وزارت نیرو یکی پس از دیگری در مصاحبه‌های مختلف تاکید کردند وزارت نیرو مصمم است تا تابستان بدون خاموشی را برای تابستان ۱۴۰۲ رقم بزند و بر همین اساس برنامه افزایش ظرفیت تولید برق کشور را از ۱۴۰۱ آغاز کرده است. با اینهمه نگرانی از احتمال قطع برق دست از سر تولید برداشته و تولیدکنندگان را وادار به پیدا کردن راه چاره کرده است.

آغاز افزایش ظرفیت تولید برق

۴۷۸ مگاوات به ظرفیت تولید برق اضافه کرده و

علاوه بر استفاده خود قرار است مازاد تولید را به شبکه سراسری تحویل دهند.

براساس این برنامه ۷۳۰ مگاوات از طریق به

مدار آوردن نیروگاه‌های آسیب‌دیده تامین خواهد شد و علاوه‌برآن یک هزار مگاوات هم از طریق رفع محدودیت‌های تولید واحدهای حرارتی تامین خواهد شد. به گزارش وزارت نیرو، ارتقای ظرفیت

بر اساس برنامه مقرر است تا آغاز پیک تابستان امسال ۷ هزار و ۸۸۹ مگاوات به ظرفیت تولید برق از روش‌های مختلف افزوده شود.

نیروگاه‌های حرارتی در این میان وظیفه افزایش ۳ هزار و ۲۶ مگاوات ظرفیت خود را برعهده گرفته‌اند که تا تابستان به سرانجام برسد.

نیروگاه‌های بخش صنایع نیز امسال یک هزار و

اجرای ۱۴۰ برنامه برای گذر از پیک تابستان

به گفته مدیرعامل شرکت تولید، انتقال و توزیع نیروی برق ایران، ۱۴۰ برنامه عملیاتی مشخص برای گذر از پیک تابستان ۱۴۰۲ تدوین شده است. آرش کردی ضمن بیان این مطلب در گفت‌وگو با ایرنا خاطر نشان کرد: این برنامه عملیاتی در ۴ سرفصل تدوین شده است.

وی ادامه داد: برنامه تدوین شده حاوی پیش‌بینی‌های لازم در توسعه هوشمندسازی و رویت و کنترل‌پذیری شبکه و ابزارهای موردنیاز است. مدیرعامل توانیر گفت: برنامه تدوین شده مواردی چون تمرکز صنعت برق برای عبور موفق از زمستان امسال، اولویت‌بندی و اجرای برنامه‌های تدوین شده با جهت‌گیری رفع نقاط ضعف برنامه‌های ۱۴۰۱، انضباط مالی در اجرای پروژه‌های مسدود پیک ۱۴۰۲، وصول مطالبات، پیگیری تامین منابع مالی با استفاده حداکثری از ظرفیت‌های قانونی موجود و غیره را شامل می‌شود.

چرا کمبود برق داریم؟

در همین حال بسیاری از کارشناسان معتقدند برای حل ریشه‌ای مشکل تامین برق باید به سمت احداث نیروگاه‌های تجدیدپذیر و استفاده از این ظرفیت رفت. حمیدرضا صالحی، عضو کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی ایران از جمله این کارشناسان است که تاکید دارد ایران در بهترین نقطه دنیا برای استفاده از انرژی‌های حوزه تجدیدپذیر قرار گرفته است.

چنانچه ۹۰ هزار مگاوات ظرفیت تولید انرژی‌های تجدیدپذیر وجود دارد اما همه پروژه‌ها متوقف مانده است.

حمیدرضا صالحی در گفت‌وگو با ایلنا، درباره وضعیت تامین برق تابستان با توجه به شرایط سربه سر روزهای پیک و ناترازی‌ها اظهار کرد: ما در بحث تولید و تامین برق یک چالش اصلی داریم و راه‌حل‌هایی هم در این حوزه ارائه شده است که اگر اجرایی می‌شد؛ خاموشی‌ها و تنگناهایی که در تابستان دچار می‌شویم سال به سال کمتر و تا چند سال آینده کاملا از بین می‌رفت. وی افزود: اکنون در حوزه برق همچنان رویکردهای گذشته در زمینه تولید ادامه دارد و این ماجرا ما را به نقطه خوبی نرساند.

این روند خواسته یا ناخواسته کمبود و ناترازی تولید و مصرف را بالاتر می‌برد، یعنی اگر سال قبل ناترازی ۱۲ هزار مگاوات بود این ناترازی امسال و سال‌های آتی رشد داشته و بالاتر خواهد رفت.

تامین برق خانگی در خط قرمز

عضو کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی با بیان اینکه مطابق دستورالعمل تامین برق بخش خانگی خط قرمز است گفت: تلاش می‌شود برق واحدهای مسکونی قطع نشود، مصرف برق بخش خانگی نهایتا ۴۵ درصد است. بنابراین اگر در تابستان با تنگنای تامین برق نیز مواجه شویم و قرار بر اعمال قطعی برق باشد؛ تنها برق بخش صنعتی قطعی و با محدودیت مصرف خواهد داشت. وی ادامه داد: ضرری که کمبود و ناترازی برق به کشور تحمیل می‌کند، اقتصادی است. در این پروسه تولید با کاهش مواجه شده و به شرکت‌های بورسی نیز لطمه

طرح: حسین علیزاده

از فضای مجازی

به برجام نخواهیم رسید!

محمود سریع‌القلم - پژوهشگر و نویسنده: برنامه جامع اقدام مشترک یا به‌اختصار برجام در راستای توافق بر سر برنامه هسته‌ای ایران و به دنبال تفاهم هسته‌ای لوزان، ۲۳ تیر ۱۳۹۴

(۱۴ ژوئیه ۲۰۱۵) در وین اتریش بین ایران، اتحادیه اروپا و گروه ۵+۱ (چین، فرانسه، روسیه، بریتانیا و ایالات متحده آمریکا به علاوه آلمان) بسته‌شد. اما ۱۸ اردیبهشت ۱۳۹۷، دونالد ترامپ رئیس‌جمهور ایالات متحده آمریکا رسماً از برجام خارج و بازگشت تحریم‌ها به صورت گذشته را اعلام کرد.

امریکا در سپتامبر ۲۰۲۰، تلاش کرد با فعال‌سازی مکانیسم ماشه تمام تحریم‌های سازمان ملل علیه ایران را برگرداند که با مخالفت اکثریت اعضای شورای امنیت موفق به این کار نشد.

در ادامه با رسیدن جو بایدن به ریاست جمهوری امریکا در ژانویه ۲۰۲۱، اعضای ۱+۵ و ایران مذاکراتی را برای پیوستن مجدد امریکا به برجام شروع کرده‌اند که تاکنون بی‌نتیجه بوده اما ۲ سالی است که گفته می‌شود این مذاکرات در گام‌های نهایی قرار دارد. بااین‌همه به نظر می‌رسد محاسباتی در ایران وجود دارد با این ذهنیت که اصلاً برجام را هم امضا کنیم؛ چه سودی برای ما خواهد داشت؟

این ذهنیت بر این نکته استدلال دارد که بعد از امضای برجام حتما باید FATF را امضا کنیم تا وارد شبکه بانکی جهانی شویم؛ این در حالی است که ظاهرها امضای FATF مخالفان جدی در کشور دارد و مخالفت با آن حتی از برجام هم جدی‌تر است. با این‌حال، در یک سال و نیمی که دولت جدید روی کار آمده، تقاضاهایی را مطرح کرده، مثل این که باید تحریم بسیاری از نهادهای و افراد ایرانی لغو شود و امریکا گام‌هایی فراتر از برجام بکد در رفع تحریم‌ها بردارد. ازاین‌رو، غربی‌ها به این نتیجه رسیده‌اند که ایران، علاقه ندارد برجام یک احیا شود و به تصویب و اجرای برجام دویی دل بسته است که شرایط آن حداقل برای امریکایی‌ها امکان‌پذیر نیست. این تئوری هم وجود دارد که مطرح کردن تقاضاهای جدید از طرف ایران، بهانه‌ای است برای جلوگیری از امضای برجام دو تا اصلاً برجام جدیدی امضا نشود.

باینهمه مادامی که ایران نتواند به منابع مالی دسترسی داشته باشد، نمی‌تواند خیلی از مشکلات و بحران‌های ساختاری خود را حل کند. مادامی که سیاست خارجی ایران نخواهد مانند کشورهایی چون اندونزی و هند که فوق‌العاده به حاکمیت سیاسی خود وسواس دارند، بین‌المللی شود و با دنیا مراوده داشته باشد، وضع به همین منوال خواهد ماند و اقتصاد ایران هم اصلاح نخواهد شد.

این مدل ما را به کشوری تبدیل می‌کند که از مدارهای بین‌المللی جداست. در این صورت و بااین روند جامعه‌ای خواهیم بود که امکانات اولیه برای رشد را ندارد.

در شرایطی که جهان به سوی اتصال بیش‌تر می‌رود، حفظ وضع موجود، ما را به سمت انفصال از جهان خواهد برد و پشت سر خود، ده‌ها مشکل مثل سوءتغذیه، فقر، تنش‌های اجتماعی، بسته شدن پنجره جمعیتی، نداشتن اعتبار لازم برای جذب سرمایه‌گذاری، جدا شدن دانشگاهیان از مراکز علمی جهان و فاصله قابل توجه استانداردها از همسایگان ایجاد خواهد شد.

رفته رفته بخش‌های مهمی از اقتصاد و تجارت جهانی، ایران را از صفحه مبادلات خود پاک کرده و اصلاً کاری با ایران ندارند. کشوری که ثروت تولید نکند نمی‌تواند در دنیا معتبر باشد. این اصل ساده‌ای است. اگر ارتباطات جهانی نداشته باشیم، نمی‌توانیم ثروت تولید کنیم. وضعیت همین خواهد بود تا زمانی که افرادی به این نتیجه برسند که بدون منابع مالی مولد نمی‌توانیم جامعه را مدیریت کنیم.

منبع: مجمع فعالان اقتصادی

آرامش از مجرای توافق

با دنیا به‌دست می‌آید

محمدحسین روانبخش - جامعه شناس: «آرامش از لوله توپ در می‌آید نه از توافق». بعضی حرف‌ها تاریخی هستند؛ باید آنها را گوشه‌ای نوشت تا جلوی چشم باشد و دوباره به آن مراجعه کرد. این سخن که «آرامش از لوله توپ در می‌آید نه از توافق» از سعید لیلاز، باعث بحث‌وجدل بسیار شد اما زمان زیادی لازم نبود تا مشخص شود که این حرف‌ها

دردی از ما دعوا نمی‌کند و اصلاً مربوط به ما نیست! اینکه آرامش از مجرای توافق با دنیا به‌دست می‌آید یا از قدرت نظامی، در جایی موضوعیت دارد که اداره کشور در دست عاقلان و شایسته‌گان باشد؛ والا در جایی که هیچ‌کس و هیچ‌چیز سر جای خودش نیست، آرامش آرزویی محال است. سخن دقیق‌تر را این روزها، ۶ ماه بعد از آن سخن هیاهو برانگیز لیلاز، سید محمدعلی ایازی گفته است: «مردم برای رسیدن به آرامش از کشور فرار می‌کنند.»

عطل‌مسک جوینی، مورخ و ادیب ۷ قرن پیش، از حال و روز جامعه بی‌آرامش آن روزگار گزارشی داده است: «هر یک از ابنای السوق در زی اهل فسوق، امیری گشته؛ و هر مزدوری، دستوری؛ و هر مزوری، وزیری؛ و هر مدبری، امیری...؛ و هر خسی، کسی؛ و هر خسیسی، رئیس؛ و هر غادری، قادری؛ و هر دستاربندی، بزرگوار دانشمندی؛ و هر جمالی از کسرت مال، با جمالی؛ و هر جمالی از مساعدت اقبال، با فسحت‌حالی... در چنین زمانی که قحط‌سال مروت و فتوت باشد و روز بازار ضلالت و جهالت... کریم فاضل، تافته دام محنت و انبیم جاهل، یافته کام نعمت. هر آزادی، بی‌زادی و هر رادی، مردودی...؛ و هر عاقلی، اسیر عاقله‌ای؛ و هر کاملی، مبتلسی به نازله‌ای؛ هر عزیزی، تابع هر ذلیلی به اضرا؛ و هر با تمییزی در دست هر فرومایه‌ای گرفتار...» (دیباجة جهانگشا)

تا چنین مشکل تاریخی پابرجاست، لوله توپ و توافق و... آرامش‌آفرین نیست!

منبع: مجمع فعالان اقتصادی

تفاوت ایران و کویت

کویت یکی از کشورهای حوزه خلیج‌فارس است که از دلارهای نفتی استفاده می‌کند.کویت با کشورهای عراق و عربستان سعودی دارای مرزهای خاکی و با ایران از راه خلیج‌فارس دارای مرزهای آبی است.

جمعیت کویت در سال ۲۰۲۱ میلادی، ۴٫۶۷ میلیون نفر بود که حدود ۱٫۴۵ از آنها شهروند کویت و ۳٫۲ میلیون نفر از آنها خارجی و از بیش از ۱۰۰ کشور مختلف بودند. بیشتر ساکنان کویت، در منطقه شهری پایتخت، شهر کویت متمرکز هستند. از میان همه ساکنان کویت ۶۰ درصد عرب هستند (کویت‌ها و شهروندان دیگر کشورهای عربی). نزدیک به ۳۸ درصد از ساکنان کویت نیز از تبار هندی، نیپالی، بنگلادشی، تایلندی، خمر، ایرانی و سیاه‌پوست هستند. در دانشنامه آزاد ویکی‌پدیا آمده: «این کشور از نظر اصالت تاریخی، مربوط به ایران باستان بوده است.

تاریخ پایه‌گذاری کویت به شیخ براک بن غریر آل حمید، شیخ قبیله بنی‌خالد و فرمانروای امارت احساء می‌رسد که در پایان سال ۱۱۱۰ هجری دژی را با نام کوت برای انباشت آذوقه و همچنین انبار کردن جنگ‌افزار ساخت که پس از آن نام کویت از آن گرفته شد و سپس این شهر در زمان شیخ سعدون بن محمد آل حمید به خاندان آل صباح بخشیده می‌شود.

بازرگانی کویت در قدیم بیشتر به‌دست ایرانیان به‌ویژه مردم بوشهر و خوزستان انجام می‌شد. در آغاز رشد شهر، چند صد خانوار بهبهانی نیز از هر صنف در این بندر ساکن شدند.»

همه شهروندان غنی هستند چون سفره‌شان یکی است. درآمد نفت بین همه مردم تقسیم می‌شود و هیچ کویتی کار خدماتی انجام نمی‌دهد. سال‌هاست به شهروندان چند کشور اجازه ورود و ویزا نمی‌دهد، مبادا مواد مخدر و تخلف وارد کشورشان شود! اما اگر یک کویتی بانفوذ ضمانت شما رو بکند، می‌توانید ویزا بگیرید.

حقوق یک کارگر ساده در کویت ۵۰۰ دینار است؛ یعنی ۵۰ میلیون تومان. حقوق کارمندان کویتی از ۲۰۰۰ دینار شروع و تا ۵۰۰۰ دینار می‌گیرند و مسئولان کشور از ۵۰۰۰ تا ۱۰ هزار دینار دریافت می‌کنند.

هر نفر ۱۰۰ دینار یارانه می‌گیرند، یعنی چیزی حدود ۱۰ میلیون تومان به عنوان یارانه!

دولت کویت تا آخرین ریال و دینار غرامت جنگی خود را از کشور عراق گرفت. در کویت خبری از اختلاس نیست و رئیس بانک‌هایش هم پول‌ها را بر نمی‌دارند وبه کانادا فرار کنند!!

آیا می‌دانید منابع در آمد ایران بیشتر از کویت است، ایران ثروتمند نیز می‌تواند کویتی دیگر باشد، کویت فقط نفت دارد ولی ایران همه چیز دارد.

منبع: مجمع فعالان اقتصادی

بیم‌ها و امیدها

پله‌های خط ۲ مترو را با جمعیت به سمت خط ۱ عوض می‌کردم که بر روی یکی از پله‌ها یک ۲ هزارتومانی آبی افتاده بود. همه بی‌تفاوت از کنارش رد شدیم. برایم جالب شد. در لحظه تصاویر مربوط به ونزوئلا و بی‌ارزش شدن پول ملی‌اش از جلوی چشمم رد شد.

آدم گوشه‌ای ایستادم، کسی زحمت خم شدن هم به خودش نداد تا آن را بردارد و حتی به صندوق صدقات بیندازد. خیلی متأسف شدم. هرچه باشد ۲ هزار تومان یک ۲۸ ام دلار ۵۶ هزار تومانی است. اما گویا دیگر برای کسی ارزش خم شدن هم ندارد.

دو خط مترو عوض کردم. حالا باید سوار اتوبوس شوم.

پیرمردی با یک جعبه گلدان نشسته بر روی صندلی. اسم گل‌ها را می‌پرسم. می‌گوید «کالانکو». می‌پرسم؛ حاج آقا گل آپارتمانی زود خراب می‌شود؟ با قاطعیت می‌گوید: «نه پسرم، گل رسیدگی می‌خواهد. این خارجی‌ها حتی با گل‌هایشان حرف می‌زنند.»

چند صدمتری را باید پیاده طی کنم تا منزل. در مسیر ایستگاه اتوبوس تا منزل دو سوپر مارکت کنار هم داریم. یکی با انصاف و مردمدار و دیگری به خیال خودش زرنگ و همیشه برنده. چندباری شنیدم که برخی از مردم محل با اعتراض نسبت به عملکرد و نرخ اجناس گوشزد کرده بودند که «شاید در کوتاه مدت برنده باشی اما در بلندمدت بازنده‌ای!»

امشب دیدم جمع کرده و با خود گذشته را مرور کردم.

قدرت اجتماعی متبلور در رفتار اجتماعی محله دکان آن جامعه نشناس منفعت‌طلب حرف نشنو را بالاخره تعطیل کرد.

باشد که از بیم‌ها متذکر شویم و از امیدها خوشحال.